ڕۆمان

داستانی سەفەر

باهۆز مستەفا

چاپی دووەم ـ ٢٠٢٠

له بڵاوكراوەكانی ماڵی كتێب .ژمارە ١٥

كتێب: داستانی سەفەر

نووسەر: باهۆز مستەفا

بابەت: ڕۆمان

دیزاینی بەرگ و ناوەڕۆك: شۆڕش غەفووری

تیراژ: ٥٠٠ دانە

نرخ: ٣٠٠٠ دینار

چاپ: دووەم

له بەڕێوەبەرایەتی گشتیی كتێبخانە گشتییەكان، ژمارە سپاردنی (   ) ساڵی ٢٠١٨ی پێ دراوە.

ڕەفیقان من ئەوا رۆییم لەلاتان
لە مەزلوومان بلا چۆڵ بێ وڵاتان
بلا شار بە شار و دێ بە دێ بین
لە دەست یاران بکەین تەی وڵاتان
مەڵێن کەڵکی نەبوو رۆیی جەهەننەم
سەرم قەڵغانە بۆ تیری قەزاتان
سەفەرمان، چونکە رێی هات و نەهاتە
دوعامان بۆ بکەن ئێوە و خوداتان
منم سەرکردەتان بۆ لەشکری غەم
دەترسم من بڕۆم و بشکێ سوپاتان

نالی

سـپێدەیەکی پرسـیارئامێزە، زۆر لەخـۆم دەکـەم پێخەفەکـەم جـێ بێڵـم، کەچـی لەگـەڵ دەسـتپێکردنەوەی نمەنمـی بـاران خاودەبمـەوە. دەشـبێ بـە هـەر شـێوە و بەهایـەك بـێ خـۆم ئامادەکـەم، ئەگینـا جێمدێڵـن، جێگەکـەم ئەوەنـدە ئارامبەخـش بـوو بەتایبەتیـش لـەو رۆژە بەهارییـەدا ئاسان نەبـوو لێفەکـەم فڕێـدەم و لـە خەو هەسـتم. جگـە لـە بـاران باریـن، لابردنـی لێفەکـە و رابوونـم لـە خـەو، خۆدانـە دەسـتی قەدەرێکـی نادیـار، ئـەوە سـەرباری دابڕانێکـی مـەزن لـە نیشـتمان و دایـك و بـراو دۆسـت و ئازیزانـم، ئـا لـەو کاتـەدا لابردنـی لێفەکـە و هەسـتانەوەم بـەرەو گەشـتێکی دوورو نادیـار، بڕیـاری چارەنووسـی دەدام. کەوتمـە دڵەڕاوکـێ و بیرکردنـەوە و پرسـیار لەخـۆ کـردن، باشـە بـۆ هەسـتم؟ کۆچکـردن بـەرەو هەنـدەران چ مانایـەك دەبەخشـێ و لـە پێنـاو چـی؟ بۆچـی

ناچاری سەفەرکردنێکی بێهوودەمان دەکەن؟ چ گۆڕانێك لە ژیانم روودەدات؟ باشتر وایە خوێندنەکەم تەواو بکەم و مینای هەر کەسێ لەو چەند ملیۆنەی لێرە بگوزەرێنم، بەڵام کوا ئایندەی ژیان لەم وڵاتە؟ ئەو رۆژەم هاتەوە یاد کە لەگەڵ هاوڕێیەکەم لە زانکۆ دەگەڕاینەوە ماڵ، بە دەم رێوە لە ئەتمۆسفێری کۆلێژ و ئەکادیمیاو خوێندن لە هەولێر دەدواین.. ئای کە پیس و ناڕێکە، کەسێ نییە خەمخۆری چاکسازییەکانی بەهادارترین چینی کۆمەڵگا بێ... عەمیدو جێگرەکەی هەموو بەیانییەك لەبەردەمی دەروازەی کۆلێژ دەوەستن و سەیری یەکە یەکەی کچەکان دەکەن، هەروەکو تازە هەرزەکار بن و چاوەڕێی هاتنی مەعشوقەکانیان بکەن، بەڵام نەخێر، تابزانن کامە کچ پانتۆڵی لەبەر کردووە تا رەوانەی ماڵەوەی بکەنەوە. زۆر لەو ئاودەستە دواین کە لە مەلەوانگە دەچوو، باسی نائاگایی مامۆستاکان و هەڵسوکەوتی تەقلیدیانەی وانە گوتنەوەمان دەکرد، بە دەم ئەم قسانەوە بووین تا گەیشتینە چوارڕییانی نەقلیاتی باکوور، لە ناوەڕاستی شەقامەکەدا بەر لە پەڕینەوەمان بۆ لای (نەخۆشخانەی خانزاد)، بوو بە تەقە و دەستڕێژ، چی گوللەی دونیا هەیە لەژێر قاچمان هەڵدەقۆزیەوە. دەنگی رێژنەی گوللە و دەنگی شکانی جام و هاوارو ناڵەی بریندار ئاوێتەی یەکتر ببوون... ناچار خۆمان خزاندە نێو دوکانێك، لە درامایەکە راماین. لە دوورەوە روانیمان هەشت کەس, یان زیاتر کەوتبوونە گیانی یەکتری و هەریەکەیان هەوڵیدەدا خێراتر رۆحی ئەوی تر بە عەدەم ببەخشێ، بێدەنگی و خاموشی باڵی بەسەر ناوچەکەدا کێشا، چووینەسەر رووداوەکە

بینیمان تەرمی پێنجیان لەسەر شۆستەکە کەوتبوو، یەکێکیان بە برینداری رایدەکردو یەکێکی تری ساغ دەستڕێژی لێکرد و لەژێر دیواری نەخۆشخانەکە کردی بە لاشەیەکی ساردوسڕ، تابلۆیەکی ترسناك و ئەرژەنگی سەرنجڕاکێش بوو ... تا دوماهی کارەساتەکە، لە شوێنی رووداوەکە نزیك کەوتینەوە، لە تەرمەکان رامایـن، یەکێکیان برادەرمان بوو، (ستار) خوێندکاری زانکۆیە و پاش دەرچوونی لە زانکۆ، دەبێتە پاسەوانی کوڕی کۆنە مستەشارێك و لەبەرچاوی ئێمە دەکوژرێ..

چۆن نەڕۆم؟ برادەرەکەم: بە شەرەفت ئەوە وڵاتە؟ نەخێر، دوور نییە چارەنووسی ئێمەش وەکو چارەنووسی ستار بێ لەو دارستانە، چەند خەیاڵەکەم درێژ دەبۆوە، خەمناکتر دەبووم، سامناکی و دڵتەزێنی رووداوەکانی ژیانم وەکو فیلمێکی پۆلیسی چەند بەش، دەهاتنە بەرچاوم، کە زۆرترین ژمارەی ئەکتەر و دوو پاڵەوانی سەرەکی تێدایە، هەردووکیان دەوری نێگەتیڤیانەیان هەیە، هەموو بەشەکانیش بە تراژیدی دەسپێدەکات و هەر بە تراژیدیاش کۆتاییان دێت. دەرهێنانی فیلمەکەش هەموو جوگرافیای کوردستانی گرتۆتەوە، راستەوخۆش دەخرێتە بەرچاو و پێشکەش دەکرێت، وام هەست دەکرد، کە ئێمە لە سەردەمێکی تراژیدی ئاشکرادا دەژین، هەرچەندە ئێمە بەرپەرچی ئەوە دەدەینەوە کە تراژیدیایە... کۆڵەگەکان کەوتوون و ئێستا ئێمە لە ناوەندی وێرانەکان داین، وای لێهات بۆچوونەکەم پێچەوانەی نیکۆس کازانتزاکی بێتەوە، کە دەڵی (تاکە رێگایەك بۆ رزگارکردنی خۆت ئەوەیە ملکەچ بی بۆ رزگارکردنی ئەوانی تر) بەڵام ئێستا

رزگارکردنـی ئەوانیـتر بووەتـە کارێکـی ئیلاهـی و لـە توانـای ئێمـە دەرچـووە بیـری لێبکەینـەوە. نەخشـەیەکی وا نەکێـشراوە تـا بـە ئاسـانی دەسـتکاری بکرێ، بۆیـە تاکـە رێـگا هەڵاتنـە و رزگارکردنـی خـودی خۆتـە.

لـەم خەیاڵانـەدا بـووم براکـەم بانگـی کـردم، ئـەوە بـۆ هەڵناسـتی؟ زوو نەگەیـت جێتدهێڵـن.

وەکـو بڵێـی تـەواو قەناعەتـم بـۆ دروسـتبووە، ئـەوە رێگایەکـە بـۆ رزگارکردنـی خـۆم، خێـرا خێـرا جلەکانـم لەبـەر کـرد و ئامادەبـووم، بـە پەلـە و ئازایانـە بـۆ لای باوکـم چـووم، تـا ماڵئاوایـی لـێ بکـەم, خۆشـم وا نیشـان بـدەم کـە دڵتەنـگ نیـم، هەرکـە دەسـتیم گـرت لـە پرمـەی گریانـم دا و زۆرم لەخـۆ کـرد ئاسـایی ببمـەوە، هەسـتێکی پڕ لـە خۆشەویسـتیم هەبـوو بەرانبـەر باوکـم، لـەم کاتـە بـە تایبەتـی لەبـەر نەخۆشـییەکەی، دایکـم هـەر نەمدەوێـرا سـەیری بکـەم، نەوەکـو رێـگام لێبگـرن و نەهێڵـن سـەفەرەکەم بکـەم. بـە چاوچوقـان باوەشـم پیاکـرد و خێـرا خـۆم بـۆ پێڵاوەکانـم چەمانـدەوە، تـا هەسـت بـە فرمێسـکەکانم نـەکات. خەمتـان نەبـێ ئینشـائەڵڵا زوو یەکـتر دەبینینـەوە، دەرگامـان کـردەوە و دەسـتمان بـە راکـردن کـرد لەژێـر لێزمـەی بـاران تـا سـەر شـەقامە سـەرەکییەکەی گەڕەکەکەمـان کـە (حەدیـد و خەشـەب) بـوو، زۆر بـە پەلـە بوویـن تـا تەکسـی دێـت، دوای کەمێـك تەکسییەك دەرکـەوت، وەکـو شـەمەندەفەرە کۆنـەکان دووکـەڵ دوای جێدەمـاو، دەسـتم بـۆ هەڵتەکانـد تۆزیـك هێواشـی کـردەوە، بـەڵام بـە تـەواوی نەوەسـتا، تـا تـەواو سـەیری کردیـن، ئینجـا وەسـتا، پـاش سـڵاوکردن، وتـم ئـەوە چییـە تـۆش بـەم شـڕە

لادەیـە دەترسـیت؟ لـۆ مامۆسـتا دەرێـی لێـرە نـاژی، نابینی تەسـجیلی سـەیارەکەم هـی بەرازیلییـە بـە (٧٠٠) دینـارە (ئەوکاتـە مۆدێلـی ئـەو تەسـجیلانە بـوو).

لـە بـەردەم مزگەوتـی کوێتـی لـە تەیـراوە دابەزیـن و لـە شـەقامەکە پەڕینـەوە بـۆ (حەمـام کانـی) دوو کـەس لەبـەردەم دەرگا وەسـتا بـوون، سـڵاومان کـردو چووینـە ژوورەوە زۆر گـەرم و خـۆش بـوو، دوو کەسـی تـر دەسـتنوێژیان هەڵدەگـرت، (بـارزان ئیسـلامی) کـە قاچاغچییەکـە بـوو خەریکـی نوێژکـردن بـوو، دوای زیاتـر لـە پێنـج شـەش نوێـژ سـەری بەمـلاو بـەو لادا گـرت، دەمـی هـەر دەجوولایـەوە، سـەری لێـمان بـەرز کـردەوە دیاربـوو سـورەتێکی دوورودرێـژی دەخوێنـدەوە، منیـش هـەر گوێـم لـە (س، ص، لا)کانـی دەبـوو، پـاش کەمێـك دەسـت پانکردنـەوە لـە خـوا، ئینجـا دەسـتی بـەدەم و چـاو و ریشـی دا هێنایـە خـوارێ. بـۆ لای ئێمـە هـات و تەوقەیەکـی لەگـەڵ کردیـن (ئەسـەلام و عەلەیکوم وەرەحمەتوڵڵاهـی وەبـەرەکات و)

- هەمووتان ئامادەن؟

* نازانم بۆ ئێمە چەند کەسین؟

کـە ڕۆیشـتین ئەوجـا دەزانیـت چەنـد کەسـین. بـارزان هەمـوو قسـەیەکی نەدەدرکانـد، نهێنـی زۆر بەهێـز بـوو، هەرگیـز پەیمانـی نـەدەدا، بەڵکـو لەجیاتـی وشـەی (ئینشـائەڵڵا)ی بەکاردەهێنـا لـە هـەر پرسـیارێك لەبـارەی گرێنتـی گەیشـتنمان. لـەم بەینـەدا دڵـدار و براکـەی کـە بـۆ دوا ماڵئاوایـی لەگەڵـی هاتبـوو گەیشـتن، (ئەحمـەد سـابیر)یش کـە ئاژۆیـری بەرازیلییەکـی تەکسـی بـوو دەرکـەوت،

دیاربــوو بــارزان قســەی لەگــەڵ کردبــوو. زۆرجــارم بینیبــوو لــەو کاتانـەی بـە تەکسیەکەی بە بەر دەرگای خوێنـدگاکان دەسـوڕایەوە, زۆریــش ســەرم لــە هاوڕێیەتــی بــارزان ئیســلامی و ئەحمــەد ســابیر ســوڕمابوو، دوو کەســی زۆر لیك جیا لـە فیکـرو بـاوەڕ، بـارزان خـۆی وا نیشــاندەدا تەنیــا نوێــژو ڕۆژی و خێــرو خێراتــی تــەواوە! کەچــی ئـەوەی تـر خواردنـەوە و سـووڕانەوەی بـە دوای کچـان و رابـواردن، بـەر لـەوەی لـە تەکسیەکە سـەرکەوین، بـارزان داوای هـەزار دینـاری کـرد، یەکسـەر دایـە دەسـت یەکێـك لـە شـاگردەکانی گەرماوەکـە، کـە خـۆی خاوەنـی بـوو، ماڵئاواییـمان لەوانـە کـرد کـە لەگەڵـمان هاتبــوون، ســواری تەکســییەکە بوویــن، ڕۆیشــتین بــۆ گەڕەکــی (راپەڕیـن) بـارزان گوتـی: دەقەیـەك دەچینـە لای ماڵـی ئێمـە ئینجـا دەڕۆیـن، هـەر لـە هەمـان کاتیـش بـە ڕەفعەتـی وت (کا هـەزار دینـارم بـدێ).

ڕەفعـەت، تـازە هـەزار دینـارم لـە پێـش حەمـام نەدایتـێ؟ بـارزان دەسـتێکی بەسـەرو سمێڵی داهێنـاو تەماشـایەکی ئاژوێرەکـەی کرد و پێکەنـی، دووبـارەی کـردەوە، کا بینـە هـەزاری لـێ وەرگـرت و لەبـەر دەرگای ماڵەکەیـان دابـەزی و لـە دەرگای دا، ژنێکـی گەنجـی سـك پـڕ هاتـە دەرێ، چەنـد دەقیقەیـەك پێکـەوە وەسـتان و پارەکـەی دایـە دەسـتی و گەڕایـەوە. کەمێـك دوور کەوتینـەوە، بـارزان بـە هێواشـی دەسـتی بـۆ گیرفانـی بـردو کاسـێتێکی دەرهێنـا و بـە نهێنـی خسـتیە نێـو کاسـێتەکانی تـری نێـو تەکسـیەکە، جگـە لـە مـن کەسـی تـر نەیبینـی.

بــارزان: ئەحمــەد کاســێتی قورئانــت لا نییــە؟ هــەر بــە خۆشــی

کاسێتەکەی خۆی هەڵبژاردو خستیە سەر تایپ (ریکۆردەرەکە) و پێیکرد، فەرهاد زیرەك بوو تا گەیشتینە پرسگەی شاوێس کە ئەو کاتە حکومەتی یەکێتی بەرپرسی بوو، ئیشارەتێکیان بۆ کردین، ئێمەش تێپەڕین, کەمێك رۆیشتین پرسگەی مەلائۆمەرمان هاتە پێش، لەوێش نەوەستاین، لەم بەینەدا دووبارە پرسیارم لە بارزان کردەوە ئێمە هەر ئەم چوار کەسەین؟

- نەخێر، وەجبەیەکیشم لە ئێران بەجێهێشتووە ئەوانیش دەبەین، بێدەنگ بووینەوە تا لە پردی بەستۆڕە سەرکەوتین, پرسگەیەکی تر هەبوو کە لە مەلائۆمەرەوە لەژێر کۆنترۆڵی پارتی دا بوو، کاتێك نزیك کەوتینەوە، کوڕێکی کورتی قەڵەو هەشت مەخزەن و سێ چوار نارنجۆکی لەنێو قەدی بەستبوو، دەتگوت دارگێوژە بەری گرتووە، بەڵام چ بەرێك خوا بیبرێت، بە دەستی راستی کلاشینکۆفەکەی گرتبوو, کە مەخزەنێکی حەفتاو پێنجی لەسەر بوو بە دەستی چەپیشی ئاماژەی وەستانی ئۆتۆمبێلەکەی کرد، وەکو رینگۆ لێمان هاتە پێش، سەرەتا قاچی چەپی ئینجا بە هێواشی قاچی راستی هاوێشت، وەکو قەلەموون خۆی فش کردەوە.

- هەویەکانتان؟

هی بارزانی زوو گەڕاندەوە، چونکە ئیسلامی بوو، هی منیش کە سەیری کرد رەنگی زەرد بوو، گوتی: هەڵگرە هەر چەندە هەویەکەم هی پارتی نەبوو، بەڵکو هی زانکۆ بوو! پاشان هی دڵداری کەمێك سەیرکرد گوتی: کوا ئیمزای سەری؟

دڵدار، وەڵڵا لەوانەیە مامۆستا تاهیر لە بیری چووبێت، مامۆستا

تاهیـر بەرگـدروو بـوو، لـەلای دڵشـادی بـرای دڵـدار، ئەم ناسـنامەکەی بـۆ پـڕ کردبـووەوە، چونکـە دڵـدار خوێنـدەواری نەبـوو، کەچـی دارگێـوژ وایدەزانـی مامۆسـتا تاهیـر فەرمانبـەری دائیـرەی نفووسـە، بـەرەو هـەورازی بانەمـان سـەرکەوتین و یەکەیەکـە لۆفەکانـی پیرمەمـمان بـڕی، لـە دوا لۆفـە و بـۆ دواجـار سـەیری هەولێـرم کـرد، زۆر دڵتەنـگ بـووم، سـەرم بـادا، لـە دڵـی خۆمـدا دەمـوت، ئـەوە بـۆ کـوێ؟ خـۆم خـۆم ئەنفـال دەکـەم.

ڕەفعەتـە کـوێر کـە چاوێکـی هیچـی نەدەبینـی چاوەکـەی تریشـی کـەم بینابـوو.

گوتی: ئەوە بۆ سەر بادەدەی مامۆستا؟

- هیچ نییە بیرکردنەوەیەکی خۆم بوو.

- مامۆسـتا خـۆ هێشـتان ئەوەنـدە بـە دوور نەکەوتینـەوە ئەوەنـدە زوو تێکچـووی.

لـە پرسـگەی پیرمـام کـە زۆر تونـد بـوو، بـارزان ئیسـلامی هەویەکـەی دەرهێنـاو گوتـی: ئێمـە جەماعەتـی بزووتنەوەیـن. ئەمیـش ئیشـارەتێکی کـرد و ڕۆیشـتین، لـە پیرمـام لـە بـەردەم بەنزینخانـە کۆنەکـەی تەنیشـت پۆلیسـخانە لـە دوای لاندکرۆزێکـی سـپی وەسـتاین. ئیسـلامی دابـەزی و چـووە لای لاندکرۆزەکـە و دوای ماوەیەکـی کـورت گەڕایـەوە

- وەرنەخوارێ بەم لاندکرۆزەرە دەڕۆین.

ئێمـەش لـەم دابەزیـن و لەوەیـتر سـەرکەوتین، کـە کوڕێکـی گەنـج جەمەدانیەکـی بچکۆلانـەی سـووری لەسـەر نابـوو، لـە پشـت سـووکانەکە دانیشـتبوو، لەگـەڵ سـلفلێدانی لاندکرۆزەکـە، بـارزان

ئیسلامی دەمانچەیەکی سمیتی لەبەر پشتدێنی دەرهێناو خستیە سەر دەشبوولی ئۆتۆمبێلەکە و کلاشینکۆفێکی بێقۆنداغ کە مەخزنێکی حەفتا و پێنجی لەسەربوو لەتەك شوفێرەکە خستیە نێوان قاچەکانی، زۆر لەسەرخۆ بە ئاراستەی لۆفەکانی کۆڕێ شۆڕ بووینەوە، چونکە شەقامەکان شەختەی کردبوو، پیرمام ئەو کاتە دانیشتوانێکی زۆری هەبوو، یەکجار جەنجاڵ بوو، بەهۆی کۆبوونەوەی هێزەکانی (پ. د. ك) لەم شارۆچکەیە و دوای کشانەوەی لە شاری هەولێر لە بەرانبەر هێزەکانی (ی. ن. ك) لە شەڕی براکوژی، بەڵام بەم بەیانییە هاتوچۆ کەم بوو، بەم هێواشیە تا بەردەم پرسگەی دووەمی پیرمەم کە لەسەر یەکەم لۆفە بوو، ئەمجارەیان بێ گیروگرفت و وەستان تێپەرین، چونکە ئاژوێرەکەمان ناسراوبوو، هەر لە پرسگەکە دوورکەوتینەوە، ئیسلامی ریکۆردەرەکەی پێکرد، هەمان کاسێتی پێشوو بوو، لەم رێکەوتە سەیرە جەمەدانی و کاسێتی فەرهاد زیرەك! هێشتا ئەگەر شوان پەروەر بوایە باوەڕمان دەکرد.

- دڵدار: ئەوە چییە دیسان ئەو کاسێتە قۆڕە، ئەوە هی کێیە؟

ئیسلامی لە نێوان هەردوو کوشینی پێشەوە ئاوڕێکی خێرای دایەوە و کەمێك بە تووڕەیی سەیری دڵداری کرد هەر لە فابیان (جۆرە مەیموونێکی قشتۆکەیە) دەچوو، بەڵام وەڵامی نەدایەوە و رووی وەرگێڕا، تا گەیشتینە دووڕیانەکەی شەقڵاوە، یەکیان بۆ نێو شار، ئەوەیتریان بۆ دەرەوەی شار، راستەوخۆ بۆ هەریر، بێدەنگ بووین، پاشان لێمان پرسی کە لە کوێ هەویەکانمان کەپس دەکەین گەر لە شەقڵاوە نەیکەین، هەریەکە و دوو هەویەمان

بـۆ کرابـوو، بـۆ پرسـگەکانی تورکیـا، یەکیـان «دەرنـك»ی حزبـی تورکـمان بـوو، ئـەوی دیکەیـان ئیقامـەی تورکـی.

- ئیسـلامی: لـە هەریـر کەپسـیان دەکەیـن، بـا لێـرە تاخیـر نەبیـن، گەیشـتینە نێـو شـارۆچکەی هەریـر، بـەڵام چ شـارۆچکەیێ دەتـوت قـوڕ بارییـە، بـاوەڕ ناکـەم هیـچ گونـدو لادێیـەك ئەوەنـدە پیـس بێ و ئـەو هەمـوو قـوڕەی لێبێـت، لـە هەمـوو شـتێك بچێـت لـە ڕێگایەکـی سـتراتیجی نەدەچـوو. هەویەکانمـان کەپس کـرد، لەگـەڵ پەنچەرکردنی تایـەی سـپێری لاندکرۆزەکـە و بەڕێکەوتیـن تـا گەیشـتینە قـەزای سـۆران نەوەسـتاین.

- ئیسلامی: لێرە پارەکانتان بگۆڕنەوە بە (تومەن و لیرە).

چوویـن پارەکانمـان گۆڕیـەوە، کـە هاتینـەوە ئیسـلامی دیارنەبـوو، چـاو بگێـڕە بـە هەمـوو لایـەك نـە ئیسـلامی نـە لاندکـرۆزەر.

- ڕەفعەت کوڕە خۆ ئەو هەتیووە نەهاتەوە؟

- مـام ڕەفعـەت، خـەم مەخـۆ دێتـەوە، خـۆ ئەگـەر نەیەتـەوەش ئەوەتـە هەولێـر دەگەڕێینـەوە. بـاش نییـە لـە ئێـران، یـان تورکیـا جێـی نەهێشـتووین.

- ڕەفعـەت: کـوڕە چ دێتـەوە خـۆ ئێمـەی کوشـت، دوو هـەزاری بـرد، بـە خـوای چاومـان پـێ ناکەوێتـەوە.

بـە ناچـاری چووینـە چایخانەیـەك ماوەیـەك دانیشـتین بێدەنـگ، لاندکرۆزەرێـك بـە بـەردەم چایخانەکـە تێپـەڕی، ڕەفعـەت بـە ڕاکردنـەوە بـە قورعـان هاتـەوە، کـە زانـی هـەو نەبـوو بـە بێـزاری گەڕایـەوە.

- ڕەفعـەت: ئەگـەر ئەمـن ئـەو هەتیـوەم ناسـیبێ ناگەڕێتـەوە، ئێسـتا

لـە نیـوەی رێـی ئێرانـە، لەم قسـانە بوویـن ئیسـلامی بـە دەرکەوتەوە.
- هـا چییـە دەڵێـی سـیقەتان پێـم نییـە، رەفعـەت دەسـتی لـە ملـی کـرد، دوو ماچـی لێکـرد.
- ئیسـلامی: دەزانـن ئـەو سـەگبابەی وەرەقـەی دەکـرد لێـرە نییـە، دەبـێ زوو بڕۆیـن تـا شـەوێ بگەینـە ئەودیـو، نیـاز وابـوو بـە رەسـمی بچینـە نێـو ئێـران، ئێسـتا بـوو بـە قاچـاغ، رۆیشـتین ئاووهـەوا زۆر سـارد بـوو تـا گەیشـتینە (چۆمـان) لـەوێ بەفرێکـی ئەسـتوور خاکەکـەی داپۆشـیبوو تـا (حاجـی ئۆمـەران) بەردەوامیـش بەفـر دەکـەوت، لەبـەردەم خواردنگەیەکـی بێناوونیشـان دابەزیـن، لاندکرۆزەکـە یەکسـەر بـەرەو پیرمـام گەڕایـەوە. دوای خواردنـی نانـی نیـوەڕۆ بـە پەلـە، ئیسـلامی گوتـی بۆخۆتـان گـۆرەوی زۆرو کڵاوی عەسـکەری گـەرم بکـڕن، باشـترە لەگـەڵ چەنـد نایلۆنێکیـش لەژێـر هـەر گۆرەوییـەك لەپـێ بکـەن، کـە ئـەو قسـەیەم بیسـت تـەواو دڵنیـا بـووم کـە بـە قاچـاخ بـە پـێ دەڕۆیـن، تـا ئـەو کاتـەش ئومێدمـان هەبـوو لـە رێـگای بزووتنـەوەی ئیسـلامی وەرەقەمـان بـۆ دەکات.
سـێ جـووت گۆرەویـم کـڕی لەگـەڵ هەشـت عەلاگـە، گۆرەویەکیشـم لەپـێ بـوو، عەللاگەیەکیشـم لەسـەر گـۆرەوی یەکـەم لەپـێ کـرد و ئینجـا گـۆرەوی دووەم و سـێیەم و چـوارەم بـەم جـۆرە.
بـارزان بـە راکـردن، کـورە ئێـوە لـە کوێنـە ئـەوە چارەگـە سـەعاتێکە قاچاخچـی بەڕێکەوتوونـە. ئێمـەش بـە پەلـە هەندێـك شـتی ترمـان کـڕی وەکـو کڵاوی سـەربازی و چەنـد باکێتێـك پسـکویت، بـە راکـردن بـە دوای بـارزان کەوتیـن، لـەو رێگایـەی کـە بـەرەو ئێـران دەڕوات بـە دەسـتە راسـت لاماندا تـا ئەژنۆمـان کەوتینـە نـاو بەفـر، بـارزان

لـە پێشـەوە و دوای ئـەو ڕەفعـەت، دڵـدار، عیـماد، ئینجـا مـن، لـە چیـای یەکـەم چووینـە خـوارەوە کـە زۆر بـەرز نەبـوو، جگـە لـە شـوێن سـمی وڵاغ هیچـی تـر دیـار نەبـوو، هەرچـوار لامـان شـاخ بـوو چیاکانیـش بـە بەفـر داپۆشرابـوون لـە کاتـی بـە سـەرکەوتنی چیـای دووەم بەفـر دایبارانـد، لەبـەر ئـەوەی زۆر رامـان کردبـوو هیـلاك ببوویـن، لـە کاتـی هەلگـەران بەسـەر چیـای دووەم جگـە لـە بـارزان، ئەویـش نازانـم بـۆ نـە مانـدوو دەبـوو، نـە لـە میـن دەسـڵەمییەوە, پێموابـوو حەبـی بـێ هۆشـی قـووت دابـوو، چونکـە جگـە لـەوەی مانـدوو نەدەبـوو، ڕەفعەتیشـی بـە دوای خـۆی رادەکێشـا و یارمەتـی عیمادیشــی دەدا. پێــش ئــەوەی بگەینــە ســەر شــاخەکە شــوێن ســمی وڵاغــەکان بەبەرچاوکــەوت، دیاربــوو تــازە بــوون، هێشــتا بەفـر شـوێنەواری ون نەکردبـوون، زانیـمان نزیـك کەوتووینەتـەوە، هەنگاوەکانمــان خێراتــر کــرد، لــەم کاتــەدا ڕەفعــەت دواکەوتبــوو هـاواری دەکـردە کـورە عەیـب نییـە بەجێمدێڵـن، ئێـوە چ پیاوێکـن ئـەی لەگـەڵ یەکـتری نەهاتووینـە! ڕەفعـەت قسـەی لـە کردەوەکانـی گەورەتـر بـوو؟! هەرچەنـدە بـە تەمـەن نزیکـەی (٤٠) سـاڵ دەبـوو، بـەڵام خـۆی بـە گەنجێـك نەدەگۆڕیـەوە. چاوێکـی بـە تـەواوی لـە بینایـی بێبـەش ببـوو، چاوەکـەی تریشـی کـەم بینابـوو، بـە شـەو ڕووناکـی بـاش نەدەبینـی، لـە ڕۆیشـتن زۆر هێـواش بـوو، ئەگـەر پێـت وتبـا بـۆ ناتوانـی بڕۆیـت دەیگـووت: ئـەو جگەرەیـە منـی کوشـتووە، ئەگەرنـا مـن ئەوهـا نەبـووم، خـۆم قاچاخچـی ئـەو ڕێیانـە بـووم. هەمیشـە نـاوی (کاروان)ی کـوڕە بچووکـی لەسـەر زار بـوو, دەیـوت حـەوت منداڵـم هەیـە تەنیـا کاروان بـە هیچیـان نـادەم. ئەگـەر

پرسیاری ئـەوەت لێکردبـا، کە چـاوت بۆچـی وای لێهاتووە زۆر شـپرزە دەبـوو بـە پەلـە وەڵامـی دەدایـەوە (ئەگـەر کیمیـاوی نەبـا چـاوم چ عەیبێکـی نەبـوو). هـەور گوێـی لـە زەوی نابـوو، لەگـەڵ چیـاکان تێکـەڵ یەکـتر ببـوون، سـپیەتی هەمـوو شـتێکی داپۆشـیبوو، هەتـا پێڵووەکانمـان بەفـری کەوتبـووە سـەر، دۆڵـەکان پـڕ بـوون لـە بەفـر، ئەگـەر بێتـو یەکێـك پێـی هەڵزنابـا ئـەوە دوا چرکەسـاتی ژیانـی بـوو، کـە سـەرکەوتینە سـەر شـاخەکە ئـەو باریکـە ڕێیـەی کـە هاتوچـۆی ڕێبوارانـی لەسـەر بـوو تـا ئەژنـۆ بەفـر بـوو، لەسـەر چیاکـە زیاتـر لـە بیسـت وڵاغ بـە بـارەوە لـە تـەك خاوەنەکانیـان وەسـتابوون. دیاربـوو زاتیـان نەدەکـرد بـڕۆن ترسـی کەمینـی پاسـدارانی ئێرانیـان هەبـوو، کـە ئێمەیـان بینـی سـەریان سـووڕما، چـوار کـەس بـەم کرێوەیـە و بەبـێ وڵاغ و بارێکـی ئەوتـۆ کەوتوونەتـە ڕێ. خانووچکەیـەك لەسـەر چیاکـەی بەرانبەرمـان هەبـوو لێـان ببـوو بـە مۆتەکـە، چونکـە ترسـی ئەوەیـان هەبـوو کـە ئەمـە شـوێنی پاسـداران بێـت. منداڵێکیـان نـارد سـەیری ژوورەکـە بـکات، گـەر نەگەڕایـەوە ئـەوا دیـارە کەمینـەو منداڵەکـە دەسـتگیر کـراوە، ئـەو کاتـە ئێمـە دەرفەتـی گەڕانەوەمـان دەبێـت، پێـش ئـەوەی منداڵەکـە بـگات، بـارزان گوتـی بـا ئێمـەش بڕۆیـن، وتـم باشـە چـۆن بڕۆیـن ئـەوان شـارەزان کەچـی ڕێـگا داناگـرن!

- بـارزان: ئـەوی دێـت بـا بـەرێ بکـەوێ ئـەوەی نایێـت کەیفـی خۆیەتـی؟ ناچـار بـە دوای کەوتیـن، کەمێـك لەنێـو بەفرەکـە کـە هەتـا ئەژنۆمـان هاتبـوو ڕۆیشـتین، لەمبـەر منداڵەکـە بە دەسـت ئیشـارەتی بـۆ کاروانـی قاچاخچیـەکان کـرد کـە ژوورەکـە چۆڵـە و کەمیـن نییـە،

ئاوڕمـان دایـەوە دیـمان قاچاخچییـەکان جڵـەوی وڵاغەکانیـان گرتـووە و بـە راکـردن دێـن.
- بـارزان: (کـورە هەرێـن ... ئەگـەر ئـەوان پێـش ئێمـە بگـەن، ئـەوە ئێمـە کەشـف دەبیـن، بەنێـو ئـەم بەفـرە رامانکـرد.. لەگـەڵ شـۆڕبووینەوە بـەرەو نێوەڕاسـتی چیایەکـە، هـەردوو قاچـم تـا نـاو قـەدم کەوتـە نێـو بەفـرو بەشـی سـەرەوەی لەشـم رۆیشـت، وامزانـی لەشـم بۆتـە دوو پارچـە، بـە هـەردوو دەسـت خـۆم لـە بەفـری پێشـەوە چیرکـردەوە سـوودی نەبـوو، زۆریـش دەترسـام کاروانـی قاچاخچیـان بگەنـە سـەرم و بەسـمی وڵاغەکانیـان لەنێـو بەفـر نوقمـم بکـەن، بـە پەلـە بەفـری پێشـەوەی خـۆم بـە چنـگ رامالْـی تـا قاچێکـم راکێشـا دەرەوە ئینجـا قاچـی دووەم، کاتێـك رووم وەرگێـڕا سـەیر دەکـەم وڵاغـەکان چەنـد هەنگاوێکیـان مـاوە بگەنـە سـەرم، هـەر ئەوەنـدەم بـۆ کـرا خـۆم فـڕێ بدەمـە لاتەنیشـتێك، تـا هەمـوو وڵاغـەکان و خاوەنەکانیـان تێپەڕیـن ئینجـا منیـش بـە دوایانـەوە دووبـارە بـە راکـردن. لـە ناوەڕاسـتی چیاکـە بـە دەسـتە راسـت سـووڕاینەوە، کاروانەکـە هێواشـی کـردەوە، کـە گەیشـتینەوە بـارزان و جەماعـەت، لەسـەر بەردێـك وەسـتاین پرسـیارم لـە بـارزان کـرد، هـا بـۆ وەسـتاوین؟
- سـەیرکەن ئـەو گوندەی خـوارەوە گونـدی (زێوەیـە، ئێمـە دەچینـە ئـەو گونـدە, بـەڵام هێشـتا دونیـا رووناکـە، ئەگـەر بچینـە خـوارەوە پاسـدار دەمانبینێـت، دوای کەمێکـی تـر تاریـك دادێـت و شـۆڕ دەبینـەوە، بـەڵام ئەمجـارە کـەس بەجـێ نەمێنێـت, دەبێـت زوو بگەینـە نێـو گونـد، کاتژمێـر (٢) تـا (٤) و نیـو لـە پەنـای بەردەکـە

وەسـتاین نەدەوێرایـن لـە پەنـای بەردەکـە بێینـە دەرەوە، دەیانـوت ئەگـەر بتانبینـن (خومپـارە) داوێـن، نەماندەزانـی خومپـارە چییە، هەر بـە دۆشـکە تێدەگەیشـتم، هەسـتم کـرد هـەردوو قاچـم سـڕبووینە. دووبـارە لـە کاتژمێـر چـوار و نیـو دەسـتمان بـە راکـەڕاك کـردەوە, ئەمجـارە «عیـماد و رەفعـەت» بەجێـمان، جارێـك گەڕامـەوە دەسـتی رەفعەتـم گـرت و رامکێشـا، دەیـووت بـە قوربانـی ئـەو چـاوەت دەبـم بەجێـم نەهێڵـی، ئەوجـارە چیـدی جگـەرە ناکێشـم، گەیشـتینە خـوارێ مـاوەی نێـوان شـاخەکە و گونـدی زێـوە دوو کیلۆمەتـر دەبـوو، دەبوایـە ئـەو ماوەیـە زۆر بـە خێرایـی ببڕیـن، لەبـەر ئـەوەی بنکـەی پاسـداران زۆر نزیـك بـوو، بلاجکتۆریـش دەوری بنکەکـەی رۆشـن دەکـردەوە ئـەم بلاجکتـۆرە لـە هـەر شـوێنێکی بدایـە دەیکردە رۆژی روونـاك، یەکـە یەکـە بـە دوای یەکـتری رامـان کـرد، بـارزان لـە پێـش ئێمـە گەیشـتە ژێـر درەختـەکان کـە باخچەیەکـی گـەورە بـوو لـە پێشـەوەی دێیەکـە منیـش بـە هیلاکییەکـی زۆر خـۆم گەیانـدە ئـەوێ، یەکسـەر کەوتـم تەنانـەت توانـای هاوێشـتنی هەنگاوێکـی تـرم نەمابـوو، وتـم: بـارزان کـوا زێـوە؟ گوتـت دوو سـەعاتە رێیـە، کەچـی ئـەوە پێنـج سـەعاتە ئێمـە بەڕێوەیـن... دڵـدار و عیمادیـش دوای کەمێـك گەیشـتن، رەفعەتیـش لـە ناوەڕاسـتی رێگاکـە توانـای راکردنـی نەمابـوو، وردە وردە بـەرەو لای ئێمـە دەهـات، بـەر لـەوەی بـگات، بـە دەسـتە راسـت لایـداو بـەرەو رووی بنکەکـە رووی وەرگێـڕا هیچـی نەدەبینـی، چەنـد جارێـك فیکەمـان بـۆ لێـدا، بـەڵام بێ سـوود بـوو، ناچـار بـارزان چـوو دەسـتی گـرت و لەگـەڵ خـۆی هێنایـەوە، گوتـی بـا بڕۆیـن. پێـش ئـەوەی جوولـە بکەیـن دوو کـەس بـە لایتـی

دەسـتی بـەرەو روومـان هاتـن، خۆمـان خسـتە پشـت درەختـە زلـەکان، بـەڵام پێـش ئـەوەی بگەنـە لای ئێمـە بـەرەو ئـەو باریکـە رێیـەی کـە پێچەوانـەی رێگاکـەی ئێمـە بـوو لایانـدا، دوای ئـەوان رامـان کـرد تـا گەیشـتینە ژێـر دیـواری یەکـەم خانـووی دێیەکـە، لـە سـووچی کۆڵانەکـە سـووڕاینەوە جێبێکـی سـەربازی دەرکەوتـە، بـە پەلـە خۆمـان فڕێـدا نێـو کۆنـە خانوویـەك کـە پـڕ بـوو لـە کاو تەپـك، کاتێـك جێبەکـە لێـمان رەت بـوو، سـەقف و دەرگای نەبـوو، چـوار کـەس بـە جلـی کـوردی و چـەك بـە دەسـت سەرنشـینی بـوون، دیاربـوو جاشـی رژێمـی ئێـران بـوون، بـە نێـو دێیەکـە دەسـووڕانەوە، دوو کولانـی ترمـان بـڕی، بـارزان لـە دەرگای ماڵێکـی دا، منداڵێـك هاتـە دەرەوە پێـش ئـەوەی قسـەی لەگـەڵ بـکات، گوتـی وەرنـەژووری خێراکـەن بـا کـەس نەتانبینێـت، لـە ژوورەوە پیاوێکـمان بینـی و تەوقەمـان لەگـەڵ کـرد، نـاوی مسـتەفا بـوو، بـە گوێـرەی هەڵسـوکەوتی لەگـەڵ بـارزان بـە قاچاخچـی دەچـوو، پاشـان بۆمـان دەرکـەوت کـە بۆچوونەکەمـان راسـتە، ئێمـەی بـردە ژوورەوە، بـەڵام گوتـی: قسـە زۆر مەکـەن جاشـەکان بەو نـاوە دەسـووڕێنەوە، چووینە ژوورێکـی گـەرم، کاتژمێـر (٧)ی تـەواو بـوو هێنـدەی نەبـرد سـفرەی نانخواردنیـان راخسـت، کەوتنـە جوولـە جـوول، نیسـکیان لێنابـوو، ئـەوەش لـە کاتـی خـۆی بـوو، چونکـە لـە رێـگا زۆر مانـدوو بووبووین ئارەقەمـان کردبـوو، تـەواو پێویسـتیمان بـە خواردنێکـی گـەرم و وزە بەخـش هەبـوو. پاشـان دوو سـێ جـار چایـان بـۆ هێنایـن، دیاربـوو دەیانزانـی زۆر ماندووبووینـە، شـتەکانیان خێـرا خێـرا دەهێنـا، دوای چـا خواردنـەوە زوو جێگەیـان بـۆ راخسـتین. بـە منداڵەکـەم وت،

ئەگـەر زەحمـەت نەبـێ کەوچکێـك ڕۆنـم بـۆ بێنـە، بـەڵام بـا کـەس نەزانـێ خـۆت بـڕۆ بیهێنـە، زۆر بـە خێرایـی چـوو هێنـای و هاتـەوە.
- رەفعەت: ئەی بە قوربانت بم چۆن فکرت بۆ ڕۆن چوو؟
هـەردوو شـان و هـەردوو بەلەکەکانـم چـەور کـردو خـۆم خسـتە نێـو جێگاکـە، دۆشـەکێکی خـوری نـەرم لەگـەڵ لێفێکـی ئەسـتوور. ئەوانـی تریـش بێدەنـگ بـوون، بەیانـی زوو هەڵسـاین دەموچاومـان شووشـت، خۆمـان ئامـادە کـرد خەریکـی نانخـواردن بووین (مسـتەفا) ی خانەخـوێ گوتـی: ئـەوە ماشـێنەکە ئامادەیـە.
بـارزان: بـا زوو بیـن هەتـا سـەیتەرە نییـە شـتەکانمان هەڵگـرت و بـەرەو ئۆتۆمبێلەکـە جوویـن، جێبێکـی زەیتوونـی بـوو، کوڕێکـی تەمـەن (٣٠) سـاڵی شـوفێری بـوو یەکێکـی تریـش لـە پێشـەوە دانیشـتبوو، کەوتینـەڕێ لـە زێـوە بـۆ خانـە، لـە ڕێـگا تووشـی گەلەگورگێـك بوویـن کەوتنـە دوامـان، شـوفێرەکە هێواشـی کـردووە، ئێمـە وامانزانـی دەترسـێت و دەیەوێـت بگەڕێتـەوە لەبـەر ئـەوەی بـەم بەیانییـە تەنیـا ئێمـە کاروانـی بوویـن، دواتـر ڕاوەسـتاو خـۆی و هاوەڵەکـەی هاتنـە خـوارەوە و بـە بـەرد ڕەدووی گورگـەکان کەوتـن. زۆرم لا سـەیر بـوو، چونکـە مـن بیسـتبووم کـە گەلەگـورگ لـە هیـچ ناگەڕێنـەوە.. ئیـتر ڕۆیشـتین تـا نزیـك خانـە لـەوێ لامانـدا سـەر ڕێگایەکـی خـۆڵ کـە دەکەوێتـە پێـش خانـە بـۆ ئـەوەی ڕووبـەڕووی هیـچ پرسـگەیەك نەبینـەوە، کاتژمێـر نزیکـەی (٨) گەیشـتینە خانـە، چووینـە نێـو کۆڵانـەکان تـا گەیشـتینە بـەر دەرگای ئـەو ماڵـەی مەبەسـتمان بـوو، بـارزان بـە تەنیـا دابـەزی، لـە دەرگای دا کوڕێـك دەرگای کـردەوە، کـە بارزانـی بینـی سەراسـیمە بـوو یەکتریـان مـاچ

کـردو بـۆ لای ئێمـە هـات، فەرمـوون ... فەرمـوون بەخێـر بێـن چووینـە ژووریٚ، حەوشـێکی گـەورە، بەرانبەرمـان دوو ژوور هەبـوو، گەیشـتینە بـەردەم ژوورەکان لای دەسـتە چـەپ هەیوانێـك هەبـوو منداڵێـك لـە سـەر پشـت راکشـابوو، بـەڵام چ منداڵێـك لـە قاچـی تـا ملـی زۆر بچـووك بـوو، کەچـی سـەری زۆر گـەورە بـوو گەورەییەکـی لـە رادەبـەدەر، ئاسـایی نەبـووە دیاربـوو ئەمـەش جـۆرە نەخۆشـییەك بـوو، ژنێکـی گەنجیـش لـە پشـت سـەری دانیشـتبوو، لـەو لاوەش ئافرەتێکـی بـە سـاڵاچوو، هـەر لـە دەسـتە چـەپ ژوورێکـی تـر هەبـوو دەرگاکـەی کەوتبـووە ژێـر هەیوانەکـە، خانوویەکـی قـوڕ هەروەکـو دێیەکانـی لای خۆمـان، لـە دوای هەمـوو دەرگایەکیـش بەتانیەکیـان پێـدا شـۆڕکردبووەوە، چووینـە ژووریٚ (پیرەمێردێـك) دیاربـوو زیارەتـی ماڵـی خـوای بەجـیٚ گەیاندبـوو، لـە سـووچێك لەسـەر بەرماڵ دانیشـتبوو تەسـبیحێکی لـە دەسـت بـوو ویسـتی لـە بەرمـان هەڵسـێتەوە، نەمهێشـت و دەسـتیم ماچکـرد: دانیشـە مـام حاجـی ئـەم ئەزیەتـەی ناوێـت ماڵـی خۆمانـە، کەمێـك دانیشـتین (بـارزان) گوتـی مـن دەڕۆم بزانـم وەجبەکـەی تـرم چیـان بەسـەر هاتـووە لـە (نەغـەدە) ئێـوارە دەگەڕێمـەوە لاتـان، نیـوەڕۆ نانێکـی باشـیان بۆمـان ئامادە کردبـوو، هـەروەك ماڵـی خانەخوێکـەی (زێوە) چەنـدان جـار لەسـەر یـەك چایـان بـۆ هێنایـن، تـا تکامـان لێکـردن کـە زیاتـر بۆمـان ناخورێتـەوە، ئینجـا وازیـان هێنـا، دوای نیـوەڕۆی ئـەو رۆژە کەوتینـە خـەو تـا بـەرە بـەری ئێـوارە, رۆژیـش کـورت بـوو، لـە کاتژمێـر پێنـج بـەرەو تاریکـی دەچـوو. ئێـوارە دووبـارە نانیـان دانایـەوە، ئەمجـارە پەنیـر و ماسـت، بـەڵام چایـان بـۆ نەهێنایـن تـا

تــەواو بوویــن شەرمیشــمان دەكــرد داوای چــای بكەیــن، نانەكــەش بــە وشــكی لــە قوڕگــمان نەدەچــووە خــوارێ (وا تێگەیشــتبوون كــە ئێمــە لەگــەڵ خــواردن چــا ناخۆینــەوە) دوای نانخــواردن پیاڵــەی چایــە ریــزی گــرت، لەگــەڵ ریــزی ســێیەم میوانێــك وە ژوور كــەوت دوای ســڵاوكردن و چاكوچۆنــی بــە یەكتریــان ناســاندین (حەســەن)، كــە كــوڕە گــەورەی ئــەم ماڵــە بــوو گوتــی: كاك حوســێن ئەوانــە ئێراقیــن هاتوونەتــە كارێ، ئــەوەش كاك حوســێن زاوامانــە، ئــەو (حەســەنە دیــار بــوو خۆشەویســتی باوكــی بــوو هــەر ئــەم كــوڕەی هەبــوو خێزانداربــوو، (باوكــی منداڵــە نەخۆشــەكە) كــە ناویــان نابــوو بــارزان، هــەر كاتێــك لەگــەڵ ژنەكــەی تۆزێــك زویــر بووایــە دەســتی بە جنێــودان دەكــرد. جارێــك منداڵێكــی دراوســێیان كەمێــك قیــژەی كــرد دایكــی (بارزان)یــش هــەر لــە ســەری رۆیشــت تــا حەســەن گەڕایــەوە ماڵــەوە و گوێــی لێبــوو گوتــی ئــەم دەنگــە دەنگــە چییــە؟ ژنەكــەش بە گریانــەوە گوتــی: منداڵــی ماڵــی ئەحمــەد نایەڵــن (ئــازاد) بخەوێــت.. ئیــتر ژنــە دوو ســێ جــار لەســەریەك گوتــی: تــۆ پیاونیــت ئەگەرنــا بۆچــی لێدەگەڕێیــت ئــازاد بترســێت.

- حەســەن كچــێ بێدەنــگ بــە (هــەی....ك... مــاڵا ئەحمــەدت خــڕ بــە...ق) باوكــی گوێــی لــێ بــوو بانگــی كــرد: حەســەن، حەســەن ...

- حەسەن: بەڵی.

- وەرە؟

- فەرموو؟ ئەوە ئەو جنێودانەت بەكێدا؟

- حەســەن بــە مــاڵا ئەحمــەدی منداڵــی ئــەم ژنــە ح .... وەســتانیان بــۆ نییــە.

باوکی بە توورەیی رووی وەرسووڕاندو تەسبیحەکەی گورج گرتە دەست. ئێمەش واقمان وڕمابوو، تەواو بێدەنگی باڵی بەسەر ژوورەکەدا کێشابوو، لەو بێدەنگییە حوسێن پرسیاری لێمان کرد: برا ئێوە هاتوون بۆ کارێ؟ دەبوا ئێمەش بۆ ئەوەی لە نیازمان نەگەن درۆ بکەین و هەریەکەمان ناوی کارێك بڵێت، تاوەکو نەزانێت نیازی دەرچووغان هەیە بۆ تورکیا، دیاربوو جێگەی بڕوا و متمانەی ماڵی خەزوری نەبوو.

- دڵدار من بەرگدرووم.

- نەجات، منیش بۆیەچیم.

- رەفعەت: وەڵڵا من هەموو کارێك دەکەم زۆر ئیشوکاریش دەزانم.

- ئەی تۆ ئاغا بۆ کارێ نەهاتوویت؟

بەڵێ، بەڵێ چۆن؟

- چ کارێك؟

بیرم کردەوە چی بڵێم بە دڵی ئەم پیاوە بێ. گەر بڵێم خوێندکاری کۆلێژم، لەوانەیە گاڵتەم پێبکات، گەر بڵێم مامۆستام، رەنگە فشەی پێ بێت، چ بڵێم؟ هیچ شتێکی وام بە خەیاڵ نەدەهات لەو هەموو ئیشە زۆرە.

- بەڵێ کاکە من فیتەرم.

- فیتەر چییە؟

- حەسەن: وەستای ماشێنێ

- جا کوا ئەو ماشێنانەی ئێرە وەکو هی ئێراقێنە؟

ئەی خوایە گیان ئەوە چییە تووشم بووە، ئێستا چ بەم پیاوە

بڵێم, بەڵکو بڕوایی بێت و وازم لێبێنێ، چی بۆ باسکەم کە هیچ نەزانم؟

- پێموایە جیاوازییەکی ئەوتۆ نییە لەنێوان ماشێنی عێراق و ئێران.

کەمێك بێدەنگ بوو سەری دانواندو دەستی بۆ کڵۆیەك قەند برد و خستیە دەمیەوە و پیاڵە چاکەشی لە شوێن خۆی خوار کردەوە تا ژێر پیاڵەکەی پڕ کرد لە چا، ئینجا بەرزی کردەوەو یەك دووجار فووی لێکردو مژێکی دوورودرێژی لێدا، هێشتا پیاڵەکەی هەر بە دەستەوە بوو گوتی، ئێوە بەیانی دەڕۆن؟

- بەڵی

کاتژمێر بوو بە (١٠,٣٠) خولەك حوسێن هەڵسا سەرپێ و خواحافیز بوونی کردو ڕۆیشت، هەر لە دوای ئەم نوێنی خەوتنیان هێنا، زۆر هیلاك بووین بە دەست ئەم پیاوە، یەکسەر خۆمان خستە نێو جێگا و تا بەیانی خەوتین. بەیانی هەڵساین هەرکەسە نوێنی خۆی ڕێکخست، یەك یەك چووینە دەرەوە بۆ تەوالێت، لە گەرماوەکە تەنەکەیەك ئاوی گەرمیان دانابوو دەبوایە ئاوی ساردی تێکەڵ بکەین تاکو ببێتە شلەتێن، ئینجا دەموچاومان بشۆین، هەمدیس پەنیرو ژاژی و ماستیان هێنا بەبێ چا لەگەڵ هەر پاروویەك دەبوایە تف قووت بدەینەوە، بە هەرحاڵ نانەکەمان خوارد، پاشان چایان هێناو چەند چایەکمان خواردووە، هەر بەدەم چا خواردنەوەش (باوکی حەسەن) کەوتە گێڕانەوەی سەرگوزشتەکانی (ئێمەش خەڵکی کوردستانی باشوورین هەر لە زووەوە لەبەر ناجۆری بارودۆخی سیاسی هاتووینەتە ئێرە، دانیشتووی ناوچەی حاجی ئۆمەران بووین، زۆر لە ناسیاوەکانمان

کـە لەگـەڵ ئێمـە هاتبـوون دوای راپەڕیـن گەڕانـەوە ناوچەکانـی خۆیـان لـە باشـووری کوردسـتان) پاشـان کەوتـە پیاهەڵدانـی خـۆی کـە چـۆن قاچاخچییـەك بـووە، ئینجـا زانیـمان کـە بـە پـارە جێگەمـان دەکەنــەوە و نانمــان پێــدەدەن. بــۆ کات بەڕێکــردن دوای نیــوەڕۆ دەخەوتیــن تــا عەسرێکــی درەنــگ، ئــەو رۆژانــەی دوایــی توانــای دەموچــاو شووشتنیشــمان نەمابــوو، هــەروا دادەنیشــتین تــا نانــی ئێوارەشـمان دەخـوارد، جگـە لـە بیرکردنـەوە لـە (بـارزان ئیسـلامی) بیرمـان بـۆ شـتێکی تـر نەدەچـوو، لـەم دڵتەنگییـە جارێکـی تـر (کاك حوسـێن)مان لـێ پەیدابـووەوە پێـش ئـەوەی سـڵاو بـکات گوتـی: ئـەوە هێشـتان هـەر لێـرەن؟

دۆش دامایــن و ســەیرێکی یەکتریمانکــردو پێکەنیــن، ئەوەنــدەی تــر کاك حوسـێن لێـمان پەسـت بـوو، چونکـە خێزانـی حەسـەن جاجێـڵ بـوو، هەروەهـا خێزانەکـەی خۆشـی زۆر منـداڵ بـوو لـە چاوخـۆی، بۆیـە تـا دەهـات گرژتـر دەبـوو، بـەڵام سـوودی نەبـوو، چونکـە هەتـا قاچاخچییەکەمـان نەگەڕابایـەوە دەریشـیان کردبایـن نەدەڕۆیشـتین، بۆیــە حوســێن خــۆی بــۆ نەگێــراو گوتــی: خێــرە ئــەم شــەوەش نەڕۆیشـتن؟

رەفعــت: وەلا خاڵــە رێــك نەکــەوت، بــەڵام ئینشــائەڵڵا ســبەی بەڕێدەکەویــن قســەکانی بــە دڵ نەبــوو چیــتر گرنگــی بــە ئێمــە نــەدەدا رووی وەرگێــڕا بــۆ لای باوکــی حەســەن، وایدەزانــی کــە هەسـت ناکەیـن، کەچـی نەیدەزانـی ئەمـە پەیوەنـدی بـە شـعورەوە نییــە، بەڵکــو پەیوەنــدی بــە بــارزان ئیســلامییەوە هەیــە، بەیانــی وەکــو هەمــوو بیانییەکانــی تــر دڵتەنــگ بوویــن، رەفعــەت پێــش

ئـەوەی دەموچـاوی بشـوات و نـان بخـوات، جگەرەیەکـی داگیرسـاند سـێ چـوار مـژی تونـدی لێـداو هەڵیکێشـا بـێ ئـەوەی ڕێـگا بـە دووکەڵەکـەی بـدات لـە دەمـی بێتـە دەرەوە، بـە دەم قسـەکردنەوە وردە وردە دووکەڵەکـە دەهاتـە دەرێ، وەکـو بڵێـی هەنـاوی ئاگـری گرتبـێ: جـا وەرە حەفـت منداڵـت جێهشـتبێ خوێڕییەکـی ئـاواش فێڵـت لـێ بـکات و پارەکـەت بخـوات، بەشـەرەفم بچیتـە باوەشـی داکیشـی سـەری دەبـڕم.

کاك حەسـەن دەکـرێ تەلەفۆنێـك بـۆ دەرەوە بکەیـن؟ ئەگـەر بچینـە نێـو شـار ترسـی گرتنـمان نابێـت؟

- حەسـەن بەڵـێ بـۆ ناکـرێ، هـەر ئێسـتا با بڕۆیـن من و دڵـدار لەگەڵ حەسـەن ڕۆیشـتین، دوو سـێ کـۆڵان لـەوێ بەسـەرەوە شـەقامێکی سـەرەکی هەبـوو، تەکسـیەکی ڕاگـرت و تـا سـەنتەری خانـە، نـاو بازاڕەکـە پـڕ بـوو لـە پۆلیـس تـا گەیشـتینە بەدالـە، بـە سـەت دوعـا، چەنـد جـارێ هەوڵـمان دا بۆمـان نەهاتـە سـەرخەت بـۆ یۆنـان هیـچ، تورکیـا، ئەڵمانیـا ئەویـش هیـچ، زیاتـر لەنیـو کاتژمێـر خەریـك بوویـن بـێ سـوود بـوو. حەسـەن گوتـی: دەچینـەوە ماڵـێ نانێـك دەخۆیـن ئێـوارێ دێینـەوە، لەبـەر دەرگا دەسـتی لـە تەکسـییەك بڵنـد کـردو سـەرکەوتین، کەمێـك ڕۆیشـتین لـە سـەری کۆڵانێـك سـووڕاینەوە دەمبەرێـك بەرانبەرمـان هـات، بـەڵام چـۆن هاتنێـك، ڕێـك خـۆی بـە تەکسـییەکە کێشـا بـێ ئـەوەی هێـواش بکاتـەوە، بـوو بـە قەڵەباڵغـی پۆلیـس، هـات بـووە دەمەقاڵـی و کێشـمەکێش، بـە حەسـەنم وت ناکـرێ تەکسـییەکی تـر بگریـن؟

- حەسـەن بۆنـا شـوفێرەکە هاتەخـوارێ، حەسـەن بـە دوای کـەوت

بۆ ئەوەی پارەی بداتێ، پۆلیس وای دەزانی حەسەن بۆ شەڕ وا بە پەلە رووەو قەڵەباڵغیەکە دەڕوا یەخەی حەسەنیان گرت و بۆ لای ئۆتۆمبێلەکەی خۆیان برد، کە جێبێك بوو، پۆلیسێکی تر لەگەڵ شوفێرەکە بەرەو تەکسییەکە ئێمە هاتن، ئێمەش لە نێوی دانیشتبووین نەمانزانی بێینەخوارێ... یان لەشوێنی خۆمان دانیشین، گەر بێینە خوارێ ... بۆ کوێ بچین، حەسەن چۆن دەماندۆزیتەوە. دانیشتین، پۆلیس وا خەریکە بگاتە لامان... ئێمە لەم بەینە بووین هەردووکیان گەیشتنە بەردەم تەکسییەکە سەری هێنایە ژوورەوە، تەماشایەکی کردین قسەیەکی کرد پێش ئەوەی وەڵامی بدەینەوە حەسەنیش گەیشتە پشتی، ئاغا ... پۆلیسەکە ئاوڕێکی دایەوە، لەگەڵ قسەکردن بە دەستیش بە ئێمەی وت بڕۆن.

بە هێواشی دەرگامان کردەوە و بەرەو لای جەنجاڵییەکە لەوێش بەرەو شوێنی تەلەفۆنەکە، رۆیشتنێکی خێراو بە دڵەکوتە خۆمان گەیاندە ئەوێ کە کەوتبووە سووچێك لەسەر شەقامی سەرەکی لە دەستە راست، بنکەیەکی پۆلیس لە بەرانبەری بوو لە لای دەستە چەپ لەژێر دیوارەکە دانیشتین، هەرچەندە خانە شارێکی ئەوەندە گەورە نییە، بەڵام کە نەشارەزا بیت بۆ کوێ دەچیت، سەرەڕای ئەوەش ترسی دەستگیرکردتنت هەبێت. هەر ئەوەندە چارەگە سەعاتێکی پێچوو حەسەن دەرکەوتەوە وامانزانی ئەسپی باڵدارمان لێ پەیدابووەتە ئەوەندە دڵمان خۆشبوو.

- ئەوە ماون؟

- ئەی چیمان لێبێت؟

- نا قەسدم ... لێرە ماون.

- ئەوە نامانبینی.

- باشە با بڕۆین بۆماڵەوە.

دووبـارە تەکسـییەکی تـری وەسـتاند تـا بـەر دەرگا ھانبـات بـە ھـەزار تومـەن دوو هـەزارم دەرهێنا.

- فەرموو کاك حەسەن.

حەسەن ئەوە چییە لێگەڕێ با لە حیسابی من بێ.

زۆر سـوپاس تـۆش خـاوەن خێزانـی، جگـە لـەوەش بێکاریـت بـۆ لـە حیسـابی تـۆ بێـت.

چووینە ژووری پێش ئەوەی سڵاو بکەین:

- رەفعەت، بارزانتان نەدی؟

- نەخێر.

- ئای ئەو هەتیوە چۆن دەگەی لێداین؟

- باوکی حەسەن بۆ وا دواکەوتن، حەسەن؟

حەسەن، وەڵڵا باوە تەلەفۆنەکە خەڵکی زۆری لێبوو.

- دەباشە بڵێ با نانەکە بێنن.

خێزانـی حەسـەن سـفرەی هێنـاو رایخسـت، حەسـەنیش خواردنەکەی دەگواسـتەوە ئێمەش لـە دەرگای ژوورەکە یارمەتیمان دەدا، شلەسـاوار بـە گۆشـت بـوو، زۆر بـە تـام و چێـژ بـوو، لەسـەر نانخـواردن بوویـن بـارزان خـۆی کـرد بـە ژووردا. ئـەو رەفعەتـەی هەمـوو رۆژێ جنێـوی پێـدەدا یەکسـەر هەڵسـا ئەمـلاو ئـەولای مـاچ کـرد، لەسـەر چـۆك دانیشـت یـەك دوو تیکـەی خـوارد گوتـی: زوو نانتـان بخـۆن تـازە جەبـارم دیـت گوتـی وەرن بـا بـەڕێ بکەویـن. نانەکـە هێشـتا هـەر

لـە قورگـم بـوو پەرداخێـك ئـاوم بەسـەردا هەڵقورتانـدو هەڵسـامە سـەر پـێ و وتـم:

- من ئامادەم با بڕۆین.

ڕۆیشـتین تـا سـەر شـەقامی سـەرەکی، دیـار بـوو بـارزان بـاش شـارەزای ناوچەکـە ببـوو، وەکـو ئێمـە یەکـەم جاری نەبـوو. هەمـوو تەکسـییەکی ڕانەدەگـرت بـە تایبەتـی ئـەو تەکسـیانەی دەوەسـتاند کـە سەرنشـینێك، یـان دووانـی تێدابـوو.

دوایـی لەگـەڵ تەکسـییەك کـە دوو کەسـی تـری لەگـەڵ بـوو ڕۆیشـتین تـا نێـو بازاڕەکـە لەوێـش بەجێبێکـی نەفـەرات بـەرەو ناوچـەی پیشەسـازی.

- ئاژوێر: لەو سووچەی بۆ ئەم شوێنە دەڕوات پشکنین دانرابوو.

- بارزان بە شوێنی خۆتدا بگەڕێوە.

لـە گەڕانـەوە جەبـارم بینـی لـە ماڵێـك دەهاتـەدەر کـە کەوتبـووە سـەر شـەقامەکە.

- بارزان ئەوە جەبارە!

- ڕاگـرە. . ڕاگـرە، .. کەمێـك گەڕاینـەوە دواوە جەبـارو برادەرەکـەی کـە خـاوەن کارگەکـە بـوو نـاوی سـەید برایـم بـوو لەگـەڵ خۆمـان هەڵگرتـوو ڕووەو سـەنتەر کەوتینـەڕێ. لـەوێ سـەید برایـم چـوو پێنـج هـەزار تومەنـی هێنـاو دایـە جەبـار, ئەویـش دای بـە مـن، هـەر بـەم جێبـە جەبـار لەگەڵـمان هـات تـا نزیـك ماڵـی حەسـەن، لـەوێ دووبـارە یەکترمـان ماچکـردو گوتـی: هـەر ئـەو شـەوەی ڕۆیشـتن جەماعـەت زۆر دڵتەنـگ بـوون.

- چەنـد زوو هێشـتا هەفتەیەکـی بەسـەردا تێنەپەڕیـوە؟ باشـە

سڵاویان لێ بکە بڵێ زۆر باشە بەم زووانە دەردەچێت، خوا حافیز.

- خوات لەگەڵ بێ ئاگاداری خۆت بە.

بەرەو ماڵەوە گەڕاینەوە دیار بوو خۆیان ئامادە کردبوو، کەمێک دانیشتین بارزان هەڵسایەوە سەر پێ و گوتی دەچم سەیارەیەک پەیدا دەکەم، بەڵام دەبێت ئاژور جێگەی بڕوا بێت، چونکە ئێمە قاچاخ بووین دوای نیو کاتژمێر بارزان گەڕایەوە ئۆتۆمبێلێکی بیجۆی رەنگ رەشی هێنابوو، ئەویش هەر کورد بووە پانتۆڵێکی رەش و کراسێکی سپی لەبەر بوو، تەمەنی هەر لە دەوری سی ساڵیك دەبوو، کاتژمێر سێ و نیو دەبوو، بە ڕێکەوتین، پێدەچوو بارزان ئاژوێرەکەی تێگەیاندبێت، بۆیە راستەوخۆ لایدا دەرەوەی پرسگەی خانە کە رێگاکە تۆزێك دوورتربوو لە رێگای ئاسایی، بە قسەی خۆی دەیوت ئەم رێگایە دڵنیاترە لەوی تر، کەچی ناو خانە و دەرەوەی هەر هەمووی جێگەی مەترسییە، چونکە پڕە لە سەرباز و پۆلیس. کە لە خانە دەرچووین کاسێتێکی زیاد ئەسعەدی خستە سەر تەسجیلەکە و هەر بەدەم لەگەڵی دەوتەوە و بە دەستیش تەپڵی بە سووکانەکە لێدەدا، زۆر زەوقی هەبوو. کاتژمێرێکی تەواو بوو بە رێگاوە بووین، هێشتا نەماندەزانی بەرەو کام شار دەرۆین، رووەو ورمێ، یان مەهاباد، یان نەغەدە.

- ئێمە ئێستا بەرەو کام شار دەڕۆین، دەمانەوێت بچینە کوێ؟

- بارزان، ئێستا بەرانبەر شاری (شنۆین) بەڵام کەمێکی تر بە دەستە راست بەرەو نەغەدە، ئەویش زۆر دوور نییە لەم بەینە بازگەیەك هەبوو ئۆتۆمبێلێکیان وەستاندبوو، ئاژوێرەکە هێواشی

کـردەوە بارزانیـش گوتـی کـەس تەماشـای ئـەو پۆلیـس و سـەربازانە نـەکات ئاسـایی بـن، خۆتـان مەشـڵەژێنن، پێـش ئـەوەی بگەینـە بـەردەم بازگەکـە ریکۆردەرەکـەی کوژانـدەوە و تـەواو هێواشـی کـردەوە, لـە بـەردەم سـەربازگاکە رایگـرت، کـە سـەربازێکی خرکەڵەی کورتەبنـە بـوو سـەرو سـمێڵی تاشـیبوو، بـەڵام ریشـی بەردابـووەوە، بـە تاژوێرەکـەی وت لـە کـوێ دێـن؟

- خانە

- هیچت پێیە؟

- نەخێر

- سندوقەکە بکەوە.

بـە خێرایـی دابـەزی و سـندووقەکەی کـردەوە. سـەیرێکی تـەواوی سـندووقەکەی کـرد و هیـچ نەبـوو، ئاژوێرەکـە بـە پەلـە سـەرکەوتەوە و خـۆی خسـتە پشـت سـووکانەکە، لـە دەروازەی نەغـەدە بازگەیەکـی تـر هاتـە پێشـمان، بـەڵام نەیوەسـتاندین، لـە سـەنتەری نەغـەدە لەبـەردەم چایخانەیـەك دابەزیـن.

- بـارزان، ئێسـتا دەچینـە ئـەو چایخانەیـە بـەس کـەس قسـە نـەکات بـا نەزانـن ئێمـە عێراقیـن، تـا ئـەو بـرادەرە دەدۆزمـەوە.

چووینـە چایخانەکـە، بەجامخانەیـەك کرابـووە دووبـەش، کـە بەشـی دواوە بـۆ شـتومەك و چایـە لێنـان بـوو، لـە سـەری دواوەی جامخانەکـە گەنجینـە بـوو لەگـەڵ کورسـییەك کـە خاوەنەکـەی لەسـەری دانیشـتبوو، جگـە لـە خـۆی کەسـی تـری لێنەبـوو.

- بـارزان: مـن دەڕۆم دوو کـەس لەگەڵـم بێـت دوو کەسیشـتان لێـرە بمێننـەوە هەتـا دەگەڕێنـەوە، بـا هەمووـمان بـە یەکـەوە نەڕۆیـن، بـا

نەجـات و ڕەفعـەت لێـرە بـن، دڵـدار و تـۆش لەگەڵـم وەرن، پێنـج دەقیقەمـان پێدەچێـت زۆر دوور نییـە.

ڕۆیشـتینە دەرەوە بـۆ لای چەپـی دوکانەکـە زۆر بـە وردی سـەیری کـۆڵان و شـەقامەکانم دەکـرد، نـەوەك یەکـتر ون بکەیـن، یـان ڕووبـەڕووی پۆلیـس ببینـەوە و ڕابکەیـن، لـەو کاتەشـدا هەرکەسـە بـە تەنیـا ڕادەکات، ئەگـەر ئـەم دوکانـە، یـان ئـەم شـوێنەی بۆمـان دیـاری کـراوە پـێ نەزانیـن ناتوانیـن بچینـە جێگایەکـی تـر، دوای ئـەوەی سـێ چـوار کـۆڵان بـە پشـت چایخانەکـە چووینـە خـوارێ، دیـار بـوو شـوێنەکە زۆر کـۆن بـوو، گشـت خانووەکانـی لـە قـوڕ دروسـت کرابـوون، وەکـو لادێکانـی لای خۆمـان، لەبـەردەم ماڵێـك وەسـتاین، دەرگاکـەی شـین بـوو بەرانبـەر ئـەم ماڵـەش گەراجێکـی داخـراوی گـەورە هەبـووە لـە دەرگامـان دا، وەڵام نەبـوو جارێکـی تـر بـە هێزتـر لێـمان دا هیـچ کـەس نەبـوو، سـەرێکم بەسـەر داگـرت، ئـاوەدان دیاربـوو، دووبـارە لێمانـداوە، ژنێکـی گەنـج منداڵێکـی لـە بـاوەش بـوو، بـە ئاسـتەم دەرگاکـەی کـردەوە و سـەیرێکی کردیـن.

بارزان: زەحمەت نەبێ (محەمەد) لەوێیە؟

گەنجێك لە پشت ژنەکە سەری هەڵکێشا.

- بارزان، هەلەو محەمەدی.

- تەفەزەل. . تەفەزەل.

کوڕێکـی لاوازی ڕەشـتاڵە بـوو، لـە کاتـی قسـەکردن کـوردی و عەرەبـی و فارسـی تێکـەڵاو دەکـرد، نەمانزانـی کـوردە، یـان عـەرەب، یـان فارسـە. لـە خانوویەکـی دوو ژووری تەسـك دەژیـان، ژووری پێشـەوە ژووری میـوان بـوو، چووینـە ژووری سـەرەوە دەرگاکـە زۆر

نـزم بـوو دەبوایـە خۆمـان بچەمێنینـەوە، هـەر مەتـرو نیوێـك دەبـوو، بەتانییەکیـان راخسـتبوو مێزێکـی بچووکیـش لـە بـن دیـوارە کـە دانرابـوو، قـاپ و قاچاغـی لەسـەر دانرابـوو.

- بەخێربێن.

خێزانەکەی هاتە ژووریٚ منداڵەکەی هەر لە باوەش بوو.

- بەخێربێن.

ژنەکـە لـە تـەك دەرگاکـە دانیشـتبوو دوگمـەی کراسـەکەی کـردەوە و بـە دەسـتی چەپـی منداڵەکـەی گرتبـوو، بـە دەسـتەکەی تریشـی مەمکـی خسـتە نێودەمـی منداڵەکـە، تەمەنـی هـەر هـەژدە سـاڵان دەبـوو، محەمەدیـش نزیکـەی سـی سـاڵێك دەبـوو.

- بارزان من دەگەڕێمەوە لای جەماعەت ئێوە لێرە بن.

- کاك محەمەد بە ئەسڵ خەڵکی کوێیت؟

- وەڵا، خەڵـك بەغـداد کـوردی بـاش نازانـم لـە وەرا ئینتیفـازە هاتـم، لـە ئێـران سـاڵی (٩٢) لەیلـە هێنـام. لەیـلا کچـە کوردێکـی باشـوری کوردسـتان بـوو، لـە دوای راپەڕیـن ئاودیـوی کوردسـتانی ئێـران ببـوون، لـەویٚ بەگـەڵ ئـەم کـوڕە عەرەبـە کەوتبـوو، هـەر نیـو سـەعاتێکی خایانـد رەفعەتیـش هـات، دیاربـوو بـارزان هەتـا پێـش دەرگای هێنابـوو، خۆیشـی لەگـەڵ نەجـات رۆیشـتبوو، سـڵاوێکی کـردو دانیشـت، زۆر بـە وردی بـە چـاوە کزەکانـی لـە ئافرەتەکـە رادەمـا، نـاوە نـاوە سـەیرێکی کوڕەکـەی دەکـرد و دووبـارە چـاوی دەخسـتەوە سـەر ئافرەتەکـە، شـانێکم لـە شـانیدا (ئـەوە چیتـە دەیناسـیت؟) ناوەڵـلا بـەس حەیفـە ئـەو منداڵـە ژنـی ئـەو سـەگبابە بێـت.

- کــوڕە بێدەنگبــە خــۆ تــۆ ئــەو کــوڕە بەدبەختــە ناناســیت لــە خۆتــەوە بــۆ جوێنــی پێدەدەیــت.

- کـوڕە دەبـڕۆ، ئـەو خوێرییـە کـوردی نازانـێ چـۆن توانیویەتـی بـەو کیـژە بسـەلمێنێ تـا شـووی پێبـکات.

- کوڕە دەنگت هێواش بکە، ئافرەتەکە تێدەگات.

جـا چییـە، ئەگـەر ئەویـش بـاش بوایـە بـەدوای ئـەو کـوڕە عەرەبـە نەدەکـەوت.. بەسـە بـەس، بیبـڕەوە ... ئـەوە کـەی موشـکیلەی ئێمەیـە.!

هــە....هـ وەڵــڵا ئەگــەر نەدەچوومــە هەنــدەران، هــەر لێــرە هەتــا هەولێـر بـە تێهەڵـدان دەمـبردەوە، ئـەوە وەزعـە، ئـەو ژنـە تێیدایـە، پیاوەکـە دەڵـێ جوولەکەیـە، رەشـی قەترانـی، خانـوو دەڵێـی کۆریتـی سـەگە، خواردەمەنـی نییـە، جلوبەرگـی نییـە.... توخـوا سـەد سـاڵ بـێ مێـرد بـی باشـتر نییـە لـەو حاڵـەی ئـەو ژنـەی تێدایـە؟ تفـوو، لـەو باوکـەش بـە قوربانـی گوللەیەکـی نەکـردی، دیـارە ئەویـش هیـچ نەبـووە.

- باشــە بــاش، رەفعــەت بەســە، خــۆ مــن دەزانــم مــرۆڤ کــە وای لێهـات نەژیـت چاکـترە بـێ مـاڵ و حـاڵ، بـێ کەسـوکار، تەمەنـی هــەر لەســەر بیرکردنــەوە دانــێ بزانــێ کــەی هەواڵێکــی ماڵــەوەی پێـدەگات، کـەی لێـی دەبـوورن ... بتوانێـت بـۆ تەنیـا رۆژێکیـش بێـت لـە نزیکـەوە بیانبینێـت، بـەڵام ئێمـە ئەگـەر بمانەوێـت ئـەو رێـگا سـەختە ببڕیـن پێویسـتە زیاتـر بیـر لـە چۆنیەتـی رۆیشـتن و گەیشـتن بکەینـەوە، رەنگـە حاڵەتـی دژوارتریـش بێتـە رێگامـان، وەکـو ئێسـتا دەسـەڵاتی هیـچ یارمەتییەکیشـت نەبێـت.

بۆ نیوەڕۆ سێ هێلکەیان لە روون کرد، لەنێو تاوەیەکی بچووکی سووتاو، دیار بوو ئەمە قووتی ئەم رۆژەیان بوو، بە شەرمەوە تیکەیەکم خوارد و دەستم کێشایەوە ... رەفعەتیش هەر بە ئاستەم بە روونی کرد و گوتی (بە زیاد بێت)، بەڵام لەبەر ئەوە نەبوو کە خواردنەکە کەمە و بەشمان ناکات، بەڵکو خۆی بۆ کەباب خواردن هەڵگرتبوو واپێدەچوو بارزان بەڵێنی پێدابێت.

- بارزان سەلاموعەلەیکوم جەماعەت بابڕۆین.

دوای خواحافیزی لە (محەمەد و لەیلا) بە هەمان رێگا گەڕاینەوە. لەنێو سەنتەر، کە لە شێوەی بازنە بوو، لە دەرگایەکی بچووك چووینە ژوورێك پێپلیکانێك هەبوو سەرکەوتین، نەجات دەرگای کردووە، ژوورێکی سارد، سۆبەیەکی عەلائەدین داگیرسابوو، ژوورەکەی پڕکردبوو لە دووکەڵ پەنجەرەکان بە رۆژنامە داپۆشرابوون، کەمێك دانیشتین بارزان گوتی: ئەم ژوورەم بۆ نەجات گرتووە، لێرە دەمێنێتەوە، ئینجا کێ دەتوانی تۆزێك یارمەتی بدات، ئێمەش هەریەکە چەند تومەنێکمان دایێ. بارزان رۆیشت و دوای نیو کاتژمێر هاتەوە، ئۆتۆمبێلێکی هێنابوو بە پەلە بانگی کردین و زۆر بەخێرایی تەوقەمان لەگەڵ نەجات کرد و بەجێمانهێشت، ئۆتۆمبێلەکە کەسێکی تریشی تێدابوو، هیچ قسەمان لەگەڵ نەکرد. لە رێگا بارزان گوتی ئەوەش ئەحمەدە لە وەجبەی یەکەم بەجێمابوو بۆ تورکیا، هەر لێرە چاوەڕێی کردم. تا گەیشتینە (رەزاییە) هیچ ورتەیەکمان لێوەنەهات و هیچ بازگەیەکیش نەیپشکنین، لە (رەزاییە)ش چووینە (نازلۆ) کە کۆمەڵگایەکی مامناوەندی بوو، نزیکەی سێ کیلۆ مەتر لە رەزاییە

دوور بـــوو، هەروەکــو نێـــوان هەولێـــر و شـــاوێس وابـــوو، کاتژمێـــر (٥,٣٠) لەسـەر شـەقامی سـەرەکی هاتینـە خـواری و ئۆتۆمبێلەکەمـان بەڕێکـرد، دوو دوو بـە ژێـر دیـواری خانووەکانـی کۆڵانیکـی قـوڕاوی چووینەخــوارێ، پێــش ئــەوەی کۆڵانەکــە کۆتایــی بێــت هەندێــك وەسـتاین و لـە دەرگایەکـی گەورەمانـدا، سـەرەتا چەنـد پرسـیاریکیان لێکردیـن و بـە ترسـەوە زۆر بەخێرایـی ڕەوانـەی ژووری پشـتەوەیان کردیـن، بـە پێڵاوەوە بەسـەر ئـەو رایـەخ و جلوبەرگانـە کەوتیـن کـە لەنێـو ژوورەکـە بەبـێ سـەروبەری فڕێـدرا بـوون، پەنجـەرەکان بـە نایلـۆن گیرابـوون، نیـو کاتژمێرێـك چاوەڕێـمان کـرد، کـەس نەهـات دەسـتگیرمان بـکات، بـە هێواشــی دەرگای ژوورەکەمــان کــردەوە، ژنێـك لـە پشـت دەرگاکـە دانیشـتبوو بـە پێکەنینـەوە گوتـی: وەرن بـۆ ئـەم ژوورە. دوو ڕۆژ لـەوێ ماینـەوە تـا (فەرزەنـدە) هاتـەوە، کـە بـرای ژنەکـە و بـرادەری بـارزان بـوو، بـە یەکـەوە کاری قاچاخچیـان لـە نێـوان ئێـران و تورکیـا دەکـرد، هـەر فەرزەنـدەش پارەکـەی بـۆ گۆڕینـەوە، خێزانێکـی گـەورە بـوون، سـێ ژن و چـوار منـداڵ و دوو پیـاو بـوون، لـە عەشـیرەتی بـارزان بـوون. فەرزەنـدە ماڵیـان لەسـەر سـنووری ئێـران - تورکیـا بـوو، بـەڵام نـاوە نـاوە خەڵکـی دەبـردە بەنـدەر عەبـاس بـۆ عەمـان ڕەوانـەی دەکـردن، بۆیـە دەهاتـە ماڵـی خوشـکی، خێزانێکــی زۆر تێکــەڵ بــوون هەڵســوکەوتی لەگەڵــمان هــەروەك ئەندامانــی خێزانەکــەی خۆیــان وابــوو، ئــەو شــەوە کــە شـەوی چوارەمـمان بـوو لـە ڕۆژهەڵاتـی کوردسـتان - ئێـران، نانمـان خــواردو خۆمــان خســتە ژێــر پێخەفەکانمــان و خەوتیــن، بەیانــی لەگـەڵ دەنگـی بڵندگۆیـەك خەبەرمـان بـووەوە، سـەیری کاتژمێرەکەم

کـرد، (١٠)ی بەیانـی بـوو، بـە هاوڕێکانـم گـوت، بـە خـوا کوڕینـە لـە داویٚ کەوتیـن، ئەوەتـە وا بـە بڵندگـۆ هـاوار دەکـەن، هەرچەنـدە تێنەدەگەیشـتین چـی دەڵـێ، بـەڵام وام هەسـت دەکـرد کـە گەڕەکـە کۆنـترۆڵ کـراوە، دوای کەمێـك سـەعید کـە پیاوێکـی لاواز و مـووی سـەری هەڵوەڕابـوو هاتـەژووریٚ.

- ڕەفعەت: ئەریٚ کاکە ئەوە بانگی کیٚ دەکەن؟

- سـەعید: ئـەوە کەلوپەلـی خواردنـێ دەفرۆشـن، بانگـی کـەس ناکـەن.

ڕەفعـەت، ئەلحەمدولیـلا، ئـەو جـارەش هیـچ نەبـوو، ژەمـی بەیانـی و نیوەڕۆمـان بـووە یـەك ژەم.

- بارزان دەبیٚ بگەینە ئیستەمبوڵ؟

- بـارزان، ئینشـائەڵلا، ئەگـەر خـوا حـەز بـکات ئـەوە هـەر دەگەینـێ، دواتـر رووی کـردە ڕەفعـەت و بـە پێکەنینـەوە گوتـی کـوڕە ئـەو شـەوە چیـت بـوو، عەیبـت نەکـرد؟

- ڕەفعـەت: چیـم بـوو؟ لەنێـو قسـەکردن بوویـن، دڵـدار قسـەی پـێ بڕیـن و گوتـی، بـارزان وایـە پشـیلەی بادینـان دەڵـێ مییـاڤ؟

- بـارزان بێدەنگبـە خوێـڕی ئـەو پیـاوە نابینـی، حـەزت لییـە فڕێـت بدەنــە دەریٚ، ئەحمەدیـش ئیسـلامی بـوو، بـەڵام هیـچ قسـەی نەدەکـرد، کاتـی بانگـدان نوێژەکانـی خـۆی دەکـردو لـە دوای سـونەتەکان هەمـوو جـاریٚ دەیـوت زۆر قـەرداری خـودای گەورەمـە.

پـاش نانـی ئێـوارە کاتـی چاخواردنـەوە، سـەعید بانگـی دایکـی کـرد.

- سـەعید: دایـە، دەتوانـی مسـقالەك بینـی؟ کەمێکـی پێچـوو دایکـی کیسـەیەکی تووتنـی لەگـەڵ شـتێکی بچووکـی وەکـو قـوڕ وابـوو

هێنـای، هـەر گرامێك دەبـوو، دایـە دەسـت سـەعید، ئەویـش لەسـەر پـەڕە کاغەزێـك بـە چەرخەکـەی تۆزێـك گەرمـی کـردو بـە دەسـتی ورد ورد کـردو پێچایـەوە و خسـتیە نێـو دار جگەرەیەك و دایگیرسـاند، دوو سـێ جـار لەسـەر یـەك مـژی لێـداو بێدەنـگ بـوو، پـاش چەنـد دەقیقەیـەك کەمێـك دووکـەڵ لـە دەم و لووتـی هاتـە دەرێ و ئـەوی تـر لەنێـو سـییەکانی دەسـووڕایەوە بـە گوێـرەی رووخسـاری دەم و چـاوی وادیاربـوو زۆر ئـارام و دڵخۆشـبێ، بـارزان خـۆی وانیشـاندا کـە نازانـێ چییـە سـەیرێکی ئێمـەی کـردو گوتـی: کـوڕە جگەرەشـم نەمـاوە، رووی کـردە سـەعیدو گوتـی جگەرەیەکـم بـدەرێ؟ سـەعید: هـا دوو مـژ لـەو قەنەیـە بـدە، بـارزان لێـی وەرگـرت وەکـو ئـەم دوو سـێ مـژی گـەورەی لێـدا، لـە دەمـی کـردەوە و سـەیرێکی جگەرەکـەی کـردو دوو سـێ مـژی تریشـی لێـداو دایـەوە دەسـتی سـەعید.

- رەفعـەت، بـە قورئـان ئـەو کەچەڵـە لـە قـەدەر خـۆی نییـە، ئەخلاقـی بارزانیشـی تێکـداوە.

- نانـا ئەخڵاقـی بـارزان بـەوەی تێـك ناچێـت، ئەگـەر ئەخلاقـی هەبێـت.

کاتژمێـر بـەرەو (١٠)ی شـەو دەڕۆیشـت، جێگەیـان بـۆ راخسـتین و خەوتیـن. بەیانـی کـە هەڵسـاین فەرزەنـدە و دوو کەسـی تریـش لـە ماڵـەوە بـوون، هاتـە ژوورەکـە و سـڵاوی کـردو تەوقـەی لەگـەڵ کردیـن.

- فەرزەنـدە: کـێ لیـرەی تورکـی پێویسـتە بـا لای ئـەو پیـاوە بیگۆڕێتـەوە. مـن هەشـت ملیۆنـم کـڕی، دڵـدار دوازدە ملیـۆن،

ڕەفعەت بە کەسی نەوت، ئەحمەدیش دە ملیۆن. دوای خواردنی نانی نیوەڕۆ، بە پەلە خۆمان ئامادە کرد، هۆڕنی ئۆتۆمبێلێک لێدرا.

- فەرزەندە ئەوە هات بابڕۆین.

دووبارە جێبێکی بچووك بوو سەرکەوتین و ڕۆیشتین، دوای چوار کاتژمێر گەیشتین.

- فەرزندە نیو سەعاتی دیکە ئۆتۆمبێلەکە دەوەستێ و ئێوە بە راکردن هەتا ئەو کەندە بڕۆن، کەس رانەوەستێ نەوەك پاسدار بێت.

کاتێ گەیشتە دووڕیانێك دەشتێکی پان و بەرین بوو کە دوو زنجیرە چیا دەورەیان دابوو، چۆمێکی گەورەو درێژ دیاربوو، ئاوی باران هەڵیکەندبوو. بە راکردن تا نێو چۆمەکە و لەوێش چۆم و چۆم رووەو زنجیرە چیای یەکەم ڕۆیشتین، کە ئەودیوی زنجیرە چیاکانی تورکیا بوو، وردە وردە تاریکی باڵی بەسەر ناوچەکە دەکێشا، کە هێشتا ڕۆژ ئەوەندە درێژ نەببوو، دوای دوو کاتژمێر ڕۆیشتن لەبەری دەستەڕاست گوندێك دەرکەوت.

- فەرزەندە: دەچینە ئەو گوندە ناسیاوی ئێمەن، بەڵام دەبێ دیسان راکەین تا ئەو پاسدارانەی سەر چیا نەگەنە سەر ڕێگامان، چونکە ئێستا بە دووربین سەیرمان دەکەن، با رابکەین پێش ئەوەی بگەنە خوارێ ئێمە دەگەینە نێو گوندەکە، ئەگەر هاتنەسەر ڕێمان چەکیان دەکەین.

- ڕەفعەت کوڕە با نەمانکوژن:

فەرزەندە: نا مەترسێ من دەزانم.

فەرزەنـدە کوڕێکـی ئازابـوو، باوکـی هـەر لەسـەر ئـەم ڕێیـە کوژرابوو، دەمێـك بـوو خەریکـی ئـەم کارو کاسـبییە بـوون، بـەژن و باڵاشـی هـەر بـۆ ئـەم کارە ڕێـك دەهاتـەوە، دوو قاچـی درێـژ سـینگێکی فـراوان، شـانێکی پـان و دەسـتێکی گـەورە، گەنجێکـی قـۆز، هـەر دەتگوت ئەسـپە غـار دەدات. گەیشـتینە نـاو گوندەکـە و بـە نێویـدا ڕەتبوویـن لەنێـو کۆمەڵـە درەختێـك، دووکـەس دەرکەوتـن بـە دوای ئێمـە دەهاتـن. فەرزەنـدە گوتـی (ئـەوان بـوون). مەبەسـتی پاسـدار بـوو.

- فەرزەندە: نە خودێ ئەم ڕێگر بوون.

فەرزەنـدە ئەگـەر تووڕەبوایـە بـە بادینـی قسـەی دەکـرد, ئەگەریـش دڵخـۆش و ئـارام بوایـە سـۆرانییەکی باشـی دەزانـی، بـە نـاو گوندەکـە ڕەتبوویـن، لـەوێ چەنـد ماڵێکـی لێبـوو، لـە پێشـەوە تەوێلەیەکـی لێبـوو چووینـە نێـو تەوێلەکـە زۆر تاریـك بـوو، دەبوایـە زۆر هێـواش و بێدەنـگ بیـن، کاتێـك چووینـە ژوورەوە، ڕەفعـەت کـەوت بەسـەر تەنەکەیەکـی بەتـاڵ و بـووە تـەق و هوڕێـك پێنـج دەقیقـە بێدەنـگ وەسـتاین، کـەس کەسـی نـەدەدی.

ڕەفعـەت لەسـەرخۆ دەیـوت دەك کوێربێتـەوە تورکیـا، خـۆ زۆر نەمابـوو قاچـم بشـکێ.

- فەرزەنـدە: ئێسـتا یـەك یـەك وەرنـە ژوورێ، چووینـە ژێـر هەیوانەکـە دەرگای ژوورەکـە واڵا بـوو، بـەڵام بەتانییەکـی ڕەش بـە پشـت دەرگاکـە بەردرابـووەوە پێڵاومـان داکەنـدو چووینـە ژوورێ، دەسـتە ڕاسـت ژووری مێـوان بـوو، کەسـمان نەبینـی، پـاش کەمێـك کچێکـی زۆر جـوان تـازە میکیاجـی کردبـوو بەخێرهاتنـی کردیـن و لـە

دوای ئەویــش کچێکــی تــری کورتــە بــاڵا کــە دەموچــاوی زیاتــر لــە ئافرەتێکــی بــە تەمــەن دەچــوو بــە پێکەنیــن هاتــە ژووریٚ، ســەیرێکی هەمووانــی کــرد، بــەڵام بەخێرهاتنــی نەکردیــن، چــووە دەرەوە، بەخێرایــی بــەرەو لای ڕەفعــەت هەنــگاوی هاوێشــت، شــەقازللەیەکی لــە ســەری ڕەفعەتــدا و بــە راکــردن چــووە دەرەوە.

ڕەفعــەت! وەڵـڵا بابــە هــەر ئەوەمــان پێدەویســت، وەزعــمان گەلــەك باشــە.

- بارزان: ڕەفعەت ئەوە چییە برادەرتە؟!

- ڕەفعەت .... برادەری چی؛ دەڵێی فڵیمە لێی دەترسم.

بــارزان بــە هێواشــی گوتــی ئەویتریــش بــرادەری فەرزەندەیــە، نانیــان هێنــا، نانێکــی باشــمان خــوارد و چەنــد چایەکیشــمان وەکــو هەمــوو جــار خــواردەوە، ئینجــا دەبوایــە بــۆ ســەرئاو بچینــە پشــت تەویڵەکــە، دوای ئــەوەی هەموویــان ڕۆیشــتن، ئینجــا ڕەفعــەت مەســینەکەی هەڵگــرت و ونبــوو، دوای ماوەیەکــی زۆر بــە پەشــۆکاوی بــەژوور کەوتــووە و لــە تــەك مــن دانیشــت و دەســتیکردە جنێــودان لــە پێشــخۆی..... مەســینەکەم پــڕ ئــاو کــردوو بــە نــاو قــوڕو چڵپاوەکــە تــا ناوەڕاســتەکە ڕۆیشــتم کــە کەوتبــووە پشــتەوەی تەویڵەکــە، چەنــد گوشــێکیان لــە یەکــتر دووریبــوو وەکــو پەرژیــن لــە نێــوان تەویڵەکــە و ئاودەســتەکە، چوومــە ئــاو دەســتەکە پێــش ئــەوەی مەســینەکە داینێــم گوێــم لــە خشــپە خشــپێك بــوو، ســەیری دەرەوەم کــرد کــەس دیــار نەبــوو لــە درزی گوشــەکان بــە ئاســتەم ســەیرم کــرد، هیــچ شــتێك دیــار نەبــوو، بــەڵام خشــپە خشــپەکە هــەر دەهــات زیاتــر دەبــوو، ســەیری نێــو تاریکییەکــەم کــرد دوای ڕەوینــەوەی تاریکــی بەرچــاوم،

بینیم فەرزەنـدە کچـەی تونـد لـە بـاوەش گرتـووە و نوقـەی لێبڕیـوە، کچـەش بـێ ئـەوە هیـچ کاردانەوەیەکـی هەبـێ هـەردوو دەسـتی بـە نەرمـی لەسـەر شـانی فەرزەنـدە دانابـوو، لـە پـڕ دەنگێـك هـات مەسـینەکەم هـەر بـە دەسـتەوە بـوو سـەرێکم هەڵکێشـا دوو پیـاوم کەوتـە بەرچـاو کـە لـەلای سـەرەوە دەهاتـن، یەکسـەر هاتمـە دەرەوە و بەخێرایـی گەڕامـەوە ژوورەکـە بـۆ لای جەماعـەت، ئاودەسـتەکەم هـەر بیرچـووەوە.

- بارزان، ئەوە چیت بەسەر هات؟

چییە کاکە؟ ئاودەستیش بە کاتە.

پـاش ماوەیـەك فەرزەنـدە هاتـەوە، روویکـردە بـارزان و گوتـی بـرا حیسـاب نەکەیـن؟

- بارزان فەرموو بڵێ.

- فەرزەنـدە سـەفەری دی چـوار هـەزار، ئەوەشـیان پێنـج هـەزار دەکاتـە نـۆ هـەزار، نـۆ هـەزار دینـاری لـە بـارزان وەرگـرت، هـەر لـەوێ چـوار هـەزاری دایـە دەسـت کچـە و پێنجەکـەی تریشـی بەسـەر گیرفانەکانـی دابەشـکردو گوتـی: ئامادەبـن تـا بڕۆیـن، سـەعات نـۆ و نیـو تـا دەگەینـە ماڵـی ئێمـە لەودیـو، مەبەسـتی چەنـد گوندێکـی دوورتـر بـوو، کـە راسـتەوخۆ دەکەوێتـە سـەر سـنوور، دایکـی و خێزانەکـەی بـە تەنیـا لـە ماڵـەوە جێهیشـتبوو. دووبـارە ئامادەبوویـن و بـە خێرایـی گوندەکەمـان جێهێشـت و گردێکـی بچـووك کەوتبـووە پشـتی لـەوێ سـەرکەوتین پشـتی گردەکـە بەفـر داپۆشـی بـوو، بـە هیلاکـی و بـە راکـەڕاك ئـەو ناوچەیەمـان بـڕی، لـە نـاکاو رەفعـەت کەوتـە نـاو چاڵێکـی نیـو مەتـری پـڕ لـە ئـاو،

ڕەفعـەت هـاواری لـێ هەڵسـاو دەسـتی کـرد بـە کوفـر و جنێـودان، بارزانیـش خـۆی وا دەردەخسـت کـە پێـی ناخۆشـە، دەیـوت ڕەفعـەت کفـری مەکـە، بەخـوای بەجێتدێڵـم، دوای دوو کاتژمێـر ڕۆیشـتن، گەیشـتینە نیـو گونـدو لەوێـش بـۆ ماڵـی فەرزەنـدە، ئـەو گونـدە زۆر ترسـناك بـوو، هێزێکـی سـنوورپارێزی زۆری لێبـوو، لـە ژوورەوە پـەردەی پەنجەرەکانمـان داخسـت و لـە دەوری سـۆبەیەکی بچـووك گردبووینـەوە، دوای کەمێـك جێگەمـان ڕاخسـت و جلـە تەڕەکانمـان داکەنانـدو و بـە تەراکسـوت خۆمـان خسـتە ژێـر پێخەفـەکان، بـەڵام دڵـدار تەراکسوتەکەشـی داکەنانـدو شـۆرتێکی سـپی لەژێـرەوە لەبەربـوو، هـەر بـە پێـوە ڕاوەسـتا.

- بارزان: ئەوە چییە کوڕە عەیب نییە، زوو جلێك لەبەرکە.

دڵدار: بۆچی بابە؟

- بـارزان دەڵێـم زوو لەبـەر بکـە موناقشـەی زۆر مەکـە، بـە خـۆت و بـە لەشـی ڕووتـەوە.

نەختێـك بێدەنـگ بوویـن، فەرزەنـدە هاتـەژوورەوە ئاسـنێکی باریـك و کاغەزێکـی پـێ بـوو، لـە سـۆبەکەی نزیـك خسـتەوە و شـتێکی وەکـو بنیشـت بەسـەری شیشـەکەی نووسـاندو کاغەزەکەشـی لـوول کـرد، سـەری شیشـەکەی لـە ئاگـری سـۆباکە نزیـك خسـتەوە و پێـش ئـەوەی دووکەڵـی لـێ هەڵسـێ بـە کاغـەزە لوولدراوەکـە دووکەڵەکـەی بـە تـەواوی هەڵمـژی.

- ڕەفعەت ئەوە چ دەکات کورە؟

- بەزمەکەی کەچەرییە بە خوای.

بـارزان لێـی وەرگـرت و سـێ بەشـی لێکێشـا، چوومـە لای بـارزان و

دەستم درێـژ کـرد، ئەگـەر ئـەو شـتە هێنـدە خـۆش و بـە لەزەتـە دەبینـە بـا منیـش مژێکـی لێبـدەم.

- باشە، بەڵام تەواو هەڵیکێشە و مەهێڵە دووکەڵەکەی بێتەدەرێ.

قومێکـم لێـدا و هەڵـم کێشـایەوە یـەك دوو جـار کۆکیـم هیـچ تامێکـی نەبـوو.

- ئەوە ناوی چییە؟

- بارزان سەری هێنایە بن گوێم، ئەوە تلیاکە تلیاك.

- کا هیـچ تامێکـی لێنەهـات هـەر سەرخۆشـیش نەبـووم، کەچـی دەڵێـن هـەر بۆنـی بکـەی هەتـا هەتایـە پێـت تـەرك ناکرێـت.

وردە وردە خـەو دەیبردینـەوە، کاتێـك هەڵسـاین لـە کەلێنـی پەردەکان رووناکـی دەرەوە دیـار بـوو، هیـچ کاتژمێرێـك لـە ژوورەکـە نەبـوو، ئاووهەوایەکـەش هـەر لـە بەیانییـەوە لـە ئێوارەیەکـی درەنـگ وەختـی دەکـرد.

- فەرزەندە ساعات چەندە؟

- دە و نیوە

- بـۆ دەسـت و چاوشووشـتن دەبوایـە بچینـە ئەوبـەر، بـەر لـە دەرچوونیـش سـەیری دەرەوە بکەیـن، ئەگـەر کـەس بـە دەرەوە نەبـوو ئینجـا بڕۆیـن.

دوای خواردنـی ژەمـی نیـوەڕۆ وردە وردە کەوتینـە خـۆ ئامادەکـردن، فەرزەنـدە بۆ رێخۆشـکردن رۆیشـتە دەرەوە، دوای ماوەیـەك گەڕایەوە مـاڵ و یەکێکـی تریشـی لەگـەڵ بـوو، وادیـار بـوو ئەمیـش دەبێتـە هاوسـەفەرمان بـۆ تورکیـاو بـۆ یارمەتیدانـی فەرزەنـدەی بـرای، دەمێـك پێکـەوە دانیشـتین، تـا دنیـا تاریـك و روون بێـت، فەرزەنـدە

شیشـەکەی هێنایـەوە دەرێ و دەسـتیکرد بـە تلیـاك کێشـان.
- فەرزەنـدە: بـرا ئـەو کەسـەی تلیـاك بکێشـێ هیـچ مانـدوو نابێـت لـە ڕێـگا، بـە تایبەتـی لـە کاتـی هەڵگەڕان بەسـەر چیاو بەرزاییـەکان، جـا بـرا ئـەوە چییـە، بـە ڕەحمـەت بێـت لەگـەڵ باوکـم بـە وڵاغ بـاری قاچاخـمان دەهێنـا، بـۆ ئـەوەی خێـرا بـڕوات و نەگیرێـت، حەبێکـمان دەخسـتە ژێـر زمانـی وڵاغەکـە و خۆشـمان پێـش ئـەو دەڕۆیشـتین، لـە نێـوان سـەنگەرەکان وڵاغەکـە دەکەوتـە غـار و بـە کـەس ڕاگیـر نەدەکـرا, شـارەزای ماڵیـش بـوو، تاکـو بـەر دەرگا دەهاتـەوە، زۆر جاریـش بـە ماشـێن دەهاتـن هـەر هیچیـان پـێ نەدەکـرا، بـەڵام ئـەو وڵاغـە چەنـد جارێـك بـاری پێدەکـرا بـەو حەبانـە پاشـان دەتۆپـی، چونکـە فێردەبـوو، ئەگـەر ئێـوەش لەگـەڵ خۆتـان چەنـد کیلۆیـەك هەتـا (وان)ێ دەبـەن قازانجێکـی باشـتان دەسـتدەکەوێ، ماڵێکـی دۆسـتم هەیـە لـەوێ، تۆزێـك سـەیری دەموچاویـم کـردو لێـی وردبوومـە پرسـیارم لـە خـۆم کـرد؟ ئـەم گەنجـە بـۆ وا دەکات، خـۆی و وڵاغەکانـی بـۆ فێـری تلیـاك کـردووە، دەیەوێـت ئێمـەش فێـر بـکات و بمانکاتـە قاچاخچـی، هەرچەنـدە باوکیشـی لـەو ڕێگایـە کـوژراوە، دەبێـت ئـەم کـوڕە جگـە لـە پـارە بیـر لـە شـتی تـر بکاتـەوە؟ ئەمـە دوو شـەو و دوو ڕۆژە بەیەکەوەیـن هـەر باسـی قاچـاخ دەکات، لـەم بیـر کردنەوەیـەدا بـووم، وتیـان بابڕۆیـن لـە دەرگاوە بـە ڕاکـردن چووینـەدەرەوە، یەکیـان لـە پێشـەوە ئەویتریـش لـە دوامانـەوە، لـە پشـت گوندەکـە باریکەڕێیـەك لـە نێـوان دوو چیاکـە هەبـوو دوو پاسـدار وەسـتابوون، هەندێـك پوولـی لـە مشـت کـردن و یەکـە و تەوقەمـان لەگـەڵ کـردن و دووبـارە بـە ڕاکـردن ڕۆیشـتینەوە تـا تەواو

لێیــان دوور کەوتینــەوە، گەیشــتینە نــاو دۆلێــك و بەرانبەریشــمان چیایەکـی بـەرز بـوو، بەفـر داپپۆشـیبوو، لـەلای چـەپ سـەنگەرێك لەسـەر چیاکـە بـوو دۆشـکەیەکی لەسـەر دانرابـوو.

- فەرزەنـدە، لێـرە تـا سـەر چیاکـە دەبـێ زۆر بـە غـار بڕۆیـن ئەگینـا بـە دووربیـن سـەیرمان بکـەن دەمانبینـن و تەقەمـان لێدەکـەن، تـا نـاو دۆڵەکـە بـە راکـردن لەوێشـەوە دووبـارە تـا ترۆپکـی شـاخەکە دەبێـت راکەیـن کەسـمان ناتوانیـن هـەر ڕێ بکەیـن نـەك رابکەیـن، نـاوە نـاوەش ئاوڕێکـمان لـە دۆشـکەکە دەدایـەوە، کـەی تەقەمـان لێــدەکات و دەمانکاتــە شــەهیدی رێــی ئەوروپــا، لەبــەر مانــدوو بــوون و هیلاکـی ترسیشـمان کـەم ببـووەوە.

- فەرزەندە، کەس لە رێگا لانەدا مین هەیە.

کەمێـك سـەرکەوتین تـا بەشـێکی شـاخەکە سـەرم بـەرز کـردەوە هێشـتا سـێ بەشـی مابـوو، لەنێـو بەفرەکـە دانیشـتم و بیـرم کـردەوە برسـیەتی و تینوێتـی و سـەرماو سـۆڵ، ترسـی دۆشـکە و میـن، غلـۆر بوونـەوە، باشـە مـن چیـم داوە لـەم ئەوروپایـە، بۆچـی خـۆم خسـتۆتە نێـو ئـەم مەینەتیـە، خـۆ ئێسـتا لـە مـاڵ بوومایـە لەژێـر ئـەو لێفـە گەرمـە بیـت و بەرانبـەر سـۆبەیەکی داگیرسـاو، کەمێـك لێفەکـەم لەسـەر لاکەوتبـا زوو دایکـم بەسـەری دادەدامـەوە، بەیانیـش ئەگـەر زۆر سـەرما و بـاران بوایـە لەژێـر جێگـە نەدەهاتمـە دەرێ, موحازەرەی یەکەمـم لێـدەدا.

- بـارزان: کـوڕە تـۆ چـی دەکـەی دەڵێـی لـە چایخانـە دانیشـتووی، هەسـتە وەرە. فەرزەنـدە دەسـتی رەفعەتـی گرتبـوو، براکەشـی گەیشـتبووە لووتکـەی سـەرەوە، ئـەو بارزانـەی لـە رێـگای حاجـی

ئۆمـەران و ئێـران لـە لای ئێمـە هـەر شـەبەح بـوو دەڕۆیشـت، کەچـی لـە چـاو ئەمانـە هـەر بـە ئاسـتەم دەڕۆیشـت، حەبەکانیـش لەبـەر تلیاکـی ئـەوان کاریگـەری نەمابـوو. گەیشـتینە سـەر شـاخەکە پانتاییەکـی زۆر گـەورە و فـراوان بـوو، لـە سـپیەتی بەفـر زیاتـر شـتێکی تـر دیـار نەبـوو، بەنێـو بەفرەکـە ڕێچکەمـان بەسـت و لەشـمان وردە وردە زلـتر دەبـوو، ئەوەنـدە بەفـری گرتبـوو ئـەوەی لـە دوورەوە سـەیری کردبایـن هـەر بەداینەسوورمان تێدەگەیشـت، لەنێـو ڕێـگا کۆمەڵێـك قاچاخچـی تـر بـە وڵاغـەوە دەهاتـن، دیـار بـوو لـە گوندێکـی تـر ڕێگایـان گرتبـوو، تێکـەڵ بوویـن، خۆشـتر ڕێگامـان دەبـڕی، ڕەفعـەت کەوتـە نێـو بەفـرو هەڵنەسـتایەوە، گوتـی فەرزەندە بـە قوربانـت دەبـم بزانـە سـواری وڵاغێکـم ناکـەن هەتـا نـاو گونـدی؟ فەرزەنـدە لـە خـاوەن وڵاغەکـەی پرسـی دیـار بـوو داوای هـەزار تومەنـی دەکـرد.

- ڕەفعەت: توخودا دەتوانی هەزار تومەنی بدێ.
- بۆ خۆت نایدەیت خۆمن سکرتێری تۆ نیم؟
- من لە جێیەکی قایمم هەڵگرتییە.
- دیارە من لەسەر گیرفانی کراسم دانایە.

لـە ترسـی ڕێگـر پـارەی خۆمـان بـاش هەڵگرتبـوو، فەرزەنـدە کـە زانی ڕەفعـەت کلاوچییـە پـارە نـادات بەجێـی هێشـت, ئـەم جـارە هـەر یارمەتیشـی نـەدەدا تـا گەیشـتینە گوندێکـی نێـو سـنووری تورکیـا، لەگـەڵ قاچاخچییەکانـی تـر جیابووینـەوە، بـە پەلـە خۆمـان گەیانـدە ماڵـی ناسـیاوەکەی فەرزەنـدە لـە دەرگامـان دا خێـرا کردیانـەوە، وەك بڵێـی خۆیـان ئامـادە کردبێـت، چووینـە ژووری زوو خواردنیـان

بـۆ هێنایـن، چـوار پێنـج قـاپ پەنیـرو ژاژی هێشـتا بـە تـەواوی دانەنیشـتبووین گوتیـان هەتـا (گـەوەڕێ) دە ملیـۆن، بارزانیـش گوتـی گرانـە، لەگـەڵ وتنی وشـەی گرانـە زۆر بەخێرایـی خواردنەکەیان لەبەر دەمـمان هەڵگرتـەوە، کـە هێشـتا دەسـتمان بـە خواردنـی نەکردبـوو، پێـش ئـەوەی بچینـە دەرەوە وتیـان، ئـەوە قەڕەقـۆل لەسـەری کۆڵانـە، یانـی خەبەرتـان لـێ دەدەیـن، بـە ناچـاری لەگەڵیـان کەوتینـە مامەڵـە و سـەودا کـە بـە شـەش ملیـۆن لیـرە ڕمانگەیەننـە گـەوەڕێ، دووبـارە نانەکەیـان هێنایـەوە دوای ئـەوەی پارەکەیـان وەرگـرت، دوو ئۆتۆمبێلـی رینۆیـان ئامادەکـرد، یـەك لـە پێشـەوە بـڕوات نـەوەك کەمیـن هەبێـت، ئێمـەش لەویـتر سـوار بوویـن تـا گەیشـتینە نـاو گـەوەڕێ هیـچ پێشـهاتێك رووی نـەدا، بـەڵام لەنـاو شـار زریپۆشـێك و جێبێکـی سـەربازی هاتنـە بەردەمـمان و دەسـتیان لێـمان هەڵتەکانـد, یەکسـەر لێـدان و سەرتاشـین و گاڵتەپێکردنـی جەندرمـە و شـکانەوە لای بـرادەران و لـە کیـس چوونـی سـاڵێکی خوێندنـم هاتـە بەرچـاو، جگـە لـەو پارەیـەی خەرجـمان کـردووە. دایانبازاندینـە خـوارەوە و گشــت جلوبەرگیــان پشــکنین و هەویەکانیــان بــرد تــا ناوەکانمــان بدەنـە ناوەندەکەیـان و پاشـان لـە نـاو ئـەو شـتانەی لەگیرفانەکانـی ئێمەیـان دەرهێنابـوو، قورئانێکـی بچووکیـان دۆزییـەوە کـە دەرچـوو هــی دڵــدارە، کەمێــك ســەیریان کــردو لەگــەڵ شــتەکانیتر بۆیــان گەڕاندینـەوە و بەڕێیانکردیـن، کەچـی شـوفێرەکە خـۆی وانیشـاندا گوایـە پـارەی داونەتـێ، چووینـە هووتێلێـك و دوو ژووری بەرانبـەر یەکتریـمان بـە کـرێ گـرت لەوکاتـە لەبـەردەم پەنجەرەکە دانیشـتبووم و سـەیری بەفربارینـم دەکـرد، کـە چەنـد بـە هێمنـی کلـۆ دوای

کلـۆ بـێ پەلەکـردن دادەبـارن و هەمـوو شـوێنك بـەو هێواشـییە سـپیدەکەنەوە، دانیشـتوانی شـاریش لـە خەوێکـی قووڵدابـوون جگـە لـە ئێمـە، پێـش ئـەوەی سـەرەم بـێ تـا ریشـم بتاشـم، چونکـە بـە هەمووسـان یـەك (گوێـزان)ی ریشتاشـینمان هەبـوو ئەویـش لـە ژوورەکـەی تـر بـوو، لـە دەرگای ژوورەکـە درا؟

لـە برادەرانـی خۆمـان چاوەڕێـی کەسـێك نەبوویـن لـە دەرگا بـدات، بۆیـە نەمانوێـرا نـە بپرسـین و نـە دەرگا بکەینـەوە، کەچـی جارێکیتریـش لـە دەرگادرایـەوە.

- کێیە؟

بە تورکی کەسێك وەڵامی دایەوە.

هێشـتا دەرگاکەمـان تـەواو نەکردبـۆوە لەپـڕ پاڵێکیـان بـە دەرگاکـە نـاو سـێ کـەس خۆیـان کـرد بـەژوورەوە، کـە یەکێکیـان لـە ئوتێلەکـە کاری دەکـرد بـۆ تەرجەمەکـردن لەگـەڵ خۆیـان هێنابـوو، دوانەکـەی تریـش یەکـە و دەمانچەیـەك بـە بـە قەدیـان و جیهازیان بە دەسـتەوە بـوو لەگـەڵ هەویەکانـی ئێمـە، کـە لـە ئوتێلەکەمـان دانابـوو، یەکـەم پرسـیاریان: ئـەم هەویانەتـان بەچەنـد کـڕی؟

نەمانکڕیوە.

ئەی لە کوێ هێناوتانە؟

- لە ئیستەنبول لە بارەگای تورکمانەکان وەرمانگرتووە ..

- درۆ مەکـەن لـە ئەربیـل لـە بـازاڕی شـێخەڵڵا کڕیوتانـە، ئێـوە یەکـەم کـەس نیـن ئـەم قسـانە دەکەن.

- نەخێر درۆناکەین.

- ئەی بۆچی تورکی نازانن و چی دەکەن لێرە؟

- هاتووینەتـە ئێـرە بـۆ سـەردانی بـرادەران کـە لـە ئێـران هاتبـوون، ئێسـتاش دەگەڕێیـەوە.
- گوتی بۆچی تورکی نازانن؟
- وەڵـڵا ئـەوەی راسـتی بێـت لـە هیـچ شـوێنێك تورکیـمان نەخوێنـدووە.
بۆ ئێوە تورکمان نین؟
- بەڵی چۆن بەس تەنیا بیرمان چۆتەوە.
زەردەخەنەیەکی کردو گوتی: چاوەڕێکەن ئێستا دێینەوە.
رۆیشـتنە ژوورەکـەی بەرانبەرمـان کاتێـك سـەر و ریشـی ئیسـلامیان دیبـوو، یەکسـەر کەوتبوونـە پشـکنینی و کۆمەڵێـك پـارەو چـوار پارچە حەبیـان دۆزیبـووەوە، دوو پارچـەی هـی خەوتـن و دووانیشـی هـی بێهوشـی بـوو.
ئیسـلامی رەنگـی زەرد هەڵگەڕابـوو زۆر دەترسـا، رەفعەتـە کوێریـش لەبـەر ئاوێنـە بـە خـۆی و دەموچـاوی بـە کەفـی لایـەك ردێـن و سـمێڵی تاشـیبوو لایەکیشـی مابـوو، سـەیری ئیسـلامی دەکـرد و پێدەکەنـی، وا پێدەچـوو لـە حەژمـەت تاشـینی لایەکـی سـمێڵەکەی ئـاگای لـە هیـچ شـتێك نەمابێـت تاوەکـو گیـران و سـنووورداش کردنیشـی.
- ئەو دەرمان و شتانە چییە؟
- ئیسلامی: هی سەرئێشەیە.
- ئەو هەموو دەرمانە بۆ کێیە؟ پەکەکە؟
- نەخێر بۆ خۆمە سەرم ژان دەکا.
- بـە گوێـرەی دەرمـان و سـەرو شـکڵت بـەوان دەچـی، چونکـە

دوێنێـش هــەر لــەو ناوچەیــە بــوون؟
ڕۆیشــتنە دەرەوە بــۆ لێکۆڵینــەوەی نــاوەکان، ئیســلامی قســەی بــۆ نەدەکــرا، دیــار بــوو زۆر ترســا بــوو، چونکــە دەیزانــی ئــەو تورکانــە زۆر بــێ بەزەیــی و بــێ ئابــڕوون بــە کەیفــی خۆیــان ناوێکــت دەدەنــە پــاڵ و ونــت دەکــەن، جگــە لەمــەش چەنــدان جــاری تــر ڕەوانــەی زاخــۆ کرابــووەوە، شــەو درەنــگ خــاوەن هوتێلەکــە هاتــە لامــان و هەویەکانــی بــۆ هێنایــەوە.
- بەیانی زوو بڕۆن ئەگینا دەگەڕێنەوە و دەستگیرتان دەکەن.
نەمانزانــی ئــەم شــەوە چــۆن ڕۆیشــت، بــڕوا ناکــەم کەســمان کاتژمێرێــك خەوتبێــت، نــاو کەشــتیەکەی رامبــۆ و ســەفەرەکەی کاندیــد زۆر دڵنیاتــر بــوو لــە هوتێلەکــەی ئێمــە، ســەعات شەشــی بەیانــی لــە هوتێلەکــە دەرچوویــن، شــەقامێکی چــۆڵ ئــەوەی لــەم شــارە هەســتت پێکردبــا ســاردی ئــەو بایەبــوو کــە لەســەر بەفرەکــە هەڵیدەکــردو بــە پانتایــی شــەقامەکە بــەر دەســت و دەموچــاوت دەکــەوت واتدەزانــی گوێچکەکانــت بــەر نووکــی تیــژی چەقــۆ دەکــەون، ڕووەو گەراجــی پاســەکان ڕۆیشــتین، ژوورێکــی بچــووك چــوار کــەس دەوری ســۆبایەکی بچکۆلانەیــان دابــوو، بەبــێ ســڵاو کــردن خۆمــان کــرد بــە ژوورەکــەدا، لــە ترســی ئــەو بایــە ساردە.
- ئیسلامی بە تورکی گوتی: پاسی (وان) کەی دێت؟
ئێســتا دێــت، بــەڵام هــەر شــوێنی دوو کــەس هەیــە، ئێمــە خۆمــان پێنــج کەســین، هــەر کەســە دەیویســت خــۆی بــڕوات.
- ڕەفعــەت بــە قورعــان لەگــەڵ تــۆ نەبــم ڕاســت دڵــم دەتەقــی، نیــو دەقــەش لــەدوای تــۆ لێــرە نابــم.

- ئیسـلامی: باشـە رەفعـەت و دڵـدار لەگـەڵ مـن وەرن ئەوانەیتریـش لێـرە بـن. مـن و ئەحمـەد سـەیری یەکتریمانکـرد و بێدەنـگ بوویـن.

- ئیسلامی: لە گەراجی وان چاوەڕێتان دەکەین.

- ئەحمەد، جا برا کێ دەڵێ ناگیرێین؟

ئیسـلامی: چـی؟ بـە شـەرەفم لـە هەولێـرەوە هەتـا ئیسـتەنبۆل بـە پشـتێ دەتهێنمـەوە ئەگـەر گیـرای.

لـە پاسـەکە سـەرکەوتن و رۆیشـتن، کەمێـك دانیشـتین سـەیرم کـرد دوکانـی سەرتاشـخانەیەك وا خەریکـە دەکرێتـەوە، قـژم زۆر هاتبـوو، نامۆییـم پێـوە دیـار بـوو، چووینـە دوکانەکـە گەنجێکـی درێـژ خەریکـی رێکخسـتنی دوکانەکـە بـوو، سـڵاومان کـردو لەسـەر یەکێ لـە کورسـییەکانی بـەردەم ئاوێنەکـە دانیشـتم, سـەیرێکی سـەرو سـیمای خـۆم کـرد، قژێکـی زۆر و سـمێڵێکی گـەورە، کەمێـك ریشـم هاتبـوو, دەموچاوێکـی لاواز، کێشـم زیاتـر لـە پێنـج کیلـۆی کـەم کردبـوو لـەم رێگایـە، سەرتاشـەکە بـە زمانـی کـوردی و بـە دیالێکتـی کرمانجـی سـەروو گوتـی: چـەوا چـێ بکـەم؟

کەمێـك کورتـی کـە، بـە مقەسـتێکی کـۆڵ کەوتـە چاککردنـی قـژە تێکئاڵاوەکـەم هـەر چۆنێـك بێـت کەمێکـی لێبـڕی و بـە گوێزانێکـی کونیـش پشـت ملـی تاشـیم، پاشـان هەمـوو بـوو بـە وردە زیبکـە.

- سمێڵێ تە قوت بکەم؟

تۆزێـك بیـرم کـردەوە خـۆ بـۆ رێـگا باشـە کورتـی بکـەم، ئـەی ئەگـەر گیرام.

- نا.. نا کورتی ناکەم.

مووەکانـی بەسـەر لەشـم پـەرش و بڵاوکـردەوە و گوتـی: پیـرۆزە

هەڤاڵ، نەمدەزانی چەند پارەی پێبدەم، ئەویش نەیدەوت چەند دەکات، دە هەزار لیرەم لەسەر مێزەکە جێهێشت, گەلەك سوپاس، بە فێڵی خۆپاككردنەوە نەختێك ماینەوە تا پاسەكە دێت، بەڵام پێش ئەوەی پێمان بڵێت و بێزاری خۆیان دەربڕن، خۆمان رۆیشتین، لەم دوكان و ئەو دوكان بۆ خۆ دواخستن نرخی شتمان دەپرسی، دوای ماوەیەك مینی پاسێك هات، یەكێك لەوانەی لە ناو ژووری گەراجەكە دیبوومان كرمانج بوو، بانگی كردین ئەو دورمیشە دەچێت بۆ شاری (وان) ئێمەش بە پەلە سەركەوتین و دوو جێگەمان گرت، وامانزانی جێ دەمینێن، كەچی ماوەیەكی زۆر چاوەڕێمان كرد تا بەڕێكەوت، هەر لەو كاتەوە بێ ئارامی و ترسی گرتن دایگرتین، تا هەموو سەیتەرەو پرسگەكانمان جێهێشت و گەیشتینە لێوارەكانی دەریای وان، لەوێوە جارێكی تر بە سەیركردنی شەپۆلە جوانەكانی دەریاو نەورەسەكانی هێوربووینەوە، لە لایەكی دیكەوە بۆ سەیركردنی تانك و زرێپۆشەكان كە بە دەوری دەریاكەوە وەكو قالۆنچە و تەپوڵكە ریخ دەهاتنە بەرچاو و قێزمان دەبووەوە، دوای چوار كاتژمێر رێگاو و گوێگرتن لە كاسێتێكی ناو پاسەكە، كە هەردوو دیوی یەك گۆرانی بوو، ئاژوێرەكەش بە بەردەوامی ئەودیو و ئەودیوی پێدەكرد، كەسیش گلەیی یا داوای نەدەكرد بیگۆڕێت، جا نازانم من تاكە كەسێك بووم بێزاری دەكردم یا ...؟ تێكستەكەش ئەوەبوو:

بێژە رەشۆ، هەی رەشۆ رەشۆ و رەشۆ

بێژە حاجۆ، هەی حاجۆو حاجۆو حاجۆ

لەبەردەم گەراجی پاسەکانی وان کە برادەرانی خۆمانی لێ وەستابوو، دابەزین و راستەوخۆ رۆیشتینە نووسینگەیەکی هاتوچۆ بەخێرایی و بێ پرسیار، پێنج تێکتی ئیستەنبۆڵمان بڕی، هەریەك بە ملیۆنێك لیرە، پاسێکی زۆر وەستابوو، لە پاسەکە سەرکەوتین و شوێنی خۆمان گرت، کە هەر جێگە و ژمارەیەکی لەسەر بوو، تا لەنێو شار چووینە دەرەوە بارزان قسەی دەکرد، وردە وردە خەو دەیبردەوە، کاتێك خەوی لێکەوت ئیتر هەر ئەو خەوە بوو لە پرسگەکان هەر چەند دەیانهێناو دەیانبرد ئەم خۆی نەدەجوڵاند.. نە لە چێشتخانەکان دابەزی، نە لە پرسگەکان، کاتێك جەندرمەکان سەردەکەوتن واماندەزانی بۆ ئێمە هاتوون، ئێستا ملمان دەگرن و فڕێمان دەدەنە خوارێ، دوای ئەوەی سەیری هەویەکانیان دەکرد و دەڕۆیشتن، بەڵام هەر چ هەویەکت هەبوایە دەتتوانی دەرباز بی، چونکە زۆربەیان خوێندەواریان نەبوو، بیست و چوار کاتژمێر، واتە شەو و رۆژێك بارزان هەر لەنێو پاس خەوتبوو، لە نزیك ئیستەمبول خەبەری بووەوە، بە چاوە سوورهەڵگەڕاوکانی سەیرێکی ئێمەی کرد، بینی هەموومان لە ناو پاسەکەین و کەسمان نەگیراوە، دەستێکی بەڕیشی داهێناو گوتی: ئەلحەمدولیلا، دیار بوو هەموو جارێك ئەوە ئیشی بووە، دوو حەبی ڤالیۆم دەخوات تا دەگاتە ئیستەمبوڵ لەوێ تەماشا دەکات ئەو کەسەی رزگاری بوو باشە، ئەویش کە گیرا دەڵێ شانسیان نەبوو، لە گەراج دابەزین بەتەکسی ئێمەی بردە نزیك پارکێك، چووینە ناو پارکەکە و زۆر پاك و جوان بوو، پڕ بوو لە خەڵك، سەر کورسییەکان چەند پیرەمێرد و پیرەژنێك

دانیشـتبوون، خەڵکەکـەی تریـش بەنێـو پارکەکـە هاتوچۆیـان دەکـرد، هەندێکیشــیان تەنیــا بــە نێویــدا تێدەپەڕیــن. لەنێــو پارکەکــە دوو گەنجـم بینـی سـەرتاپا جلـی رەشـیان لەبەردابـوو یەکـە و پەڕۆیەکـی سـووریان لەمـل کردبـوو، بانگـی بارزانیـان کـردو بـە راکـردن هاتـن، هــەر لەگـەڵ سـڵاو کـردن وتیـان نەفـەری یۆنانـن؟

- ئیسلامی: بەڵێ

- ئیسـلامی: خۆڕینـە ئـەدی ئێـوە بـۆ کـوێ دەچـن؟ جەماعـەت ئـەوە فـەرۆ هێسـك، ئـەوەش ئەمیـر حەرامی.

- فـەرۆ هێسـك، بابچینـەوە ماڵـێ، هـەر لـە نزیـك پارکەکـە ئێمـەی بـردە ماڵێـك دەرگاکـەی لـە دەرەوە داخرابـوو، قفڵەکـەی شـکاندو چووینــە ژووری، لێـرە بـن تـا دەچـم نانتـان بـۆ دێنـم، دەرگاش لـە کــەس نەکەنــەوە. هەردووکیــان لەگــەڵ بــارزان رۆیشــتن، کاتێــك گەرانــەوە چــوار ســەموون و دوو قوتــی ماســتیان هێنابــوو.

- فــەرۆ: جەماعــەت بــە خــوای وامزانــی بــارزان پــارەی زۆر پێیــە، بۆیـە چـووم کەبابتـان بـۆ بێنـم و هەندێکیشـی بـۆ خـۆم لێوەرگـرم، ئەویــش دەرێ هیــچ پــارەم وەرنەگرتییــە.

ئەمیــر حەرامــی چەنــد رۆژێــك بــوو لــە ئەڵمانیــا گەڕابــووەوە پاسـەپۆرتەکەی خـۆی فرۆشـتبوو, دەیویسـت چەنـد نەفەرێـك لەگـەڵ خـۆی بـۆ یۆنـان ببـات و بگەڕێتـەوە.

- ئەمیـر حەرامـی: ئـەوە لــە چ دەگەڕێــن بــۆ لۆخۆتــان سیســتم دانانێــن چیشــتان هەیــە لــە ئەوروپــا، بەڕاســت جەماعــەت ئەگـەر پارەتـان پێیـە باشـە ئەگەرنـا کـەس لێـرە نەمێنێـت، ئوتێلـمان دانەنــاوە. پــاش ماوەیــەك کوڕێکــی قــۆز هاتــە ژووری لــە دوای

ئەمیش دوو گەنجی تر، سڵاوێکی کردو بە توورەیی گوتی: کێ ئەم دەرگایەی شکاند؟
- فەرۆ هێسك کاکە هێرش وەڵڵا جەماعەتی میت بە دوامان کەوتن ئێمەش ناچار بووین بیشکێنین و خۆمان لێرە حەشار بدەین، ئەگینا چۆن ئیشی وا دەکەین!
ئیسلامی: کاك هێرش چۆنی، کاکە ئەگەر پێت خۆش بێت با ئەوانە ئەمشەو لێرە بن تا سبەینێ خانوو دەگرن.
بەم شەوە جارێکی تریش تەقەی دەرگا هات، سەرەتا خۆمان بێدەنگ کرد دوایی هێرش بە تورکی گوتی کێیە؟
- دلاوەرم.
ئێمە پێنج کەس بووین، هێرش و دوو گەنجەکەی تر کە برای دەرچوون ئەمیر حەرامی و فەرۆ هێسك، ئەوەبوو دلاەریش هاتە ژوورێ یەکێکی لەگەڵ بوو کە ناوی ئیدریسەڕەش بوو، خانووەکەش هەمووی هەر بیست و چوار مەترێك دەبوو، لە دوو ژووری بچووك پێك هاتبوو، لە نهۆمی سێیەم لە بینایەکی کۆن لە ئەکسەرا.
- دلاوەر: کێ دڵدارە برای بەڕێزینە؟
منم لەگەڵ ئەم کوڕە پێکەوە هاتووین، ئەویش لەسەر قسەی من، لەگەڵ قاچاخچییەك بچینە یۆنان.
- برام ئەگەر لەگەڵمان دێیت، ئەوە باشە، ئەگەرنا ئێمە کەسمان ئەو برادەرەی تۆ ناناسین، بەیانی بابێتە (کچك بازاڕ) کە سەنتەری قاچاخچیەکانە، قسەی لەگەڵ دەکەین ... دڵداریان بردو ڕۆیشتن، بەیانی من و ئەحمەد لەگەڵ کوڕێکی تر بەناوی شوانە

بە تاکسی ئێمەیان بردە لای چەند کەسێکی تر لە (قاسم پاشا) بەڵام تاکسییەکە هەموو ئیستەنبۆلی پێکردین تا گەیشتین، ژوورێکی زۆر بچووك، چوار سیسەم دوو دوو بەرانبەر یەکتری دانرابوو، ناوەڕاستەکەشی شوێنی دوو کەسی دیکە بوو، زۆر تاریك بوو، چوار کەسی تێدا دەژیا.

- ئیدریس: بەخێربێن خانووی خۆتانە، برادەران لەگەڵ وەجبەی هەڵۆ رۆیشتن، هەر چوار کەس ماینەوە، شەنستان هەبوو، لەو ناوەڕاستە جێگای خۆتان بکەنەوە، چونکە سیسەمەکان خەڵکی تری لێیە، ئەوەی ئەمبەر جێگەی ئاوارە و حوسێن دهۆکییە، ئێرەش جێگای من و مەولودە، کەمێك دانیشتین، دڵمان ئۆقرەی نەگرت و زۆر بێزار بووین، چی بکەین لێرە خۆ بۆ ئەو کاولە وێرانەیە نەهاتووین کە پڕە لە ئەسپێ و زیندەوەری تر، بە ناچاری داوامان لە ئیدریس کرد کە لەگەڵمان بێت بۆ کچك بازاڕ.

- باشە، لەبەر خاتری ئێوە تا ئەوبەر دێم, چونکە من زۆر کەم دەچمە دەرەوە، زۆر کەیفم بەو خوێڕیانەی ئەوێ نایە .....

ئیدریس رۆژی دوو سێ جار جزدانەکەی گیرفانی دەردەهێناو لە ناوەڕاستەکەی وێنەی پیاوێك هەبوو، تفێکی لێدەکرد و هەڵیدەگرتەوە بێ ئەوەی هیچ بەسەر خۆی بێنێ، لە وەڵامی پرسیارێکدا گوتی: برایەکم بە دەستی ئەمانە کوژراوە، بۆیە تا دەمرم دەبێ هەموو رۆژێ تفێکی لە روو بکەم.

رۆیشتینە سەر شەقامەکە ویستمان بە تاکسی بڕۆین، ئیدریس گوتی ئەوە چی دەکەن، ئەوەتا یا بەسەر پردەکە دەڕۆین یا بە

بەڵـەم دەپەڕینـەوە پێنـج دەقەیـە بـۆ ئـەو پارەیـە بدەینـە تاکسـی، هەنـگاوە ڕێیەکـە!

لەگـەڵ ئەحمــەد ســەیرێکی یەکترمانکــرد پێکەنیــن تێگەیشــتین کـە تاسـییەکە فێڵـی لێکردیـن.

سـەد مەترێـك ڕۆیشـتین گەیشـتینە لێـواری ئاوەکـە کـە بە ناوەڕاسـتی شــاری ئیســتەنبوڵدا تێدەپەڕێــت، لــەوێ بــە درێژایــی لێوارەکــە بەلـەم وەسـتاوە، بـەڵام ئەگـەر سـەیری بەلەمـەکان بکەیـت ترسـت لێدەنیشـێ، ئەوەنـدە کۆنـە جێگـەی بـاوەڕ نییـە، بۆیـە هـەر چـوار دەوری بەلەمەکانیـان کردۆتـە تایـەی ئۆتۆمبیـل، لەگـەڵ خەڵکەکـە ســەرکەوتین، ڕێــگای دوو دەقیقــەی بــە بیســت دەقیقــە بــڕی، لەمبـەر دابەزیـن و بەپـێ بـە کۆڵانـەکات تـا کچـك بـازاڕ ڕۆیشـتین، لــەم گەڕەکــە لــە هەمــوو کوچــە و کۆڵانێــك کوردێکــی باشــووری لێیــە، ئەگــەر کۆمەڵێکــی لێنەبێــت، لــە نووســینگەیەکی تەلەفــۆن چووینــە ژووری دڵــدار و ئیدریســەڕەش دانیشــتبوون، خەریکــی تەلەفۆنکـردن بـوون بـۆ یۆنـان، ئـەو (کچـك بـازاڕە) زۆر خـۆش بـوو، چونکـە هەمـووی کـورد بـوون، دڵـت تـۆزێ دەکرایـەوە بێزاریـت بیردەچــووەوە، هەســتت بــە نامۆییەکــی وا نەدەکــرد، گــەر بێتــو ئـەو شـوێنە نەبـا دڵـمان نـە دەحەسـایەوە، پرسـیاری ڕەفعەتمـان لـە دڵـدار کـرد، لـە وەڵامـدا گوتـی: بابـە ڕەفعـەت قسـەی لەگـەڵ هێـرش کـردووە بـە فڕۆکـە بفڕێـت بـۆ سـوێد، بـرای پـارەی بـۆ دەنێرێـت لـە هۆڵەنـدا، لـە ئەحمـەدم پرسـی کـەوا مـن کەسـم نییـە پـارەم بـۆ بنێـرێ جگـە لـە هەولێـر ئەویـش قاچاخچییـەکان رازی نابـن.

- وەڵـڵا بـرا منیـش هـەروا، تـا نەگەمـە یۆنـان پـارەم نییـە، لـەوێ

قسـه لەگـەڵ مـەلا کرێـکار دەکـەم، بەڵێنـی داومەتـێ پـارەم بـۆ ڕەوانـە بـکات، خـۆی لـە نەرویجـە.
چووینـە لای ئیدریسـەڕەش و قسـەمان لەگـەڵ کـرد، گوتـی بـە هـەزار دولار، لەبـەر ئـەوەی پارەتـان لـە هەولێـرە ئەگـەر لـە گیرفانتـان بوایـە کەمـتر دەبـوو، کەچـی پـاش قسـەکردنێکی زۆر هەتـا بـەم نرخـە ڕازی بـوو، ئەگینـا دەیویسـت پەشـیمان بێتـەوە، دەیـووت شـەریکم هەیـە ناتوانـم پـارە لـە هەولێـر وەرگـرم، چونکـە پارەکـە بـرام دەیبـات و نامداتـەوە، چەندینجـار تووشـی ئـەو فیلمـەی بوویمـە، بـە هەرحـاڵ ڕازی بـوو بـەم پارەیـە بمانبـات، گوتـی: شـتومەك بکـڕن دوایـی خەبەرتـان دەدەمـێ، بـە شـوێن خۆمـان گەڕاینـەوە، ئەمشەویشـمان هەرچۆنێـك بێـت بەسـەربرد، بەیانیـش زووتـر لـە ڕۆژان هەڵسـاین و بـەرەو ئـەو کوچـە و کۆڵانانـە ڕۆیشـتین، کـە نرخـی شـتومەکەکانیان هەرزانـترە لـە شـوێنەکانی تـری ئیسـتەنبوڵ، چەنـد شـتێکمان کـڕی وەکـو کۆڵـە پشـت و جلوبەرگـی دابەزیـن و خۆراکـی ڕێـگا, زۆر بـە پەلەبوویـن ترسـی گیرانمـان هەبـوو، لـە هـەر شـوێنێك پۆلیسـمان دیبـا زیاتـر لـە کیلۆمەترێـك دووردەکەوتینـەوە. ئێـوارە لەسـەر سـفرە بوویـن لەگـەڵ ئیدریـس و حوسـێن دهۆکـی، لـە دەرگا دراو دوو ئەفسـەری پۆلیـس هاتنـە ژوورێ و دەرگاکەیـان لـە دوای خۆیـان داخسـت و کـەس نانـی لـە قوڕگـی نەچـووە خـوارێ، بـە تەواوەتـی بـێ ئومێـد بوویـن و کارەسـاتی گەڕانەوەمـان هاتـەوە بەرچـاو، وەکـو هەمـوو جـارێ هەویەکانمـان دایەدەسـتی، یـەك یـەك سـەیریان کـردو فڕێیـان دایـە سـەر ئەرزەکـە، بـە تورکـی وتیـان هەمـوو سـاختەیە، حوسـێن کەمێـك پاڕایـەوە سـوودی نەبـوو، ڕووی کـردە ئێمـە و گوتـی:

کاکـە گیـان پارەیـان دەویٚ ئەگەرنـا سنووورداشـمان دەکەنـەوە، بـەڵام کـەس پـارە نـەدات ئێسـتە فیڵێکیـان لێدەکەیـن، هـەر کـەس کەمێ پـارەی دەرهێنـا، هەمـووی سێ سـەدو پەنجـا لیـرە بـوو، پێکەنیـن و وەریـان نەگـرت، یەکێکیـان هـەر سـەیری دەرەوەی دەکـرد، دیاربـوو ئەوانیـش دەترسـان و هەسـتیان دەکـرد کارێکـی نایاسـاییە، بـەڵام بـێ پارەیـی ناچـارت دەکات، بـە حوسـێنم وت بـا رۆژێکـی تـر بێنـەوە پارەیەکـی چاکیـان دەدەینـێ، ئەوەبـوو پەیمانـی پێنـج شـەممەمان پێـدان کـە پـارەی کار وەردەگریـن، هەمـوو هەوڵـمان ئەوەبـوو ئـەو جـارە لـە دەسـتیان رزگارمـان بێـت. دەسـتێکم بـە سـمێڵم داهێنـا هیـچ نەمابـوو، خوایـە ئـەوە لەسـەر قسـەی قاچاخچـی سمێڵیشـمان تاشـی، کەچـی گەڕانەوەمـان هـەر مسـۆگەرە، مەسـەلەکە سـمێڵەکە نەبـوو، بەڵکـو زیاتـر پیرەمێردەکانـی کۆڵانەکەمـان بـوون، هەمـوو کات بـەدوای شـتێکدا دەگـەڕان تـەواوی رۆژەکـە قسـە و باسـی لەسـەر بکـەن و جنێـوی پێـدەن، جـا سـمێڵ شـەرعیەتێکی تـەواو بـەوان دەدات، چونکـە گوایـە لـە نـاو میللەتـی ئێمە سـمێڵ نیشـانەی پیاوەتـی و جوامێرییـە! بـە پێچەوانـەی یۆنانییـەکان، بەیانـی بـە پەلـە جلەکانـم کۆکـردەوە و بـە راکـردن تـا کچـك بـازاڕ نەوەسـتام لـەوێ کوڕێکـمان دۆزییـەوە بمانبـات بـۆ ماڵـی شـێخ عوسـمان، چونکـە کـەس ئامـادە نەبـوو بمانباتـەوە لای خـۆی و نەماندەتوانـی خانـووش بـە کـرێ بگریـن، ئەوەشـمان بیسـتبوو کـە ماڵـی شـێخ جێـگای حەوانـەوەی دەر بـە دەرو بێلانانـە لـە هەمـان کاتیـش جەندرمـەی تورکـی و پۆلیس ئـەم ناوچەیـە کەمـتر دەپشـکنێ و کۆنـترۆڵ دەکات، چونکـە یەکـەم میوانێکـی زۆریـان لـە دەرەوەی وڵات بـۆ دەهـات،

دووەمیش دۆست و برادەرەکانیان پیاوی گەورە و پلەدار بوون. بۆ نیوەڕۆ گەیشتینە شوێنێك بە ناوی (بچووك چەکمەجە) لە دەرەوەی ئیستەنبوڵ لەسەر شەقامەکە دابەزین، لە دەستە چاپ ڤێلایەکی گەورەی سپی لەسەر زێی ئیستەنبوڵ بوو، بە بەراورد لەگەڵ خانووی خەڵکی ئاسایی هەر لە کوشکی سپی ئەمریکا دەچوو، دوو سەد مەترێك لەسەر شەقامەکە دوور بوو، لەبەر دەرگایان وەستاندین، کەسێك بە شێوە زاری سلێمانی گوتی: برا گیان ببوورن بە خوا جێگەمان نییە، کوڕەکەی ئێمەی هێنابوو گوتی: راوەستن ئێستا بانگی برادەرێك دەکەم، ئەو سلێمانییە خۆپەرستانە کەیفیان بە هەولێریان نایێ، بۆیە کەس نایەتە ئێرە، سەدا نەوەد و نۆ هەولێرییەکان لەنێو شار شوقەیان گرتبوو، سەدا یەکیش وەکو ئێمە ماڵی شێخیان لا باش بوو، کوڕێکی بینی و بانگی کرد، ئەوە چییە نایێڵێن بێینە ژوورێ؟ کێ نایەڵێ، ئەوانەی ئەو بەر؟ ئیهمالیان بکە، فەرمو برام بڕۆنە ژوورێ لە ڕێڕەوەکە جێگەیەك بۆ خۆتان بگرن، کە چووینە ژوورێ حەوشێکی پان و بەرین باخێکی بچکۆلانە، ئەم کۆشکە کرابوو بە دوو بەش، بەشی پێشەوە هی خێزانی شێخ بوو، لەگەڵ منداڵەکانی، وەکو باسیان دەکرد ژنی دووەمی یا سێیەمی شێخ، نەمزانی بە تەواوی چەند ژنی هەبوو، بەڵام ژنە تازەکەی واتە دوا ژنی لە تەمەنێکی وا هێناویەتی کە توانای بەجێهێنانی ئەرکی ژن و مێردایەتیشی نەمابوو، بۆیە هەر بە کچێنی لای شێخ ماوەتەوە، بڕوایەکی تەواوی بە کەرامەتی شێخ هەبوو، ئەمانە لەوپەڕی خۆشیدا دەژیان، چوار ئۆتۆمبێلی مۆدێل تازە لە ژوورێ

وەستابوون، مێرسیدس، بی ئێم دەبڵ یو، جلوبەرگەکانیان وەکو خەڵکی ئیستەنبوڵ وابوون، مەبەستم لە تەنورەی کورت و کابۆ، کەس بۆی نەبوو بە بەر دەرگا یان بەر هەیوانی یەکەمی ئەم خێزانەی تێدا دەژیا بڕوات، جگە لە چەند کەسێکی تایبەتی نەبێت کە خەڵکی سلێمانی بوون و خزمەتکاری تایبەتی خۆیان بوون، بەشی دووەمی وەکو هی یەکەمی گەورە بوو لە خوارەوە هۆڵێکی زۆر گەورە کە جێگەی پێنج سەد کەسی بە ئاسانی تێدا دەبووەوە، لەگەڵ ڕاڕەوێکی دوورو درێژ لە هەردوو سەر دەرگای هەبوو، چەند ژوورێکی بچووك بۆ شتومەکی زیادە و پێخەفی خەوتن، لەگەڵ چایخانە و خواردنگە، کە شوێنی دوو سەد کەس دەبووەوە، بەشی سەرەوی واتا نهۆمی دووەم، هۆڵێکی گەورەی وەکو هی خوارەوە، بەڵام ئەمە تەنیا بۆ نوێژ کردن بوو، لەگەڵ ریزێك تەوالێت و دوو سێ گەرماو و شوێنی دستنوێژ هەڵگرتن، کۆمەڵێك ژوور بۆ ئەو کەسانەی شەو دەمانەوە، یانی میوانەکانی شێخ. کە سەرمان بە ژوورەکە داگرت بە درێژایی دیوارەکە کۆمەڵێك کۆڵەپشت و بەتانی ریزکرابوون ئەوەی تر لە دەرەوە بوو، لەبەردەم دەرگا کوڕێکی قەڵەو پاڵی دابووەوە، سەیری ئێمەی کردو یەکەم پرسیاری ئێوە خەڵکی هەولێرن؟

- بەڵی

- وەرنە ژوورێ، هەتا کەسێ نەهاتووە.

- خەریك بوو تاریکی باڵی دەکێشا، وردە وردە قەڵەباڵغ زیاتر دەبوو، چەند کەسێك بە دەنگی بەرز هاواریان کرد، ریزبن زۆرم پێ سەیر بوو، بۆچی رێز بین، خۆ لە سەربازگە نین، بۆ بەم

شـێوەیە بـە خەڵکەکـە دەڵێـن، زیاتـر لـە دە ریـز لەمسـەر بـۆ ئـەو سـەر بەرانبـەر یەکـتری دانیشـتبوون، کـە سـفرەی نانخـواردن هـات ئینجـا زانیـمان، چونکـە ئـەم جـۆرە بـە کۆمـەڵ نانخواردنـەم نەدیبـوو، هەشـت سـەد نـۆ سـەد کـەس بـە دانیشـتن بەرانبـەر یەکـتری لـە دەرەوە و ژوورەوەی هۆڵەکـە، جگـە لەوانـەی سـەرەوە، خـواردن هـات بـۆ هـەر هەشـت کـەس بەلەمێکـی بچـووك برنـج، لەگـەڵ دوو جـێ مەرەگـە، یـان هـەر خواردنێکـی تـری وەکـو نیسـك، بـەڵام بـە زۆری برنـج بـوو، ئیـتر هـەردوو پـاروو، یـان ئەوپـەڕی سـێ پـاروو جگـە لـەو کەسـانەی خزمەتیـان دەکـردو ئەوانـەش کـە برادەریـان بـوون کەسـی تـر نەبـوو ژەمێکـی بـە تێـری خواردبێـت، بـەڵام لەگـەڵ ئـەوەش خێرێـك یـا بڵێیـن خزمەتێکـی گـەورەی بەکـوردە ئـاوارەکان دەکـرد، زۆرجـار لـە کاتـی نانخـواردن بـە کامیـرەی ڤیدیـۆ وێنـەی خەڵکەکەیـان دەگـرت، وا بڵاوبـووەوە لـە نـاو خەڵـك کـە گوایـە ئـەم وێنانـە بـۆ وڵاتـی سـعودیە و کوێـت رەوانـە دەکرێـن، تاکـو پارەیـان بـۆ رەوانـە بکـەن، ئەویـش گوایـە شـێخ خەڵکێکـی بـێ دەرەتـان نـان دەدات و بـە نـاوی خەرجـی زەکات و هەتیوانـە لـە شـێخەکانی کەنـداو رەوان دەکـرا، راسـتیش بـوو، نانخواردنەکـە بـە ئارامـی بـوو، بـەڵام چایـە خواردنەوەکـە کێشـەیەکی زۆری دەهێنایـە ئـاراوە، جـاری وا دەگەیشـتە لێکـدان شـەڕە بۆکـس، بـە تایبەتـی ئـەوەی بـەری نەدەکـەوت، لەگـەڵ ئـەوەی دووانـی دەخـواردەوە پاشـان خەڵکەکـە هەرکەسـە لـە شـوێنی خـۆی رادەکشـا تـا جێگەکـەی نەگیرێـت، ئەگەر لـە کاتـی خەوتـن سـەیری ئـەم خەڵکـەت بکردایـە، ئـەوا وێنەیەکـی سەرسـوڕهێنەر دەهاتـە بەرچـاو، ئـەم هەمـوو پیـاوە سـەریان بـە قاچ

و پێڵاوی یەکتر کردووە بە هەموو شێوە و ئاراستەیەك، شەوانەش سێ ئیشکگر هەبوو، یەکێکیان لەسەر شەقامەکە، دووەمیان لە دەرگای سەرەکی، سێیەمیان لە نزیك هۆڵی نووستن، گەر پۆلیس بهاتایە خەڵکیان خەبەر دەکردەوە، بە چاو تروووکانیك ماڵی شێخ دەبووە چۆڵەوانییەك هەر مەپرسە، تەنیا شوێن بوو لەم چەند ڕۆژەی ئەوێم پۆلیسم نەبینی، بەڵام شەوێکیان لە کاتی چایە خواردنەوە زیاتر لە حەفت سەد کەس بە دەنگی بەرز وتیان هات، ئیتر ئەم هاتنە لە فڕۆکەی تۆڕنادو سامناکتر بوو، ئاپۆرای خەڵك بەخێراییەکی زۆر وەکو تەوژمی شەپۆل لە پەنجەرەو دەرگای دواوە، هەموو ئیستیکانەکانی راپێچکرد، نێوانی خانووەکە و سەر زێیەکە هەزارو سێ سەد مەتر دەبوو، کەچی بە کورترین کات بەشێکی زۆری خەڵکەکە گەیشتبوونە نزیك زێیەکە، خەڵکیکی دیکەش لە ژوورەوە رووەو دەرەوە بوون، بەم سەرماو سۆڵە و شەوە ئەنگوستە چاوەدا ناوچەکەش خۆی ئاووهەوایەکی ساردی تایبەتی هەبوو، ڕۆژەکانی زستانی زیاترە لە ناوچەکانی تری ئیستەنبول، تەپەی پێی ئەم هەموو خەڵکە و راکردنیان وەکو رەشە ولاغ، رووی لە هەر کوێ کردبا کاولی دەکرد، پاشان وتیان گاڵتە بوو پۆلیس نەهاتووە، هەر بۆ گاڵتە چوار کەس دەستی شکاو زیاتر لە دەکەس بە شووشەی ئیستیکان و شووشەی پەنجەرەکان بە سەختی بریندار بوون، کوڕێك لە رێگای یۆنان قاچی شکابوو نەیتوانی رابکات، چەند کەسێك بەسەریدا کەوتبوون بە سێ جێگە قاچیان شکاندبووەوە، بوو بە هەرا لەلایەن خزمەتکارەکانی ماڵی شێخ دەستیان بە پرسیارو

لێکۆڵینەوە کرد لەو کەسەی کە ئەم کارەساتەی نایەوە، یەکێك بەسەری زمانی گوتی حەمەڕەش بوو، ئیتر حەمەڕەش بووە ملەوەن بە گڵۆپەکانی دەموچاوی، شەوان لە ترسی جەندرمە تا درەنگ کەس نەدەنووست، بەرەبەیانیش بۆ نوێژ کردن بانگیان دەکردین تا بە جەماعەت نوێژ بکەین بەڵام زۆربەیان دەستنوێژیان نەدەشووشت تا خەویان نەڕەوێتەوە، هەروەها ئەوانەی بانگی خەڵکیان دەکرد یا بڵێین ئەوانەی خزمەتیان دەکردو لێپرساو بوون، شەوانە جنیان دەخواردەوە تا بانگی بەیانی، پاشان دەخەوتن تا نیوەڕۆ، بۆیەش جنیان دەخوارەوە، چونکە وەکو بیرەو عارەق بۆنی نییە، نیوەڕۆیەك شێخ بڕیاریدا سەردانی خەڵکەکە بکات، لە هۆڵی نوێژکردن، چووینەسەرەوە دوای چەند دەقەیەك شێخ لەسەر کورسییەکی گەورە، چوار کەس لە هەر چوار گۆشەوە هەڵیانگرتبوو هێنایانە ناوەڕاستی هۆڵەکە، شێخ پیاوێکی پیرو لە دەوری هەشتا نەوەد ساڵی بوو، مەندیلێکی سپی و کورتەك و شەلوارێکی مرادخانی رەنگ قاوەیی لەبەر دابوو، سەرو ریشێکی سپی و نەرم، پیاوێکی سوورو سپی و جوان، دەبوا بە خۆ کووڕکردنەوە بچیتە پێشەوە، بۆ دەست ماچکردنی، هەر بەو جۆرەش بگەڕێیتەوە دواوە، شێخ عوسمانی بیارەو تەوێڵە بوو، لە زووەوە سەفەری ئیستەنبوڵی کردبوو نەگەڕابووەوە هەر لەوێ جێگیر ببوو، بەیانی خۆرەتاو بوو نم نم بارانیش دەباری، خەڵکەکە لە دەوری دوکانێکی بچکۆلانە لە دەرەوەی ماڵی شێخ کۆببوونەوە، هی خزمەتکارێکی شێخ بوو بەناوی کاکە حەمە، شتەکانی لە شار دەکڕی و لەوێ بە گران

دەیفرۆشــتەوە ئــەو کەســانەی کــە نەدەوێــران بچنــە نێــو بــازاڕی سـەنتەر لـە ترسـی پۆلیـس، لـە سـەرەی شـت کڕیـن بـووم کوڕێکـی قەڵـەو قەمسـەڵەیەکی ئەسـتووری پۆشـیبوو کـە قەڵەوتـری کردبـوو هاتـەلام، دەسـتی بـۆ تەوقەکـردن هێنـا نـاوی خـۆی وت، ئەتـو بـرا نەفـەری دلاوەری؟

- بەڵێ.

کوا ئەوەی دیکە، ئەحمەددە کێیە؟

- چووە پێڵاو بکرێ.

- ئەوە فلیمی سووتا بڕۆ وازی لێبینە.

- ئێستا دێتەوە بۆ بەجێی بێڵین؟

- کاکە، دلاوەر دەڕوا لێرە بەجێمدێڵن.

- قسـەم نەمـا، زانیـم کـەس بـە کـەس نییـە، هـەر خـۆ رزگار کردنـە، کۆڵـە پشـتمان هەڵگرتـوو رۆیشـتینە سـەر شـەقامەکە، لـەوێ بـە پـاس بـۆ سـەنتەری شـار بەڕێکەوتیـن، دوای نیـو کاتژمێـر بـە کۆڵانـەکان ئێمـەی بـردە کارگەیەکـی دروومـان، دە کـەس وەسـتابوون، دلاوەریـش لـە بەردەمیـان. رۆژی یـەك شـەممە بـوو، بـازاڕ نەبـوو ئـەم کارگەیـەش نەفـەری دڵاوەر کاری تێـدا دەکـرد، کلیلـی لابـوو بـە پـارە جێـگای کردبوونـەوە تـا کـەس نەزانـی کـەی دەردەچـن، ئەگینـا ئاشـکرایان دەکـرد و هەمووشـیان سـنووورداش دەکرانـەوە، چونکـە قاچاخچییـەکان ململانێـی یەکـتر دەکـەن لـە نەفـەر بـردن، یـا ئـەو کەسـانەی بەجـێ دەمینێـن شـکات دەکـەن، زۆری پێنەچـوو ئیدریسـە رەش هاتـە ژوورێ بەبـێ سـڵاوکردن گوتـی: راکـەن سـواربن و کـەس قسـە نـەکات.

ئێمـەش تـا بـەر دەرگا بـە هێواشـی و لەسـەرخۆ، پاشـان بەخێرایـی خۆمـان هەڵدایـە نێـو بارهەڵگرێکـی چـوار تەنـی، چادرێکـی لێدرابوو بـە پەلـە هەمووومـان سـەرکەوتین، ئیدریـس و دلاوەر لـە پێشـەوە سـەبر سـەبر بەنـاو کۆڵانـەکان دەڕۆیشـتن و یـەك دووکەسـی تـر سـەرکەوتن تـا ژمارەمـان گەیشـتە بیسـت و شـەش کـەس، هەمـوو وەکـو فـەردەی پەتاتـە بەسـەر یەکـتری دادرابووین، ماوەیەکـی بـاش کـەس دەنگـی لێـوە نەهـات، دوای ئـەوە یەکێـك قاچـی سـڕدەبوو بـە دەنگـی کـز بەویـتری دەگـوت لەسـەر قاچـم هەڵسـن، (تەتـۆ) دەسـتی بـە گۆرانـی وتـن کـرد، ئـەوە چییـە، هەمـوو پێکـەوە وتیـان بێدەنـگ بـە.

- تەتـۆ کاکـە مـن هیـچ پـارەم نییـە، هاتـووم کەمیـن هەڵسـێنم ئەگەرنـا نەیاندەهێنـام هـەر دەگیرێـم، لێگەڕێـن بـا هەندێـك گۆرانیتـان بـۆ بڵێـم.

نزیکـەی پێنـج کاتژمێـر بـە رێـگاوە بوویـن تـا سـەر سـنوور، لـە (ئۆپسـالا) لەسـەر شـەقامی سـەرەکی وەسـتاین و یەکەیەکـە خۆمـان فڕێـدەدا و راماندەکـردە نێـو کەندێـك، تـا ماوەیـەك دەبوایـە لـە شـوێنی خۆمـان بمێنینـەوە، چونکـە هێشـتا دونیـا رووناك بـوو نەوەك ببینرێیـن، کاتێـك دونیـا کەمێـك لێـڵ بـوو بەڕیـز رۆیشـتین، کـەس دەنگـی لێـوە نەهـات تـا گەیشـتینە سـەر جۆگەیـەك کـە پێشـتر ئاوەکـەی وشـکی کردبـوو، کەچـی ئێسـتا پـڕە لـە ئـاو نزیکـەی دوو مەتـر بەریـن بـوو، دلاوەر و ئیدریـس سـەریان سـوڕما، چونکـە جۆگەیەکـی دوورو درێـژە و قـووڵ بـوو، دەبوایـە بـۆ بەیانـی بگەینـە دیـوی یۆنـان ئەگینا ئاشـکرا دەبوویـن، بـە ناچـاری بەلەمەکەمـان پـڕ

هـەوا کـرد بـۆ لـە دەسـتنەدانی کاتیـش دەبوایـە بەخێرایـی بڕۆیـن، خێـرا خێـرا بـە نـاو قوڕو لیتـاوی سـەر سـنوور ڕێمانکـرد، تا گەیشـتینە شـوێنێك دوو ژوورمـان بەرچاوکـەوت کـە هـی جووتیـاران بـوو، لەسـەر کێڵگـەکان بـە قـوڕ دروسـتیان کردبـوو، کەمێـك ماندووبووڼمان حەسـایە و دووبـارە بەنێـو بڕکـە تەماتـە و بەرووبوومـی جووتیارانـدا دەسـتمان بـە ڕۆیشـتن کـردەوە، تـا سـەر سـاتر کـە هێڵـی سـنووری نێـوان تورکیـا و یۆنـان بـوو، تۆزێـك لەسـەر پشـت ڕاکشـاین لەنێـو قـوڕو لیتاوەکـەی سـاتر کەسـمان نەدیـت، دیسـانەوە بـە ڕاکـردن بەسـەر سـاترەکاندا ڕامانکـردەوە تـا نێـو دارسـتانێك، لەوێـش ئـاو هەڵسـا بـوو، هەمدیسـان بەلەمـمان ئامادەکـردو پەڕینـەوە، بـەڵام ئـەم جارەیـان زۆر ترسـناك بـوو، زەلکاوێکـی زۆر پیـس و گـەورە هەبـوو، هـەردوو سـەری بەلەمەکـە بـە پـەت گرێدرابـوو، چونکـە کـەس نەیدەزانـی سـەوڵ بـەکار بێنـێ بەیـەك ئاراسـتە، تەنیا دەبوایـە ڕابکێـشرێ، ئـەوەش مەترسـی وەرگەڕانـی زۆر بـوو، ئیـتر بـەم بەلەمـە شـڕو بچووکـە ڕزگارمـان بـوو، بـەم سـەرمایە هەمـوو بـە جلوبەرگـی تـەڕەوە بـەڕێ کەوتینـەوە.. کاتژمێر پێنجـی بەیانیەو مەیلـە و تاریك و ڕوونـە بـە ڕاکـردن لـە شـوێنێك دەگەڕایـن خۆمانـی تێدا حەشـاردەین، دەسـتمان نەکـەوت، ناشـزانین هێشـتا لـە یۆنانیـن یـا لـە تورکیـا، داروبارێکـی چـڕ لـە بەرانبەرمـان دیـار بـوو، بـە ڕاکـردن خۆمـان گەیانـدێ، هەرکەسـەو خـۆی خسـتە کەلێنـك و بێدەنـگ بوویـن، تـا کاتـی نیـوەڕۆ لێـی خەوتیـن، پاشـان لەگـەڵ دەرهێنانـی خـواردن لەنێـو کۆڵـە پشـتەکاڼمان وردە وردە دەنگـمان بـەرز دەبـووەوە، لـە هیلاکـی شـەو و برسـییەتی، کـەس گرنگـی بـە سـەربازەکانی سـەر

سنوور نەدەدا، خۆرێکی بەتین هەڵات، کە ئەمساڵ یەکەم جار بوو ئەم گەرمییەی خۆرم بەر لەش بکەوێت، جلەتەڕەکانمان خستە سەر لقی دارەکان، ناوە ناوە لەژێر درەختەکان دەبووە قاقای پێکەنین هەندێکیش لەسەر خواردن، بۆڵە بۆڵیان بوو، ئیدریسە ڕەش و دلاوەری قاچاخچیش زۆر کەمتەرخەمتر بوون لەوانیتر، لەم پێکەنین و بۆڵەبۆڵە لەپڕ سێ سەرباز گەیشتنە سەرمان بێدەنگی و ترس باڵی کێشا بەسەرماندا، خوایە ئاخۆ چیمان بەسەر بێت، دلاوەر بە دەنگێکی بەرز گوتی هەمووتان بڵێن لە یۆنانەوە هاتووین، تا نەمانگەڕێننەوە ئیستەنبوڵ، دیار بوو ئەمە تاکتیکی قاچاخچییەکان بوو، ئەگەر دستگیر بکرانیایە دەیانگوت لە یۆنان هاتووین، ئەگەر دەرچووبان ئەوا باشتر ئیتر سەربازەکان بە لوولەی تفەنگەکانیان لە بن دڕی و دارەکان دیوارەکان دەوریانهێنایین، هەموویان بردینە سەر شەقامە خۆڵەکەی لای دەستە ڕاست، ئێمەش لە دەستە چەپەوە هاتینە سەر جادەکە، ئەویش هەر خۆڵ بوو، لەسەر جادەکە دەست لە پشت رایانگرتین، سەربازەکان خودەکانیان لەسەر هێنایە خوارەوە و لەبەردەمی خۆیان راگرت و بە هاوار کردن وتیان چەقۆ، چەرخ، پاکەت، فلچە و مەعجونی ددان ... تاد. دوای دەستبەسەراگرتنی شتومەکەکانمان یەکیان لە پێشەوە و یەکێکیش لە ناوەڕاستە ئەویتریش لە دواوە، بەرەو مۆڵگەکەیان بردین، لەمبەر چەند سەربازێك دەرکەوتن و دەستیان کرد بە جنێودان، کەسمان تێیان نەدەگەیشتین، سەربازە تورکەکانیش چەکەکانیان سوار کردو لە پەنای ئێمە جنێویان پێدەدانەوە، ئەوکاتە بۆمان دەرکەوت کە

ئێمـه لەسـەر خاکـی یۆنانیـن، ئـەم سـەربازە خوێڕییانـەی تـورك بـۆ ڕاو و ڕووت سـنووریان بەزاندبـوو، چارەنووسـی ئێمەشـیان خسـتە مەترسـییەوە، سـنووری یۆنـان و تورکیـا بـە یـەك تەلبەنـد لـە یـەك جیـا دەکرێتـەوە، سـەربازە تورکـەکان بـە کەڵێنـە دڕاو و پسـاوەکانی سـیمەکەی سـەر سـنوور کـە قاچاخچییـەکان بڕیبوویـان دەهاتنـە دیـوی یۆنـان، بـۆ دەسـتگیرکردنی ئـەو کەسـانەی بـە نایاسـایی سـنوورەکانیان دەبەزانـدو بـەدوای وڵاتێکـی ئەوروپیـدا دەگـەڕان کـە تێیـدا جێگیـر بـن و لـە سـتەم و گرتـن و ژیانـی کولەمەرگـی و جـەوری رژێمەکانـی خۆیـان رزگاریـان بێـت، ئەوانـەی لـەو کاتـە بـەم سـنوورە و بـە قاچـاغ سـەفەرەیان دەکـرد زیاتـر کـورد و پاکسـتانی و ئەفغانـی و ئەفریکیایـی بـوون، دوای لێپرسـینەوەیەکی زۆر ئێمەیـان بـردە ژوورێکـی دوو بـە سـێ، بچووکـی ژوورەکـە و ترسـی سنوورداشـکردنمان تـەواو دڵتەنـگ و ناڕەحەتـی کردبوویـن، وەك چـۆن دەڵێـن سـەگ تەنـگاو بکەیـت ناچێتـە ئـەم شـوێنە، ئێمـە کـە ژمارەمـان بیسـت و شـەش کـەس بوو لـەو کونـە گورگەیـان کردبووین، خەریـك بـوو دڵمان بوەسـتێت، ئەوەنـدەی نەبـرد وەجبـەی (ئەیوبـە ڕەش) کـە قاچاخچییەکـی خەڵکـی شـاری سلێمانی بـوو، بـە شـارەزا و فێڵبـاز ناسرابـوو گەیشـتە لامـان، سـی و هەشـت کەسـی لەگـەڵ بـوو، ژوورەکـە دوو دەرگای هەبـوو نێوانـی هەردووکیـان نیـو مەترێـك دەبـوو، مەترێکیـش پـان بـوو، زیاتـر پێنـج کـەس لـەم بەینەبـوو، ئەوانـی تریـش بەسـەر قـاچ و دەسـتی یەکـتر دەکەوتـن و لـە هـەردوو بـەری ژوورەکـە دوو کەرەوێتـی باریکـی لێبـوو، هەندێـك لەسـەری دانیشـتبوون و هەندێکیـش لەژێـرەوە پاڵیـان دابـووەوە،

شـوێنەکە وەکـو شـارە مێروولـە دەهاتـە بەرچـاوە، ئەیوبـە ڕەش سـێ ژنـی لەگـەڵ بـوو دایکێـك و دوو کـچ، لـە ئیسـتەنبوڵیش هـەر بـە یەکـەوە خانوویـان گرتبـوو، سـەرەڕای بێخـەوێ و بێـزاری لـە هەمـوو رووێکـەوە کەچـی رەشـە هەوەسـی گاڵتـە و گەپـی لەگـەڵ کچـەکان دەبـزوا، بـەڵام ئـەوان ئارەزوویـان نەبـوو، کەچـی لـە بێدەسـەڵاتی دەبـوا نـەرم بنوێنـن، نـاوە نـاوە بـە دەسـتەکانی روومەتـی دەگرتـن و ماچـی دەکـردن، خەڵکەکـەش هەندێکیـان وەکـو فیلـم سـەیریان دەکـردن و پێدەکەنیـن، هەندێکیـش بەبـێ دەنگـی غەمیـان لـەم دیـاردە ناشـیرینە دەخـوارد، دایکیشـیان سەرسـام و بێدەنگوکـو پشـیلەیەکی ترسـاو لـە کچەکانـی و ئـەو هەمـوو پیـاوەی دەڕوانـی کـە بەدەورەیانەوەبـوون، بەیانـی کـە چووینـە دەرەوە ئەفسـەرێکی قوتـەی دەموچـاو بـە خوریکـەی رەش لـە شـێوەی بەعسـییەکانی عێـراق هـات، هەمـوو ئـەم نـاوەی پـێ پاککردینـەوە، پاشـان بـە زیلێکـی سـەربازی دەچـووە ئـەو شـوێنانەی کـە قـوڕو لیتـەی لێبـوو، دەهاتـەوە ئـەو شـوێنەی پاکـمان کردبـووەوە، جارێکـی تریـش پێـی دەماڵیـن، پاشـان چەنـد زیلێـك هاتنـە مەیدانەکـە و بـە پەلـە سـواریان کردیـن، ئـەوەی لـە سـواربوونیش دوابکەوتیایـە بـە لوولـەی تفەنگەکانیـان لێیانـدەدا، لـە سـووچێکی دواوەی زیلەکـە لەسـەر کۆڵـە پشـتەکەم دانیشـتبووم، لـە بەرانبـەرم پیاوێکـی رەشـداگەڕاوی تـۆزاوی لەسـەر چیچـکان دانیشـتبوو، هـەردوو دەسـتی بـە دەرگای دواوەی زیلەکـەوە گرتبـوو، دۆش دامابـوو، یەکێـك لـە جەندرمـەکان هاتـە پێشـەوە و تفەنگەکـەی بـە پێچەوانـە گرتبـوو بـە تورکـی شـیراندی، ئەمەنـە قۆینـۆ ..... دوو سـێ قۆنداغـە تفەنگـی سرەوانـدە

پیـاوە رەوشــە داخ لــە دڵەکــە و دەســتی کــرد بــە جنێــو پێدانــی، دەیگـوت ئـەوە سـەیری چـی دەکەیـت وا بـە توورەیـی و ناپاکـی، تومـەز ئـەم پیـاوە بێبەختـە هـەر بـە سروشـت دەموچـاوی وابـوو، ئـەم دیمەنـە قێزەونـەم زۆر لـە دڵگـران بـوو، کـە جوولەمـان کـرد لێـم پرسـی: بـرادەر تـۆم لا نامـۆ نییـە، ئەگـەر هەڵـە نەبـم تـۆم دیـوە، جـا چ بـە حەقیقـەت یـا بـە وێنـە؟

- کاکـە گیـان قوڕبەسـەرێکی وەك مـن کـەی جێگـەی ئێرەیـە، لـە بەدبەختـی نەبێـت چیـم داوە لـەم وەزعـە، نـاوە نـاوە چەنـد دێڕێکـم دەنووسـی و نـاوم دەنـا (شـیعر)، هەندێـك دەروونـم دەحەسـایەوە، کاکـە مـن ئیسـماعیل خورماڵیـم.

- خۆشـحاڵم کاك ئیسـماعیل، بـە داخـەوە هەرچەنـد تاکـو ئێسـتا ئاشـنایەتیمان نەبـووە، بـەڵام شـیعرەکانتم خوێندووتـەوە و ئەوانـەی کراونەتـە گۆرانیـش گوێبیسـتیان بوویمـە، شـتێکت پـێ بڵێـم دروسـت بوونـی ئـەم وەزعـە و ئـەو ژیانـە نالەبـارو راکـە راکـە و تێهەڵدانـە لـە ئەنجامـی تاوانـی و بڕیـاری ئێمـە نییـە بەڵکـو ئاکامـی کردەوەکانـی بەعسـی فاشـی و پاشـانیش گردبوونـەوەی دەیـان کاسـەلێس و ناپـاك و گیرفانبــاز لــە دەوری شــۆڕش و حیزبــەکان و شــەڕی براکــوژی و دووبارەکردنـەوەی سیاسـەتی بەعسـی فاشـی لـە کوردسـتانداو برسـی کردنــی خەڵــك و ئاوارەکردنیــان، هەروەهــا نەزانــی ئێمــەی وەکــو کـورد هیـچ ئەزموونێکـی حوکمڕانیـمان نییـە و نامانەوێـت فێرببیـن، خـۆت دەزانـی دوای هەمـوو شـۆڕش و راپەڕینێـك بـە وێرانـی دەسـت پێـدەکات. راسـتدەکەیت هەمـوو شـۆڕش و کودەتـاکان سـەرەتا وێرانکارییـە ئینجـا گـەر خەڵکـی عاقـڵ هەبـێ یـا دروسـتبێ وردە

وردە چاك دەبێ گەر ئەو خەڵكەش دروست نەبێ ئەوا ئەو میللەتە قوڕی بەسەر دەبێ. ئەوە نییە حاڵمان، دەیانی وەكو ئێمە كەی بیرمان لە رۆیشتن و بەجێهێشتنی نیشتمان دەكردەوە .،، لەم قسانە بووین گەیشتینە نێو شاری ئۆپسالا كە لەسەر سنوورە، لەوێش بۆ بارەگای سەربازیی ئەم شارە، لە دەرگای دواوە سەربازێك ناونووسی دەكردین، هەر كەسە و ناوێكی بە دڵی خۆی لە خۆی نابوو، زیاتر ئەو ناوانەیان دەدا تا لە بیریان نەچێتەوە، بۆ نموونە تایەر تۆفیق، ئەحمەد حەسەن بەكر، منیش سابیر كوردستانیم وەك ناوێك بۆ خۆم هەڵبژارد، بەڵام كوڕێك لە ڕقی سەربازەكان و بە مەبەستی گاڵتەپێكردنیان ناوی خۆی نابوو (خوشكت بگ..ێ...م.) كاتێك گوێمان لە ناوەكەی بوو كە بە سەربازەكەی دەوت، گەلێك پێكەنین، پاش ماوەیەك گەڕانەوە پارەمان لێوەرگرن بۆ كرێی پاس، كە پاسەكە هات ناوەكانیان بانگ دەكردین ئینجا سەردەكەوتین، كاتێك گەیشتە ناوی كوڕەكە و خوێندیەوە خوشكت بگ... كەس وەڵامی نەدایەوە، هەمووانیش پێدەكەنین، چەند جارێك دووبارەی كردەوە تا كوڕەكە بە شەرمەزاری و بە پەلە گوتی: بەڵێ و بەرەو پاسەكە رۆیشت، دووبارە گەڕاینەوە ئیستەنبول خێرێكمان لەسەر بوو سنووورداش نەكراینەوە، بەڵام خەمی نێو شارمان هەبوو بە تایبەتی گەراجی پاسەكان، كە گەیشتین هەر بە خۆ فڕێدان و راكردن دابەزین، لەگەڵ چەند كەسێك پیكابێكمان گرت كە چادری هەڵدابوو تا ماڵی شێخ, هەمدیس بۆ ناو حەشامەتەكە، كە هیچ گوڕانكارییەكی تێدا نەكرابوو، تەنیا جێگەكەمان گیرابوو،

لـە شـوێنەکەی مـن پیاوێکـی سـمێڵ ڕەشـی کەتـەی چـوار شـانە لـێ راکشـابوو، سـڵاوێکم لێکـرد زۆر بـە گەرمـی وەڵامـی دامـەوە، دیاربـوو کوڕەکـەی تەنیشـتی ئێمـەی دەناسـییەوە، تێیگەیاندبـوو ئـەم شـوێنە شـوێنی ئێمەیـە، ئەمیـش تۆزێـك ئەمـلاو ئـەولای خـۆی چۆڵکـردو گوتـی: فەرمـوو براکـەم، لێـم پاڵدایـەوە، دوای خەوێکـی بـاش هەڵسـامەوە، کاتـی نانخواردنـی ئێوارەبـوو، پـاش نانخـواردن پیاوەکـە خـۆی پێناسـاندم، بـرات سـامان دەرچـووی زانکـۆی تەکنەلۆژیـای بەغـداد، منیـش هەروەهـا خـۆم پێناسـاند، کۆڕمـان گـەرم بـوو، گوتـی: مـن هەرچەنـدە شـارەزای ڕێـگای یۆنـان نیـم، بـەڵام دەتوانـم ڕێگاکـە بێنمـە بەرچـاوی یەکێـك کـە جێگـەی بـڕوا و متمانـە بێـت بـە هونـەری خەوتـن (پاراسایکۆلۆژی)، ئینجـا نەخشـەی بـۆ بکـەم و بـۆی دەرچـم، پاشـان هاتە سـەر ئـەوەی کـە زۆر هونەری تـر دەزانێت و لـە بـواری زانسـتیش توانـای داهێنانـی هەیـە، هـەر بگاتـە ئەوروپا پارەیەکـی بـاش و خەیاڵـی دەسـت دەکەوێـت، جـا چ لـە ڕێـگای فرۆشـتنەی فیکـر و بیـرە نوێیەکانـی بێـت، یـان خـۆی داهێنەریـان بێـت، هەروەهـا گوتـی ئێسـتا بـاو بـاوی فرۆشـتین فکـری تازەیـە، دەتوانـم یارمەتـی کۆمپانیـاو فێرگـەکان بـدەم، تـا سـەعات دووی شـەو کاك سـامان باسـی بلیمەتـی خـۆی بـۆ کـردم، شـەوی داهاتـوو کەوتـە باسـکردنی فەلسـەفەی ئیسـلام، باسـی بـوون و نەبوونـی خـودای بـۆ دەکردیـن، خۆشـی بـڕوای بـە بوونـی خـودان نەبـوو، کەوتـە گفتوگـۆ لەگـەڵ کوڕەکـەی تەنیشـتی و خەریکـی هێنانـەوەی بەڵگەبـوو لەسـەر نەبوونـی خـوا، لـەو کاتـە خزمەتکارێکـی ماڵـی شـێخ هاتـە لامـان ئـەو کـوڕەی گفتوگـۆی لەگـەڵ سـامان دەکـرد بـە

خزمەتکارەکەی گوت کە ناوی دڵشادبوو، ئەوە سامان دەڵێ خوا نییە؟ پێش ئەوەی دڵشاد قسە بکات تووڕەیی خۆی دەربڕێ، سامان گوتی: کاك دڵشاد من چۆن گوی وا گەورە دەخۆم، ئەمە بە هەڵە لێم تێگەیشتووە، من مەبەستم ئەو خەڵکانەیە کە باوەڕیان بە خوا نییە. ئیتر وازیان لێهێناو ئەم جارەش ڕزگاری بوو، ئەگینا لە ماڵی شێخ لێدانێکی چاکی دەخوارد و قاو دەدرا. دوای سێ ڕۆژ هاتنەوە دوامان بۆ دەرچوون، دیسان ئەحمەد دیار نەبوو، بە هەمان شێوە بەڕێکەوتینەوە، ئەمجارە پێش ئەوەی بگەینە شوێنی دابەزین لەسەر سنوور، ئۆتۆمبێلێکی رینۆ و ماتۆڕێك ڕێگایان پێگرتین، خۆیان وا نیشاندا کە میتی تورکین، ئەوانیش گەر بتگرن یەکسەر بۆ زاخۆ ڕەوانەت دەکەنەوە، دوای هێنان و بردنێکی زۆر بە پێنج سەد دۆلار ڕێککەوتین کە دەستگیرمان نەکەن و ڕێگای گەڕانەوەمان بدەن، لە بەردەم ئەوان ڕووەو ئیستەنبوڵ سووڕاینەوە، کە لەبەرچاو ون بوون تاریك و ڕوونی ئێوارە بوو ئۆتۆمبێلەکە وەستا، خۆمان هەڵدا خوارێ تا لە جادەکە دوورکەوتینەوە، ئۆتۆمبێلەکەش یەکسەر ڕۆیشت و ڕێگایەکی ترمان گرتە بەر، لەبەر ئەوەی لە ڕێگاکەی تر ئاشکرا ببووین دەرچوونمان زۆر ئاسان نەبوو، لە کۆتایی ڕێگاکە پێش ئەوەی بگەینە سەر ئاوی گەورە لەبەری یۆنان تۆزێك ئیسراحەتمان کرد، لە شەشی ئێوارە تا سێی شەو بە ڕێگاوە بووین، چونکە ئەم زێیە بە خاکی تورکیاو یۆناندا تێدەپەڕێت وەکو خابوور نێوان ئیراهیم خەلیل و سیلۆپی، لەبەر نەشارەزایی قاچاخچییەکان لەم ڕێگایە، کەوتینە کەمینی کۆماندۆی

یۆنانـی، بـەڵام چ رێگایـەك، لەگـەڵ هـەر جوولەیـەك رێژنـەی گوللـە دەبـاری، ترسـناکترین رێـگای تورکیـا و یۆنـان بـوو، نیـو کاتژمێـر لـە شـوێنی خۆمـان نەجووڵایـن، بـە بلاجکتـۆر کردبوویانـە رۆژی رووناك، دوای هاتنـی کۆمانـدۆی زیاتـر بێدەنـگ رووەو مۆلگـەی دواوەیـان بردیـن، لـەوێ لێکۆڵینەوەیەکـی زۆر توندیـان لەگـەڵ کردیـن، ملوانکـە و هێدفۆنـی چەنـد کەسـێکیان بـرد، ئەوانـی تـر ترسـان یەکسـەر پارەو ملوانکـەو ئەنگوسـتیلەی زێڕیـان دا بـەو کەسـانەی لێکۆڵینەوەیـان لەگـەڵ کـراوە، لـەم کاتـەدا کۆماندۆیـەك (تەتـۆی بینـی کـە پـارە و شـتومەکی لایـە بانگـی کـرد، داوایـان لێکـرد شـتوومەکەکانیان بداتـێ، تەتـۆش خـۆی گێـڵ کـرد ئەوەنـدی پێنەچـوو هـاوار هـاواری تەتـۆ رۆژەڕێیـەك دەڕۆیشـت بـە سـێ کۆمانـدۆ دارکاریـان دەکـرد تـا رووتیـان کـردەوە، بـەڵام هاوارەکـەی هـی لێدانەکـەی نەبـوو، بەڵکـو هـی رووتکردنەوەکـەی بـوو، بـە دووان گرتبوویـان و یەکێکیـش جلەکانـی دادەکەنـد، تەتـۆ بـە رووتـی پشـتی لـە دیـوار کردبـوو، بـە هـەردوو دەسـتەکانی گـەڵ و گونـی شـاردبووەوە، نـاوە نـاوەش پێـی دەوتـن خوشـك و دایکتـان .... ئەوانیـش بەبـێ ئـەوەی تێبگـەن چ دەڵـێ بـەر شـەق و تێهەڵدانیـان دەدا، دوای پشـکنین رێـگای تەتۆیـان دا جلەکانـی بپۆشـێتەوە، تەتـۆ بـە جنێـودان و تـف رۆکـردن هاتـە نـاو چوارگۆشـەکەی ئێمـە کـە بـە ریـز دروسـتمان کردبـوو، ئەوانـەی شـتەکانیان لای تەتـۆ دانابـوو داوایـان کـردەوە، ئەویـش بەدەنگـی گـەورەو بـەرز هـاواری دەکـرد و دەیگـوت مـن لەسـەر ئێـوە و لەبەردەمتـان رەزیـل و سـەفیل و دارکاری کـراوم، کەچـی هێشـتا زات دەکـەن داوای شـتەکانم لێبکەنـەوە.

- فەلاح مەسیحی، ئەتۆ هەزار دۆلاری منیشیان بردووە ئەی چی بە قاچاخچی بدەم، ئەوان پارەیان لە من دەوێت.

- تەتۆ: ئەوە موشکیلەی خۆتە لەگەڵ قاچاخچی، چیتر قسەم لەگەڵ مەکە، با دیسان نەمگەڕێننەوە.

بەیانی زوو ئێمەیان بە پاسێکی بچووك بردە بەندیخانەی ڤێرێ کە شارێکی بچووکی سەر سنوورە، ئەمیش وەکو تورکیا شوێنێکی زۆر بچووك بوو تەوالێتێکی تێدا بوو، پەنجەرەکەی داخرابوو، چونکە پێش ئێمە شکاندبوویان و رایانکردبوو، بۆیە زۆر ئاگادارمان بوون.

ژوورەکە پێنج کەسی تری لێبوو، کوڕێکی موو زەردی لێبوو حەمە سووریان پێدەووت خەڵکی سلێمانی بوو، دیاربوو قاچاخچییان بوو، دوای کاتژمێرێك پاسێکی پۆلیسی جام سیمکراوی پڕ لە خەڵك گەیشتن، ئەوانیش لە ناوەڕاستی یۆنان لە کاتی سەرکەوتنیان بۆ ناو شەمەندەفەر بەرەو ئەسینا گیرابوون، ژمارەیان زۆر بوو، بۆیە دایاننەبەزاندن، لەوانە بوو ببێتە هەراو هۆسەو بەم چەند پۆلیسە وەزعەکەیان بۆ کۆنترۆڵ نەکرێ، ئاگاداریان کردین کە کۆڵە پشتەکانمان لە دوورەوە دابنێین، بەڵام من دەستەیەك نانی عەرەبیم دەرهێنا، ئەوانی تر هەموو شتەکانیان بردە بەردەم دەرگاکە، جگە لە خواردەمەنی، جلوبەرگ و پێڵاوی تازەی تێدابوو بۆ کاتی دابەزین لەناو شار، ئیتر کۆڵەپشتەکانیان برد، هەر ئەو بردنەبوو چاومان پێنەکەوتەوە، ئێمەیان هێنایە دەرەوە و لە حەوشەکە دانیشتین، ئەفسەرەکە سۆندەیەکی هێناو دەستیانکرد بە تەڕکردنمان، نازانم خاوێنی دەکردینەوە، یا

دەیویست سەرمامان بێت، هەرچەندە بەری یۆنان زۆر گەرم تر بوو بە بەراورد لەگەڵ تورکیا، لەبەر زۆری خەڵك نەیانهێشت زۆر لەوێ بمێنینەوە، بۆیە سواری پاسێکیان کردین و رووەو سنوور بەڕێیان خستین، بەرەو شوێنێك رۆیشتین کە سەربازی تورکی لێنەبێت، بێدەنگ دابەزین و بۆ تاقیکردنەوە سێ کەسیان بە بەلەمێکی راوچیان رەوانەی ئەمبەر کرد، تا گەیشتن هیچ نەبوو، کاتێك دابەزین بووە راکێش راکێشێك، کە لە ئاکامدا هەرسێکیان بوونە قوربانی، گەڕاینەوە ئەو شوێنەی کە لێی گیرابووین، ئەم هێنان و بردنە شەوی داهێنا، لەوێ کەس نەبوو، دەبوایە بە راکردن بچینە بەری تورکیا، چووینە ئەمبەر کەمێك دانیشتین، پارچە نانێکم دەرهێنا دە کەس لە دەورەم کۆبوونەوە، هەریەکە و پارچەیەکی بەرکەوت. رووەو مۆڵگەی سەربازی تورکیا بەڕێکەوتین کەس دیار نەبوو، چونکە ئەوەندە لە خۆمان بێزار بووین دەمانویست دەستگیرمان بکەن، کەسێکمان نەبینی تا بزانین لە بەری یۆنانەوە هاتووین، یاساکە وابوو لە کوێ هاتوویت رەوانەی ئەو شوێنەت دەکەنەوە. ماوەیەکی زۆر رۆیشتین بە دەم قسەکردن و فیکە لێدانەوە، کەچی پێشتر لەبەری تورکیا هەناسەت بدابوایە ئاشکرا دەبوویت. چەند سەربازێك دەرکەوتن لایتیان لێدا کە ئەو هەموو کەسەیان بینی واقیان وڕماو لە شوێنی خۆیان وەستان و سەیریان کردین، جاران راماندەکرد ئەمجارە پێدەکەنین، بەرەو روویان چووین، میلی تفەنگەکانیان لێمان هێناوە و بە دەنگی بەرز وتیان (دوور- بوەستە) هاتنە لامان و سەیریان کردین، بە لایانەوە نامۆ نەبووین، هەر سەرو

شکڵی جاران بووین دایاننیشاندین، چەند پاکستانیەکمان لەگەڵ بوو، دایانە بەر پۆستاڵان، گوایە ئیشی قاچاخی تلیاك دەکەن، کەس لە پاکستانییەکان توانای ڕۆیشتنی نەمابوو لەبەر لێدان، گەڕاینەوە بەردەم بارەگای تورکان، لەوێ ئەفسەرێکی سەرسەری لێبوو لەنێو قاچاخچییەکان ناسراو بوو، زۆری لێدەترسان کەمێك پێی رابواردین و هەر بەم شەوە سەربازەکانی تێگەیاند کە لە شوێنێکی تر رەوانەی یۆنانمان بکەنەوە، وەکو رانەمەڕ بە پێش خۆیاندایـن هەر کەسێك دوا بکەوتایە شەپازللەیەکیان تێهەڵدەدا، بۆیە وەکو گاڕان هەر کەسە خۆی دەخزاندە ناوەڕاست بەرەو پێشەوە تا گەیشتینە نێوکەندێکی پڕ لە دڕك و داڵ و قووڕ، لەوێ پاڵیان نا بە وانەی کە لە ریزی پێشەوە وەستابوون و هەموویان خستینە ناو چۆمەکە، لەمبەریش بورجێکی ئێشکگری هەبوو، بەم سەرمایە زیاتر لەنیو کاتژمێر لە شوێنی خۆمان دوو دوو پشتمان پێکداو دانیشتین، تا لەمبەر ئاشکرا نەبین، ئەم بەرە تورك و ئەو بەریش یۆنانی، وەکو کورد دەڵی (داریکت پێیە هەردوو سەری پیسە) پاش ئەم هەموو ماندوبوون و ڕێ بڕین و هیلاکی و خۆشاردنەوەیە، وەلێ ئەفسووس دیسان کەوتینەوە کەمین، تەنیا ئیدریسە رەش و شاخۆرەش دەرچوون. ئەمشەویشمان لەوێندەر بە نائارامی بەسەر برد، بەیانی جارێکیتر بەپاسی خەتی سنوور ئێمەیان بردەوە نێو بەندیخانەی ڤێرێ تا ئێوارە، ئێوارەش پاسەکانی خەت گەڕانەوە بۆ سەر سنوور، لە ڕێگا هەموومان پێکەوە قسەمان دەکرد و پێدەکەنین خەمی گرتنمان نەما بوو، پۆلیسەکە تووڕە بوو دەمانچەکەی دەرهێناو یەك دوو فیشەکی

تەقانـد تـا بمانترسـێنێ، بەڵـام دەنگـی تەقەکـە زۆر کەمبـوو، بـووە فیکەلێـدان و هەرایـەك، یەکێـك دەیـووت: هەبـێ و نەبـێ کەرکـووك رزگار بـووە، ئـەوەی تریـان حکومـەت هاتـەوە یەکێکـی تـر شـیراتۆن گیـرا نەوەڵـڵا بـووك گواسـتنەوەیە. هەرکەسـە قسـەیەکی دەکـرد، گوللەکـە کێشـکە کـوژ بـوو، جـا ئێمـە لـە سـەدو شـەش ناترسـین بـەو دوو تەقەیـە دەترسـین، ئـەم بەزمـە تـا سـنوور بـەردەوام بـوو، پۆلیسـیش بێدەنـگ بـوو لـەو شـوێنانەی پۆلیسـی تورکی لێنەبـوو دوو دوو بەڕێیـان کردیـن، ئەمجارەیـان لـەلای تورکـەکان گیرایـن ئێمەیـان بـردە بارەگایەکـی گـەورەی سـەربازی و لـەوێ لـە کۆگایەکیـان ئاخنیـن، شـەو درەنـگ بـوو دوو سـەرباز هاتنـە ژوور و کولـە پشـتی ئەوانەیـان پشـکنی کـە دوای ئێمـە گیرابـوون، کۆڵـە پشـتەکانیان نەدزرابـوو نەسـووتابوو، یـان نەبردرابـوو، ئـەوەی بەردەسـتیان کـەوت بردیـان وەکـو گوێـزان، مەعجونـی ریـش تاشـین و ددان، کەلوپەلـی دیکـە، کـەس قسـەی نەکـرد نـەوەك تێـی هەڵبدرێـت بەیانـی زوو یەکێکیـان خـۆی پێنەگیـراو گوتـی: کـوڕە جەماعـەت ئـەو تاڵانچییانـە شـەوێ حەفسـەد دۆلاری منیـان دزیـوە کـە لـە نـاو مەعجونـی ردێنـم دانابـوو، یەکێـك لـە وانـەی زمانـی تورکـی دەزانـی لەگەڵـی چـووە لای ئەفسـەرێك، ئەفسـەرەکە پێـی وتبـوو ئەگـەر درۆ بکـەی دەتکـوژم، سـەربازەکانیان هەمـوو ریـز کـردن، سـەربازە دزەکەیـان دەسـت نیشـان کـرد، ئەفسـەرەکە پێـی وت، بـڕۆ شـتەکانی شـەو بێنـەوە، سـەربازەکە شـتەکانی هێنایـەوە، کاتێـك مەعجونەکەیـان پچڕانـد پارەکـەی تێدابـوو. هـەر لـەوێ سـەربازەکەی بـەر شـەقاندا و بەنـدی کـرد، بـە کوڕەشـی وت پارەکـەت ئەوەتـە بـە نیـوەی رازیـت

یـان فرِێـت بدەینـە دەرەوە و هیچـت نەدەینـەوە؟ کـورد دەڵـێ زەرەر لــە نیــوەی بگەرِێتــەوە قازانــج حیســابە)، کــورِە بــە نیوەکــە رازی بــوو. بەیانــی رۆژ خۆشــبوو ئێمەیــان بــردە بــەر هەتــاو زیاتــر لــە ســەعاتێك لەبــەر ئــەم خــۆرە دانیشــتین، نــاوە نــاوە یەکێــك دەبــۆرژاو خــەو دەیــبردەوە و بــە لایــەك دا دەکــەوت خێــرا راســت دەبــووەوە، لــە نــاکاو چەنــد ســەیارە و ئۆتۆمبێلێکــی ســەربازی دەرکەوتــن، پاســەوانەکان خۆیــان فرِێدایــە خــوارەوە بەمــلاو ئــەولا بڵاوبوونــەوە، چەنـد ئەفسـەرێکی پلـەداری ئەسـتێرەو گوڵەگەنـم و شـیر لـە شـان دابەزیـن، خەڵکەکـە هەمـوو هەسـتانەوە و بەرِیـز وەسـتان تەنیـا مـن و کورِێکـی تـر توانـای هەسـتانمان نەبـوو، خۆمـان تێکنـەدا، وتمـان چیـە یـان ئیسـتەنبۆل یـان یۆنـان، جەنەراڵـی بێشـەرەف لەنێـو ئـەو هەمـوو خەڵکـە سـەری لـە ئێمـە هەڵکێشـاو بانگـی کردیـن، بـە توورِەیـی قسـەی لەگـەڵ کردیـن هـەر واماندەزانـی گوێـز دەژمێـرێ، بانگـی یەکێکـی کـرد لەوانـەی زمانزانبـوون، داوای پێناسـەی لێکردیـن، مـن هـەر پێناسـەی زانکـۆم پێبـوو، ئەویـش رەنگـی زەرد بـوو کاتـی دەرچوونـم لـە هەولێـر بـۆ بازگەکانـی هەولێـر بـە کارم دەهێنـا هـەر زوو بەرێیــان دەکــردم.

جەنەران: خەڵکی کوێن؟

- عێراق
- چ شارێك؟
- هەولێر
- جارێکی تر کوێ؟
- ئەربیل

ئەی بۆ توركی نازانی؟

- خۆ من تورك نیم.

- درۆ دەكەیت تۆ خەڵكی عێراق نیت تۆ پەكەكەیت؟

- نەخێر، خەڵكی ئەربیلم.

ئیتر وەكو پیشەی هەمیشەییان وای لە قەڵەمدا، كە من خەڵكی كوردستانی عێراق نیم و پەكەكەم دوو سەرباز بۆ لام هاتن، پێش ئەوەی قۆڵم بگرن پیرەمێردێك كە خەڵكی كەركووك بوو توركی باش دەزانی، گوتی ئەوە لەگەڵ ئێمە بوو لە عێراق بەیەكەوە هاتینە توركیا، كە ئەمەی وت كەسێكی تریش هاتە دەنگ، ئیتر وەك بڵێی دیلێك بۆ خوا رزگار دەكات، پێناسەكەی سووتاندم و رێگایان پێدام، ئەوەی تر نفووس و جنسیەی پێبوو، چەند قسەی بێ مانای بۆ كردن، پاشان گوتی گەر بتانگەڕێنینەوە عێراق جارێكی تر دێنەوە؟ هەر هەمان پیرەمێرد هاتە قسە، وەڵا گەورەم سەد جارێ دیكە رەوانەی زاخۆمان بكەنەوە، هەر دەگەڕێتەوە، چونكە عێراق جێگەی ژیانی تێدا نەماوە، هەموو بەها پیرۆزەكان لەژێر پێڵاون، سەركردەكانی ئەوێ مەبەستم لە داروودەستەی رژێمی بەعسە، تا هەندێك لە لێپرسراوە كوردەكانی لای خۆشمان، گەورترین نەخۆشیان بڵاوكردووە، هەموو خەڵكیان كردووە بە دوژمنی یەكتر، ماڵێك نییە كوژراوێكی نەبێت لە لایەنێك، كەم خێزان هەیە ماڵی نەكەوتبێتە تاڵان نەكەوتبێت یا زیانێكی پێنەگەیشتبێ, بۆیە ئێمە لەو بارودۆخە زۆر نیگەران و ناڕازین، هەر لەبەر ئەوەشە رێگای هەندەرانمان گرتووەتەبەر، جا یا ئەوەتە دەگەینە وڵاتێك یا دەمرین.

کات نزیکـەی دووی پـاش نیـوەڕۆ دەبـوو، زیلـە رەزا قورسـە سـەربازییەکان هاتنـەوە بەردەمـان بەبـێ ئـەوەی بزانیـن بـۆ کـوێ دەمانگوازنـەوە. قاچاخچییـەك گوتـی جەماعـەت گـەر بـەرەو دەسـتە چـاپ رۆیشـت ئـەوە بـەرەو یۆنانـە، گـەر بـەرەو دەسـتە راسـتیش رۆیشـت، بـە داخـەوە بـەرەو ئیسـتەنبولە، بـەڵام زیلـەکان, بـە هیـچ لایـەك لایـان نـەدا، راسـت و رێـك رۆیشـتین، کـەس نەیدەزانـی بـۆ کـوێ دەمانبـەن دوای سـێ سـەعات گەیشـتینە بارەگایەکـی تـری تورکـەکان، لەوێـش شـەوێك بـە برسـیەتی ماینـەوە، هێشـتا چارەنووسـمان دیـار نەبـوو، رۆژەکیـش تـا ئێـوارە هـەر هەتـا و هەبـوو، تاریکـی هێشـتا باڵـی بەسـەر هەمـوو رووناکی دانەکێشـابوو، نـاو نـاو بانگیـان دەکردیـن لـە زیلەکـە سـەرکەوتینەوە وای لێهاتبـوو هەرکەسـە و شـوێنی خـۆی دەناسـییەوە، ئاژوێرەکانیـش چیـتر پێـمان نامـۆ نەبـوون، ماوەیەکـی زۆر رۆیشـتین ئاراسـتەکەش هیـچ شـوێنێکی لـێ مەزەنـدە نەدەکـرا، دوای ئـەوە لـە پردێکـی پـان و بەریـن پەڕینـەوە، وتیـان کوڕینـە ئـەوە ئـاوی گـەورە بـوو، بـەرەو یۆنانـە، ئـەم شـوێنە ترسـناکترین شـوێنە لـە رێـگای نێـوان تورکیـا و یۆنـان، یـان ئـەو رێگایـەی دەچێتـە ئەسـینا ئـاوی گەورەیـە واتـا زێـی گەورەیـە، لـە لێـواری رووبارێـك وەسـتاین، دیاربـوو چیـتر رێـگای ئۆتۆمبێـل نەمابـوو، پێـش دابەزینـمان بـە دووربینـی شـەو سـەیری دەوروبەرەکەیـان کـرد، ئـارام بـوو دایانبازاندیـن و رووە و رووبارەکـە، لەوێـش سـەربازەکان بەڕیـز وەسـتابوون بـۆ شـۆڕکردنەوەمان، رووبارەکـە قووڵییەکـەی هـەر مەترێـك دەبـوو زۆریـش بـە خـوڕ بـوو لەمبـەری رووبارەکـەش ئـاو هەڵسـابوو، تـەواوی ناوچەکـەی

داپۆشی بوو، ئاو تا ئەژنۆمان هاتبوو، لەناو ئاوەکە کۆبووینەوە، بۆ ئەوەی لەگەڵ وەجبەکانی تر تێکەڵ نەبین و ون نەبین، تەنیا یەکێک نەبێت زۆر بانگمان کرد هیچ سەدایەکی نەبوو، پێدەچوو هێشتا لە رووبارەکە نەپەریبووبێتەوە، دلاوەریش نەیدەویست دواکەوین نەوەك ئەوانیتر پێش ئێمە برۆن و رێگاکە ئاشکرابێت، چونکە زیاتر لە سێ چوار وەجبە خەڵك تێکەڵاوی یەکتر ببوون، جگە لەو کەسانەی بە تەنیا و بێ قاچاخچی هاتبوون. ئەم خەڵکە هەموو بە یەکەوە بە ناو ئەو ئاو قوڕو لیتەیە رووەو ئەو دارستانە چڕەی لەمبەرەوە دەهاتە پێشمان رێچکەی گرتبوو، دوای رۆیشتنی چەند سەد مەترێك گەیشتینە سەر رێگایەکی خۆڵ کە بەینەکەی لەگەڵ دارستان کە بە جۆگەیەکی وەستاوی بۆگەن جیا دەکرایەوە، کە بەرینیەکەی دوو مەترو درێژییەکەشی دیار نەبوو چەندە، بۆیە تەنیا بەلای راست و چەپ دەمانتوانی برۆین، یەکێك هەر لە خۆیەوە گوتی، دەستە راست یۆنانە و دەستە چەپیش بولگاریایە، تورکیاش کەوتۆتە پشتمانەوە لەسەر قسەو بڕوای ئەم کەسە، دەستە راستمان گرت و رۆیشتین بەبێ ئەوەی کەس بڵێ بۆ کوێ دەچین، چەند سەعاتێك رۆیشتین هیچ شوێن پێیەکمان نەدۆزییەوە، هەر دارستان بوو، ئاوڕماندایەوە جگە لە خۆمان کەسیتر لە دوامانەوە نەبوو، بوو بە هەڵا گوتیان ئەمە رێگایەکی چاکە، چوار کەس بە مین گیانیان لەدەستداوە! ئەمە رێگای بولگاریایە، بەناچاری بەردەوام بووین، چونکە رۆژمان بەسەردا دەهات بەناو قرچەقرچی دارەکان و وەرینی گەڵاکان بەسەرو گێلاکمان و راکردنی ناوە

ناوەی ئاژەڵێك كە نەماندەزانی چ جۆرێكیشە، رەنگە ترسناكیش بووایە، كەچی هەموومان بیر چووبووەوە، لە ترسی بێئابڕوویی و خراپ مامەڵەكردنی جەندرمەكان لەگەڵمان، واماندەزانی ئەوا لە پاركی گڵكەندی هەولێرین، بەم شەوەزەنگە پیاسە دەكەین، كەس نەبوو چەند جارێك نەكەوێت و چڵەدارێكێ لە دەموچاو نەچەقێت، خۆ پێكدادان و بەسەر پێی یەكتر كەوتن ئەوە هەر شتێكی ئاسایی بوو، هەریەكە دەیویست زیاتر لە قاچاخچییەكە نزیك بێتەوە نەوەكو جێبمێنێت، یان لەو دارستانە چڕو تاریكەدا ون بێت و ئاژەڵی درِندە بیخۆن دوای نزیكەی چوار ساعات رۆیشتن، بە هەزاران درەختمان لە دوای خۆمان جێهێشت، چەند تیشكێك لە پەنای درەختەكان دەردەكەوت و ون دەبوو، نێوانی ئێمە و ئاراستەی تیشكەكە گۆماوێكی دوور و درێژو پڕ لە قەوزەو بۆق و چلەدار بوو، ویستمان بپەڕینەوە، یەكێك بۆ تاقیكردنەوە پێی خستە نێو گۆمەكە بۆ ئەوەی بزانیت قووڵە، یان نا، پێی خلیسكاو كەوتە گۆماوەكە و یەكسەر نوقم بوو، كەچی مەلەوانیش بوو، بەڵام جێگەی مەلەوانی نەبوو، ئینجا بە دارو بە ریز دەست بە یەكەوە گرتن تا رزگارمان كرد، نیوە مردوو ببوو رەنگی سپی هەڵگەڕابوو دوای كاتژمێرێك بە لیو تەتەڵەكردن گوتی: كوڕە كەس نەچێت زۆر قووڵە و هەمووش پیساییە! بە باریكە رێیەكدا رویشتین تا گەیشتینە كۆتایی گۆماوەكە، شەو كۆتایی هات، بەڵام گۆماوەكە هەر درێژ دەبووەوە و رووناكی پاشەكشەی بە تاریكی كردو شوێن پێمان كە بە یەكرِیزە پێكمان هێنابوو زیاتر ئاشكرای دەكردین، وەڕینی

سەگەکان ئاگاداری کردنەوە کە چیتر کاتی ڕۆیشتن نەما، پێویستە خۆمان حەشار بدەین، گۆماوەکەش تەسك دەبووەوە، هەر لە تەك ڕێگاکە قامیشەڵانێکی زۆر چڕ هەبوو خۆمان خستە نێو قامیشەڵانەکە، بێ ئەوەی بزانین وشکە یان تەڕ، چونکە کاتمان بە دەستەوە نەمابوو، جگە لە ترسی گیران، قاچاخچیەکەمان گوتی: هەر کەسە جێگایەك بۆ خۆی بکاتەوە ئێستا پۆلیسی بولگاری بە خۆی و سەگەکانیان دێن، ئەوەتە لێرەوە ڕەبایەکانیان دیارە، هەرکەسە و شتێکی لەژێر قامیشەکان ڕاخست و کەوتینە خەو، کاتژمێر دوازدە لەگەڵ و وەڕینی سەگەکان خەبەرمان بۆوە، وامانزانی گیراوین، زۆر لێمان نزیکبوون، گەر سەگەکانیان بەرەڵاکردبایە پارچە پارچەیان دەکردین، بەڵام ئێمەیان نەدەبینی کەس دەنگی هەناسەی نەدەهات، چاوەڕێ بووین ئێستا یا تۆزیکیتر ڕاماندەکێشنە دەرەوە. دوو سێ کاتژمێر ڕابورد لەسەر یەك لا تەنیشت پاڵمان دابۆوە، ئەوەی کە چاوەڕێمان نەدەکرد ڕۆیشتن بوو، چونکە کارێکی سەخت بوو، ئەوەی بیرمان بۆ چووبا تەنها (ئایەتول کورسی بوو) بەبڕوا و بێبڕوا دەمانخوێندو بە ڕەتل دەمانناردا، دوای ڕەوینەوەی ترسی پۆلیس و سەگەکان، یەکێك قسەیەکی کرد، یەکێکیتر بێدەنگ بە کاکی خۆم. ئەویتر تۆ حەقت نەبیت.

یەکێکی دیکە لەمسەر ئەوە چیتانە؟

هەردووکیان بە یەکەوە تۆ خۆت تێکەڵ مەکە.

دووبارە هێمنی باڵی کێشایەوە ناومان و خەوتینەوە، تا تاریك و ڕوون، هەر زوو بوو بۆ ڕۆیشتن، بۆیە نەختێکی تریش پاڵماندایەوە،

ئـەم کاتژمێـرە زۆر بێدەنـگ رابـورد، بیـرم بـۆ ئـەوە دەچـوو (باشـە ئێسـتا وجـودی ئێمـە چییە لەسـەر ئـەم زەمینـە، چ سـوودێکمان هەیە بـۆ کۆمەڵـگا، ئەدرێسـی ئێمـە لـە فەرهەنگـی مرۆڤایەتـی چییـە، کـەس هەیـە بیرمـان بـکات و ئـەوەی بیرمـان لێدەکاتـەوە چـۆن و بە چ شـێوەیەك، تۆ بڵێـی ئـاگاداری ئـەم بارودۆخـەی ئێسـتای ئێمـە بـن؟ تـۆ بڵێـی بزانـن کـە ئێسـتا لەسـەر سـنووری سـێ دەوڵـەت لـە نـاو گۆمـاوی بۆگـەن و پیسـایی ئـاوا بـەو شـێوەیە گیرمـان خـوارەوە، پاڵکەوتویـن، لـە نـاکا و دڵـدار گوتـی: ئەوەتـا فڕۆکەیـەك، هـەر خـۆی وەڵامـی دایـەوە و گوتـی، بـۆ کـوێ دەچـێ هەردەبـێ سـوار بـم.

نەوزاد: خۆزگە ئێستا لەلای براکەم دەبووم لە لەندەن.

دلاوەر قاچاخچـی، ئیدریسـە رەشـی خوێـڕی ئێسـتا لە ئەسـینایە، ئای کـە دەگـە چییـە، هـەی ناپیـاو، کاك بـارزان دکتـۆر و مامۆستاشـیان پێـدەوت، سـەفەرێك گەیشـتبووە ئیتاڵیـا و سنوورداشـی زاخـۆ کرابـووە، لـە داخـان دەسـتی بـە جنێـودان و کوفـر کـردن کردبـوو. قاچاخچـی، کـەس دەنگـی دەرنەچێـت، سـەیرێکی ئـەو دەوروبـەرە دەکـەم بزانـم ئێمـە لـە کوێـن، کەمێـك دوورکەوتـەوە و بـە پێکەنیـن گەڕایـەوە و گوتـی: کـوڕە ئەوەتـە ڕێگـە هیـچ ئـاوی لێنیـە، ئـەوە گڵۆپەکانـی ڤێرێیـە ئەوەنـدەی بـەوە دڵخۆشـبوو باوەڕناکـەم بـە دامەزراندنـی دەوڵەتـی کـوردی ئەوەنـدە دڵخۆشـبا. شـەوێك بـە هەڵـە رۆیشـتین، لـە نزیـك چاڵـە پیسـاییەکە گەڕاینـەوە کـە هەمـوو شـوێنی کشـتوکاڵی بـوو، بەروبوومەکـەی لەژێـر پێـمان وێـران بـوو، بـە چەنـد کاتژمێرێـك گەیشـتینە ڤیـرێ، لـە برسـان کـەس توانـای رۆیشـتنی نەمابـوو، لـەم کاتـەدا رێکەوتـی وەجبەیەکـی تریشـمان

کــرد کــە جەنگــۆی قاچاخچیــی هێنابوونــی، وەکــو ئێمــە پێنــج جــار گیرابــوون، بــەڵام ئــەوان تــەواوی ڕێگایەکەیــان بڕیبــوو، ئینجــا گیرابــوون نــەك لەســەر سنوور، وەجبەکــەی تــری چــوار کــەس بــوون لــە قاچاخچییــەکان دابڕابــوون، ئەوانیــش ژنێــك و منداڵێــك و دوو گەنــج هــەر چاویــان بــە ئێمــە کــەوت زۆر دڵخۆشــبوون، یەکێکیــان گوتــی، کــوڕە لەگــەڵ خۆتانمــان بــەرن بــە تایبەتــی لەبــەر خاتــری ئــەم ژن و منداڵــە، دوێنــی مێردەکــەی و کوڕێکــی لــە ئــاوی گــەورە خنــکان، هەرچەنــدە پیاوەکــە مەلــەی دەزانــی، بــەڵام لــە تــاو کوڕەکــەی خنــکا، فەقیــرەی هەتــا لێــمان دیــار بــوو هــەر هــاواری دەگــردو نــاوی شــێخەکانی دەهێنــا، نــاوە نــاوەش لــە نــاو ئاوەکــە نوقــوم دەبــووەوە و بــە دیــار دەکەوتــەوە، بــە چەنــد دەقیقەیــەك لەبــەر چاومــان ونبــوو، خەڵکــی کوردســتانی ئێرانــن، ئێمــە هەموومــان دۆش دامایــن دڵــمان نەدەهــات ســەیری ژنەکــەش بکەیــن، کەچــی ژنــە پێدەکەنــی و وایدەزانــی بــۆ ســەیران هاتۆتــە ئــەم شــوێنە، کەسیشــی لــە ئــاودا نەخنــکاوە ...! بیرمــان لــە پەیداکردنــی خــۆراك دەکــردەوە، جەنگــۆی قاچاخچــی گوتــی: جەماعــەت مــن دەواجنێکــی مریشــك پێدەزانــم، لــەوێ دە دوازدە مریشــك دەبەیــن و دەچینــە پشــت ئــەو تەپۆڵکانــەی پێشــەوە و لــەوێ ئەگــەر ئاگریــش بکەینــەوە کــەس نایبینێــت، بــە دوای جەنگــۆ کەوتیــن زیاتــر لــە ســی کــەس دەبوویــن، دوای ســەعاتێك گەیشــتینە نزیــك دەواجنەکــە، دەبوایــە لــە ســێ چــوار کــەس زیاتــر نەچــن و بــە ڕاکردنیــش خۆیــان بگەیەننــە دەواجنەکــە، پــاش نزیکــەی دە دەقیقەیــەك بــە بۆڵــە بــۆڵ و بــە دەســتی خاڵــی گەڕانــەوە، دەمانبیســت دەیانگــوت کــوڕە نــاڕوات نــا... ئــەو هەتیووە،

کـە لـە تاریکـی هاتنـەدەرەوە باشـتر دەبیـنران.

دلاوەر، کـوڕە خوێڕینـە ئـەوە چییـە، کـەس گۆلکـی دزیـوە، ویژدانتـان قبـوڵ دەکات؟ ئـەی ویژدانـی تـۆ قبـوڵ دەکات ئـەو خەڵکـە لـە برسا بمـرن؟ گۆلکەکەیـان بـە سـنگەوە هێنابـوو، هـەر لـەوێ کەمێـك دوور کەوتینـەوە کوڕێکـی شـەقڵاوی لەگـەڵ جەنگـۆ هاتبـوو کـە دەموچـاوی سـووتاو بـوو، دەیـوت شـوفێری کۆسـتەر بـووم لـە خەتـی شـەقڵاوە سـەیارەکەم ئاگـری گـرت و لـە مـردن رزگارم بـوو، قەسابیشـی دەزانـی. گوتـی، کاکـە ئـەم گۆلکـە نـاڕوات، راوەسـتن ئێسـتا بـە دە دەقیقـە کەوڵـی دەکـەم. کەوتـە وێـزەی گۆلـك و بـە ماوەیەکـی کـەم کەوڵـی کـردو پێسـت و سـەرو پێچکەکـەی و ریخۆڵەکەمـان لەژێـر زەوی شـاردەوە، گۆشتەکەشـمان پارچـە پارچـە کـردو بەسـەر خەڵکەکەمـان دابەشـکرد، هـەر کەسـە و بەشـە گۆشـتی خـۆی هەڵگرتـو رووەو ئـەو گـردو دۆڵانـە رۆیشـت، دوو کاتژمێر شـەو مابـوو بڕیارمانـدا چیدیکـە نەڕۆیـن تـا خـواردن دەخۆیـن، ئاگرمـان دەکـردەوە و وەکـو مرۆڤـی نیاندەرتـاڵ گۆشـتەکەمان فڕێـدەدا نێـو ئاگرەکـە، پاشـان بـە سـووتاوی و خوڵەمێشـی دەورەمـان دەهێنـاو دەمانخـوارد، بـاوەڕم وایـە هیـچ پارتیزانێـك نەگەیشـتۆتە ئـەم رادەیـە و ئـەم جـۆرە بارودۆخـە نالەبـاری ئێمـە، چونکـە ناوچـەی خەباتـی پارتیزانـەکان لەنـاو دانیشـتوانەکەی خۆیانـن، هیـچ نەبـێ بـە ئـازادی لـەو ناوچەیـە دەسـووڕێنەوە و خەڵکەکـە یارمەتـی و کۆمەکیـان دەکـەن، کەچـی لێـرە هەرکەسـێك بمانبینێـت بەخێرایـی پۆلیسـمان لـێ ئـاگادار دەکاتـەوە و ئەوانیـش بـێ بەزەییانـە دێـن و دەمانگـرن هـەروەك تاوانێکـمان بەرانبەریـان کردبـێ، دوای خواردنـی گۆشـتی

خۆڵەمێشـاوی و بـێ خـوێ هەریەکـە و جێگایەکـی خـۆش کـرد بـۆ نووسـتن، ناوچەکـە پڕبـوو لـە دارسـنەوبەر، ژنـە مێـرد خنکاوەکـە و کوڕێـك لەوانـەی لەگەڵـی بـوون، بەبـێ شـەرم و بـێ ڕێزگرتـن لـە هەمـوو دابونەریتێکـی مرۆڤایەتـی و کـوردەواری و بـۆ خاتـری مێـردو منداڵەکـەی کـە دوێنـێ شـەو لـەوێ خنـکان و کـەس تەرمەکەشـی نەدۆزینـەوە چوونـە پـاڵ یـەك و تـا بەیانـی خەریکـی رابـواردن و مـاچ و مـوچ و ... بـوون. دووبـارە خۆمـان کۆکـردەوە و دۆڵ و دۆڵ ڕۆیشـتین بـە ئاراسـتەی هێڵـی شـەمەندەفەر، دڵخۆشـیمان بـەو هێڵـە تەنیـا ئـەوە بـوو کـە ئـەم ڕێگایـە یـەك هێڵـی شـەمەندەفەری هەیـە لەمسـەر بـۆ ئەوسـەری یۆنـان، گـەر لـە هێڵەکـە دوور نەکەویتـەوە ون نابیـت، بـەڵام لـە ترسـی پۆلیـس زۆرجـار قاچاخچییـەکان ڕێـگای شـاخاوی دەگرنەبـەر بـۆ زیاتـر دڵنیابوونیـان لـە گەیاندنـی خەڵکەکـە. بـەم ئاراسـتەیە ڕۆیشـتین نـاوە ناوە ئەمبـەرو ئەوبـەری شـەقامە سـەرەکییەکەمان دەگـرت، ئەگـەر لـە هـەر لایـەك ئاوەدانیـمان بهاتایە سـەر ڕێـگا خۆمـان دەپاراسـت و دوور دەکەوتینـەوە.

زۆرمـان نەمابـوو بگەینـە گونـدی ئیسـلامی کـە وێسـتگەی دووەمـی ناوچەکـە بـوو دوای ڤێـرێ دانیشـتوانی گوندەکـە دانیشـتوانەکەی زۆربـەی ئیسـلام بـوون، کـە لەگـەڵ داگیرکردنـی ئـەو شـوێنە لـە لایەن عوسـمانییە داگیرگەرەکانـەوە لـەوێ جێگیر ببـوون، لە لێـواری هێڵەکە بـە چەنـد مەترێـك قامیشـەڵانێکی تێکچـڕژاو هەبـوو، لەولاتریـش زەوییەکـی کشـتوکاڵی، جووتیـارەکان زەویەکانیـان دەکێـڵا، بۆیـە شـەوان تراکتۆرەکانیـان هـەر لـەوێ جێدەهێشـت. دلاوەری قاچاخچی گوتـی ئەمشـەو لێـرە دەمێنینـەوە، چونکـە بـە ڕۆژ ناتوانیـن لـەم

گونــدە دەرچیــن ئــەم ناوچەیــەش ترســناکە، بــەڵام هیــچ چارمــان نییــە، پــاش کەمێکــی تریــش جووتیــارەکان دێنــە ســەر کارەکانیانــە، بۆیــە پێویســتە کــەس قســە نــەکات تــا ئێــوارە کــە جووتیــارەکان بــۆ ماڵــەوە دەگەڕێنــەوە، ئەگینــا دەگیرێیــن، جــا ئــارەزووی خۆتانــە. کەوتینــە قووڵایــی خــەوەوە کاتێــك لەگــەڵ پڕخــە پڕخــی نــەوزادی قــادر کــە لــە تەکــم نوســتبوو بــە خەبــەر هاتــم، ڕۆژ لــە تاقــی ئاســمان بــوو، بۆقەکانــی دەوروبەرمــان بــە کــۆڕس دەیانقیڕانــد. نــەڕە نــەڕی تراکتۆرەکــەش کــە زەوی دەکێــڵا لێــمان نزیــك دەکەوتــەوە، گــەر بهاتبایــە بــەو ئاراســتەی کــە گرتبوویەبــەر نەســووڕابایەوە زۆربەمانــی دەپلیشــاندەوە. نــەوزادم خەبــەر کــردەوە، ســەری بــەولا و بەمــلادا کــرد, یەکســەر گوتــی کــوڕە چــی بــووە، دەورمــان گیــراوە؟

گوتــم: نەخێــر نەگیراویــن، بــەڵام لەوانەیــە بگیرێیــن گــەر لــەم پڕخــە پرخــە بــەردەوام بیــت، کــوڕە نەهێڵیــت دەنــگ بێــت، جــا چــی بکــەم خــۆ قوڕگــت ناگــرم بتخنکێنــم، بــەم بەزمــە ئــەم ڕۆژەشــەمان بەڕێکرد، هێشــتا نازانیــن ئاخــۆ تــا کــەی ئــەم بارودۆخــە بــەردەوام دەبێــت و چارەنووســمان بــەرەو کــوێ... لەگــەڵ ئــەوەش ئێمــە وەجبــەی گرێنتی و ئێکســپرێس بوویــن، چونکــە پارەمــان زیاتــر دابــووە قاچاخچــی، ئێــوارە دوای ڕۆیشــتنی جوتیــارەکان بەڕێکەوتینــەوە چەنــد کونــدو کۆســپ هەیــە کوتامانــەوە، قاچەکانمــان شــل و شــەکەت بــوون، جگــە لــەو گۆلکــە ســاوایە کــە هەمموومــان گۆشــتەکەیمان خــوارد و هیچــمان بــۆ کاتــی داهاتــوو هەڵنەگــرت، هیــچ شــوێنێکی تریــش نەدەهاتــە ڕێگامــان تــا خواردنــی لــێ دەســت بکەوێــت و مەترســی نەبــێ لەســەر ژیانمــان، هــەر کەســێك ئێمــەی بــەدی بکردبایــە جــا شــوان بووایــە

یـان گاوان یـان هـەر هاووڵاتییەکـی ئاسـایی ئـەوا یەکسـەر پۆلیـس لـێ ئـاگادار دەکەنـەوە و دەسـتگیرت دەکـەن.

لـە دەشـتاییەك دەڕۆیشـتین خانـووی جووتیارێکـمان هاتـە پێـش، قاچاخچییەکـە گوتـی دوو کـەس بچـن ئەگـەر خواردنـی لێبـوو بیهێنن، رزگارو ئیبراهیـم چـوون، کاتێکـی باشـیان پێچـوو هـەر نەهاتنـەوە، ئێمـەش وردە وردە لـە خانووەکـە نزیـك دەکەوتینـەوە، کاتێـك دیـمان ئـەوا سـەیری ژوورەکـە دەکـەن و دەستەوەسـتان وەسـتاون، ئیـتر هـەر ئەوەندەمـان زانـی شووشـەی پەنجەرەکەیـان شـکاند و پێنـج شـەش کـەس پەلامـاری ژوورەکەیـان دا، جگـە لـە سـەموونێکی رەق و غازێکـی بچووکـی چێشـت لێنـان هیچـی تـری لێنەبـوو، ئەمجـارە بـەرەو گونـدی مەسـیحی کـە وێسـتگەی سـێیەمی ناوچەکەیـە رۆیشـتین، کـە دوای گونـدی ئیسـلامی و ڤێـرێ دێـت گەیشـتینە نزیـك گوندەکـە سـەگوەڕ دەسـتی پێکـرد. لـە ترسـان لێـمان بـوو بـە رۆژی قیامـەت دەنگیـان ئەوەنـدە بـەرز بـوو دەتـوت بەرانبـەر بڵندگـۆ دەوەڕن، دەسـتمانکرد بەراکـردن بـە نـاو قـوڕو لیتـەدا، کـەس نەمـا سـەرمان لـێ هەڵنەکێشـێ، لەگـەڵ بینینـی هەرکەسـێکیش خێراتـر غارمـان دەدا تـا کۆتایـی گونـدە کـە، لـەوێ بیرێکـی ئـاو هەبـوو لـە دەورەکەشـی کۆڵـی ئـاو خواردنـەوەی مـەڕو مـاڵات دانرابوو، بـە پەلە بوتڵێکـی نایلۆنەکانـی کـە هەڵمانگرتبـوو پـڕ ئـاو کـرد، رۆیشـتین تـا تـەواو دوورکەوتنـەوە هەمدیـس خانوویەکـی ترمـان هاتەوە بـەردەم, ئەمجـارە کـەس پرسـیاری نەکـردو یەکسـەر بـە کۆمـەڵ چووینـە ژوورەوە پـڕ بـوو لـە سـندوقی شـەراب هەموویـان بـە شـەربەت تێگەیشـتن، دڵـدار کـە ئیسـلامی بـوو پێـش ئـەوەی بزانـێ چییـە

نیـو بوتڵـی بـە جـارێ فـڕ کـرد، کاتێـك بوتڵەکـەی لـە دەم کـردەوە زیاتـر لـە بوتـڵ و نیوێـك رشـایەوە، تەتـۆ سـێ بوتڵـی فـڕ کردبـوو دەیـوت ئەمـڕۆ رۆژی منـە خۆمـن عەیامێکـە لـەو مەشروبـە حەیاتـە بێبـەش بـووم، ئـەی خوایـە بـە قوربانـت بـم بـۆ ئـەو نیعمەتـەی کـە بـۆت ناردیـن. ژنـە دوو قومـی لێـداو دەسـتی بـە رشـانەوە کـرد، بـاش بـوو کـەس نەهـات بـە دوامانـەوە ئەگینا کەسـمان نەیدەتوانـی یـەك هەنـگاو رابـکات و زۆر بـە ئاسـانی لـە داوێ دەکەوتیـن. بـەرەو بەرزاییەکانـی ئـەو شـوێنە سـەرکەوتین کـە لـە ناوەڕاسـتەوە ئاخوڕێکـی ئاژەڵانـی لێبـوو سـەیرمان کـردن هەمـووی بـەراز بـوو، چەنـد دەبەیەکـی گـەورەی پـڕ لـە شـیر دانرابـوو، هەرکەسـەو ئاوەکـەی خـۆی رشـت و دەبەکـەی خـۆی پـڕ کـرد لـە شـیر، دووجـار فـڕی دەکـرد و پـڕی دەکـردەوە. ویسـتمان دەبەیەکـی گـەورە لەگـەڵ خۆمـان بەریـن, کەچـی بۆمـان هەڵنەگیـراو کەوتـە خـوارەوە و هەمـووی رژا، دوای تێکـەڵ بوونـی ئـەو شـیر و شـەرابە هەموومـان ئیسـهاڵ بوویـن، هـەر بـە پەلـە لـە شـوێنەکە دوورکەوتنـەوە و هەموومـان کەوتینـە سـەر ئەرزەکـە، هیـلاك و بـێ تاقـەت، سـەرەڕای ژانـە سـك، پاڵکەوتیـن تـا دوو رۆژ کـەس خەبـەری نەبـووەوە، کاتێـك هەڵسـاین هەمـوو لەشـمان ئاوسـابوو ئەوەنـدە پێشـکەو مێشـوولە پێیوەیدابوویـن، کـە سـەیری رۆژژمێـرە بچووکەکـەم کـرد ١٩٩٦/٤/٢٨ بـوو بەرانبـەر یەکـەم رۆژی جەژنـی قوربـان، سـاڵانی پێشـوو لـەم رۆژەو لـەو کاتـەدا لەبـەر دەرگای مـاڵ دەوەسـتاین بـۆ پێشـوازی و جەژنـە پیـرۆزە لـە دۆسـت و هـاوڕێ و هاوسـێکانمان، نـاوە نـاوەش ئـاوڕی بەمـلاو ئـەولای کۆڵانەکەمـان دەدایـەوە، بەڵکـو کچێکـی

هاوسێمان ببینین لەو کاتەی جەژنە پیرۆزەیان لە یەکتر دەکردو بەتیلە چاوێکیش سەیریان دەکردین و لە قاقای پێکەنینیان دەداو خۆیان دەخزاندەوە ماڵ، بە قیافە و هەیکەل هیچ خەوشێکیان نەبوو بە هەڵسوکەوتیش وەکو منداڵ وابوون، لەم خەیالانەدا بووم یەکێك لە گرووپەکەی خۆمان لەگەڵ ژنەکە شۆڕبوونەوە پەنای درەختەکان.

نزیکەی دوو کاتژمێرێکیان پێچوو، گەڕانەوە ژنە هەر لە دوورەوە بۆنی لێدەهات، جگە لەوە چەند رۆژە ئاو بە لەشی نەکەوتووەو ئەم هەموو حاڵەتەشی بەسەر بێت، بۆنێکی گەنیوی لێدەهات، لە کوڕەمان پرسی شوورەیی نەبوو بە گەڵ ئەو ژنە کەوتیت؟

کوڕەکە: جا ژنە خۆی داوای کرد، خۆ منیش ناڵێم نا..... یەکەم جاریشم بوو، هەروەها دەڵێن بچیتە ئەوروپا لەگەڵ هیچ ژنێك نەخەوتبی گەمەت پێدەکەن جا کەس لەسەر هەلی وا بازی داوە؟

دووبارە وەکو مێرووڵە بەڕیز بەو دۆڵانە شۆڕ بووینەوە و سێ چوار سەعات رۆیشتین بووە هەڵلا، بوەستن بوەستن... کە سەیرمان کرد ژنە دەگریێ و دەڵێ ناتوانم بڕۆم، هەردوو قاچم لە رۆیشتن کەوتوون، ئەگەر یەکێ هەڵمنەگرێت ناتوانم بڕۆم. هێشتا تەواو قسەکەی لە دەم دەرنەچوو بوو زۆربەیان ئامادەیی خۆیان نیشان دا، ژنەکەش رووی لە یەکێکیان کردو گوتی دە بە قوربان یارمەتیم بدە، خەڵك لە رێگا هەمیشە سەیریان دەکردن، پاشان لە شوێنێك حەساینەوە، ژنە داوای لە کوڕە کرد تۆزێ قاچەکانی بۆ بشێلێ، ئەویش چاکەتەکەی

داکەنـدو قۆڵـی هەڵکـردو دەسـتیکرد بـە شـێلانی قاچەکانـی، هـەر واتدەزانـی ئـەم پیـاوە ئیشـوکاری هـەر مەسـاج و شـێلان بـووە، گـەر لـە کـوڕە بگەڕابایـنـە تـا بەیانـی رانـی ژنـەی دەشـێلا! یەکێـك هاتـە قسـەو گوتـی: کاکـە گیـان پێمان ناڵێـی دەتـەوێ چـی بکـەی، ئێسـتا کاتـی رۆیشـتنە نـەك مەسـاج، کـوڕە هەندێـك خـۆی گیڤکـردەوە و گوتـی: ئـاگات لەبـەر دەمـی خـۆت بێـت، لەجیاتـی چاکـە هێشـتان رادەبوێـرن؟
ئەویـش گوتـی: هەسـتە بابـە هەسـتە، ئـەم ئیشـە تـەواو نابـێ کـە رۆژ داهـات ئەوەنـدە بیشـێلە تـا دڵتـان دەحەسـێتەوە. بـاش بـوو بـێ مناقشـەی زیاتـر کەوتینـەوە رێ ماوەیەکـی زۆر رۆیشـتین لـە ناوچەیەکـی تـر نزیـك بووینـەوە، چەنـد کەسـێ چـوون بـۆ شـت کڕیـن دوای چەنـد دەقیقەیـەك بـە راکـردن هاتنـەوە و هاواریـان کـرد هەڵێـن پۆلیـس هـات، کـە ئاوڕمـان دایـەوە بینیـمان لـە دووری چەنـد سـەد مەترێـك لـە دوای ئـەوان چـوار پێنـج پۆلیـس دێـن دەسـتمانکرد بـە راکـردن و خـۆ حەشـاردان، پاشـان لـە دارسـتانێکی دوور لـە ناوچەکـە یەکترمـان دۆزییـەوە، دووانیـان لەوانـەی بـۆ شـت کڕیـن چووبـوون گیرابـوون، لـە قووڵایـی دارسـتانەکە ماینـەوە نـم نـم بـاران دەربـاری، بـۆ خـۆ گـەرم کردنـەوە ئاگرێکـی بچکۆلەمـان کـردەوە لـەو شـوێنەی کـە دارەکان لێـك دوور بـوون، دەبوایـە زۆر ئـاگادار بیـن نـەوەك دارسـتانە کـە گـڕ بگرێـت، کەوتینـە خـەو، لـە شـیرین خـەودا بوویـن، گوێـمان لـە هاوارێـك بـوو گوتـی کوڕینـە سـوتام فریـام کـەون، قەمسـەلە گڕگرتووەکـەی داکەنـدو فڕێدایـە نـاو پوشـوپەڵاش و گـەڵا و وەریـوەکان، ئەمیـش گـڕی گـرت، ئاگرەکـە گـەورە بـوو

هەریەکە لە ئاست خۆیەوە خۆڵی بە ئاگرەکە دادەکرد و بەدار بڵاوەیان بە ئاگرەکە دەکرد، خەریك بوو دارستانەکە گڕ بگرێت، باش بوو ژمارەمان زۆر بوو ئەگینا نەماندەتوانی ئاگرەکە کۆنترۆڵ بکەین.

قاچاخچی: ئەوە چ بێ عەقڵێك بوو ئەو ئاگرەی گواستەوە؟

کەس قسەی نەکرد، ئەوەی ئەوجارە دەست لە ئاگر بدات لێرە بەجێی دێڵم، لەبەر گڕی ئاگرەکە دەبۆرژاین و خەریك بوو جارێکی تر خەو دەی بردینەوە، ژنە یەکێکی تری لەگەڵ خۆی دا بردو خۆیان خزاندە نێو تاریکی دارستان، یەکێك هەر لە شوێنی خۆیەوە گوتی: ئەوە چییە؟ ئێرە شوێنی رابوادنە؟

ئەوی تریان، ئەوە چوارەمینە!

یەکێکی تر لە سووچەکە، منیش دەچم.

ئەوەی ئەو سەر: خێراتە..

یەکێکی تر لە نێوەڕاستەوە براینە کەس بەزەیی بەو ژنە سۆزانییە نەیەتەوە.

ئەمەی ئەو لایان، ئەو هەرایە چییە ئەوەی دەیەوێت با لەگەڵی بچێت، ئەگینا حەقتان چییە، شتەکە هی خۆیەتی خێری پێدەکات و قازانجیش دەکات لەوە باشتر؟

مامۆستا کە لە هەموویان گەورەتر و بە تەمەنتر بوو گوتی: جەماعەت چاوەکەم هەتا سەرەی منیش دێت ئیشەکە تێك مەدەن، شەش مانگ زیاتر لەو نیعمەتە دوورم، خەریکە کۆرە دەبم لۆی، پاشان چی دەکەن بکەن.

قسەکردن لەم بارە سوودی نەبوو، ژنە بەردەوام بوو لە

دۆشـینی یەکـە یەکـەی گەنجـەکان، تـا دەهـات ژمارەیـان زیـادی دەکـرد، وەك بڵێـی نیـازی پێشـبڕکێی سێکسـی هەبـێ، ئـەوەی راسـتی بـێ جوانییەکـەی ئـەوە نەبـوو سـەرنجی کـەس رابکێشـێ، هـەر لـە قەڵـەڕەش دەچـوو، بـەڵام بـەژن و بـاڵا و قیافەکـەی بەجۆرێـك جـوان و رێـك بـوو، بـە تایبەتـی بـەو پانتۆڵـە تەسـك و هەسـت بزوێنـەی بـەڕی، ئەسـتەمبوو بتوانـی بەرگـەی ئـەو سـمتەی بگـری کـە لـە دواوە دیاربـوو، لەگـەڵ ئـەو تیشـێرتە تەنـك و رووتـەی ژێـر قەمسـەلەکەیەوە، زۆر زەحمـەت بـوو بـۆ ئـەو کەسانەی ئارەزوویـان هەبـوو خۆیـان بـێ کۆنـترۆڵ بکـرێ لـەم چۆڵەوانییـەدا بـە هـەر کەسـێ پێکەنیبـا ئـەوە رۆژێکـی خـۆش چاوەڕوانـی بـوو. رۆژێکـی تریـش بـەم جـۆرە رابـرد، ئێـوارە بـە شـل و خـاوی دەڕۆیشـتین، وەك ئـەوەی لـە جەنگێکـی گـەورە هەڵاتیـن، ئـاوا مانـدوو و هیـلاك بوویـن، وردە وردە رێگاکـە درێـژ دەبـۆوە بەهـۆی هێواشـی رۆیشـتنمان، سـەرەتا بـە هیـچ شـێوەیەك نەدەبـوا لـە نزیـك ئاوەدانـی خۆمـان حەشـار بدەیـن، کەچـی ئەمجـارە لـە تـەك دێیـەك لـە ناوەڕاسـتی کێڵگەیەکـی کشـتوکاڵی کـە زەلکاوێکـی بچـووك بـوو دڕك و دارێکـی زۆر دەوری دابـوو، چواردەوریـان سـیم کردبـوو، ئینجـا بـە خـۆڵ دەورەیـان گرتبـوو لامانـدا، بـە ژماردنـی ئـەو بۆفانـەی لەسـەر سـینگ و دەوروبەرمـان هەبـوون ئێوارەمـان داهێنـا، دەبوایـە بـە خێرایـی ناوچەکـە جێبێڵیـن، ئەوەنـدەی هێزمـان تێدابـوو خسـتمانە گـەڕ تـا گەیشـتینە شـاری (ئەلیکسـاندەر پوولـی)ە شـارێکی گـەورە دیـار بـوو فڕۆکەخانەکـەی بـە بەردەوامـی فڕۆکـەی تێـدا دادەبـەزی و هەڵدەفـڕی، کار لـەوە دەرچووبـوو بـە هیـچ شـتێکی تـر بـڕوا بکەیـن

و زیاتـر رێـگا ببڕیـن، لـە هەناسـەدان زیاتـر توانـای هیچـی ترمـان نەمابـوو، هاتینـە سـەر ئـەو بـاوەڕەی کـە دابەزینـە ئـەو شـارە و لـەوێ بـە شـەمەندەفەر بڕۆیـن یـان سنووورداشـمان بکەنـەوە، چونکـە لامـان باشـتر بـوو لـەو هەمـوو ئـازارە، قاچاخچییەکـە گەلێـك هەوڵـی دا لـەو فیکرەیـە پەشـیمانمان بکاتـەوە، کـە بـۆی دەرکـەوت قسـەکانی دادنـادات و لـەم شـارەش هەموویـان دەگیرێـن، گیرانـی ئێمـەش جگـە لـەوەی کـە بـۆ خـودی خۆشـمان زیـان بـوو لـە هەمـان کاتیشـدا بـۆ ئەویـش زیانێکـی گـەورە بـوو چ لـە ڕووی مـاددی و چ لـە ڕووی مەعنەوییـەوە، بۆیـە گوتـی: کاکـە دەچـم شـتتان بـۆ دەکـڕم، هەندێك پـارەی کۆکـردەوە و دوو کەسـی لەگـەڵ خـۆی دا بـرد کـە دوو وشـە یۆنانـی فێـر ببـوون، یـان بڵێیـن نەفـەرە بەخۆڕاییـەکان ئەوانـەی بەبـێ پـارە هاتبـوون گـەر بشـگیراباان ئاسـایی بـوو، پاش دوو سـەعات گەڕانـەوە هـەر لـە تاریکـی شـەو، سـپیەتی عەلاگەکانمان بینـی، تێکڕا شاگەشـکە بوویـن، هەریەکـە چەنـد دەسـتە کێـك و بـە دوان، یـان سـێیان بوتڵێکـی گـەورەی کـۆلا، یـان فانتـای بەرکـەوت، ئەمجـارە زۆر بـە گورجـی کەوتینـەوە ڕێ کۆڵـمان نـەدا تـا چیـای نزیـك تونێڵـی یەك کـە ئـەم تونێڵانـە لـە لای ئێمـە زۆر بەناوبانـگ بـوون هەمـوو کـوردێ لـەم ڕێگایـە بـە ناویـدا تێدەپـەڕێ پێـش ئـەوەی بگاتـە چیاکـە، بەنـاو گوندێکـدا ڕەتبوویـن خانوویەکـمان بینـی پڕبـوو لـە کەروێشـك و مریشـك، دوو کـەس بەخێرایـی لەسـەر دیوارەکـە چوونـە ژوورەوە، زۆر بەخێراییـش هاتنـە دەرەوە.

کوڕە ئەوە چییە؟ سەگێکی لێبوو زۆر نەمابوو بمانخوات.

ئەمجـارە کۆمەڵـێ بـە یەکـەوە چووینـە ژوورەوە، هەرکەسـە و پـڕی

دەدایە مریشکێك و لە شوێنی خۆی سەری دەبڕی، تاکو بێدەنگ بێ، کەروێشکێك لەژێر پێی کوڕە مەسیحییەکە رایکرد، ئەویش هەوڵی گرتنی نەدا، کوڕە بۆچی نەتگرت؟
مەسیحییەکە، ئەو کەروێشکە منداڵی لە زگی بوو، گوناحە.
کۆمەڵێ کەروێشك و مریشکمان لەگەڵ خۆماندا هێنا، لەگەڵ خوێ و مەنجەڵ رووەو چیایەکە بەرێکەوتین، لە دۆڵێکەوە بەرەو ناوقەدی چیاکە کە تاڤگەیەکی زۆر سەرنجراکێشەری لێبوو, هەر لەوێوە بنەگەمان دانا، سەرجەم مریشك و کەروێشکەکانمان دابەشکرد، هەریەکەو چاوەڕێی ئەوەی تری دەکرد بۆ وەرگرتنی مەنجەڵ، ژنە دوو مریشك و کەروێشکێکی بەخۆی و کوڕەکەی و گەنجێك بردو نوقمی پەنا بوون، ئێوارێش هەرکەسەو خۆی لە ناو ئاوەکە هەڵدەکێشا بۆ پاکبوونەوەی چڵکی ئەو هەموو رۆژەی کە بە رێگاوە بووین, کاتێك دەچووینە ناو ئەو ئاوە سازگارە نەك هەر شێلوو دەبوو، بەڵکو دەبوو بە زێراب، بەڵام زوو پاك دەبۆوە بەهۆی لەبەر رۆیشتنی، ئینجا ژنەکە بەتانییەکی دایە دەست کوڕەکە تا پەرژینی بۆ بکات، تا تەواو بوونی ژن و منداڵەکە کوڕەی پەرژینکەر چاوی لەسەر هەڵنەگرت، وەکو ئەوە سەیری فیلم بکات. دوای خۆ شوشتن کەمێك پاڵماندایەوە تا تاریك دادەت، ژنە و منداڵەکە کوڕێك وەکو خێزانێکی خنجیلانە لە باوەشی یەکتر لە پەنایەك راکشابوون، ئیبراهیم و رزگاریش وەکو هەموو جارێك بەیەکەوە دەچوونە نێو یەك کیسە خەو.
ئاسایی کەوتینەوە سەر سکەو بە نێو پەلە بەردەکانی سەر سکەو بە ئاراستەی تونێلەکە رۆیشتین، دونیا بولێڵ بوو، تەواو

شـەو باڵـی نەکێشـابوو، بۆیـە ترسـی کەمینـمان هەبـوو لـە ڕێـگای سـەر چیایەکـە واتـە پشـتی تونێلەکـە، پـاش کەمێکـی تـر تونێلـی دووەم هاتـە پێشـمان. قاچاخچـی سـەیرێکی سـەعاتەکەی کـرد، یـەك و نیـو بـووە گوتـی: نیـو سـاعات مـاوە شـەمەندەفەر بێـت دەبـێ بـە ڕاکـردن بەنـاو تونێلەکـە تێپەڕیـن، ئەگـەر شـەمەندەفەریش هـات خۆتـان بدەنـە بـن دیـواری تونێلەکـە، بـە ڕاکـردن و دڵەڕاوکـێ بەنێـو ئەنگوسـتە چـاوی تونێلەکـە بـووە خـۆ پێکـدادان و بەربوونـەوە، لـەم دیـو هاتینـە دەرەوە، لـە ڕۆخـی سـکەکە دانیشـتین، دوای دە دەقیقـە شـەمەندەفەر وەکـو عیزرائیـل دەرکەوتـە بـە پەلـە خۆمـان فڕێدایـە نیـو گیـا و گۆڵـی پشـت سـکەکە تـا شـوفێری شـەمەندەفەرەکە نەمانبینێـت نـەوەك پۆلیسـمان لـێ ئـاگادار بکاتـەوە.

گـەر شـەمەندەفەرەکە لـە تونێلەکـە بهاتایـە دەیکـردە قەسـابخانە، دوای ماوەیـەك ڕۆیشـتن تونێلـی سـێیەم هاتـە بەردەمـمان کـە زۆر لـە یەکـەم و دووەم درێژتربـوو، نەمانتوانـی هیـچ ئاگرێـك داگیرسـێنین هەمـووی دەکوژایـەوە، بەسـەرە لـە دوای یەکـتری پشـتی یەکتریـمان گرتبـوو، هێـواش هێـواش دەڕۆیشـتین هیچـمان نەدەبینـی، زیاتـر لـە چارێگـە سـەعاتێك بـەم دەردەسـەرییە ڕۆیشـتین، کـە لەمسـەریش کەوتیـن وامانزانـی ڕۆژە، ئەوەنـدە ڕوونـاك بـوو بـە بـەراورد لەگـەڵ تونێلەکـە، سـەرەڕای ئەمـەش لەمدیـوە ئێمـە لـە ناوەڕاسـتی چیـا بوویـن، کەچـی لەودیـو لەسـەر زەوییـەوە چووینـە ژوورەوە، هـەر ئاسـایی بەسـەر ڕێگاکـە شـۆڕبووینەوە تـا ژێـر پـردی سـێریانێك لەوێنـدەر چاوەڕێـمان کـرد تـا قاچاخچـی دەنگوباسـێکی ناوچەکـە وەردەگرێـت، زۆر مانـدوو بوویـن هەرکەسـە لـە شـوێنی خـۆی

راکشــابوو، یەکێکیــش بوتڵێکــی باغــەی کــۆکا کۆلــەی خســتبووە ژێرســەری، کــە ســەری دەخستەســەر یــا ســەری لەســەر هەڵدەگــرت قڕچەقرچــی لــێ بەرزدەبــۆوە، مامۆســتاش ئــەوە ســێیەم جــاری بــوو خــۆی لــەم ڕێگایــە بــدات، گوتــی: ئــەم قرچــە قرچــە چییــە وامەکــە! جارێکــی تــر بــێ ئــاگا دووبــارەی کــردەوە.

مامۆستا: سەخیف ناڵێم وامەکە؟

- جوێن مەدە کوڕە.

- مامۆستا: جوێن دەدەم و چاویشت دەردێنم.

- مــادەم ئەوەنــدە کــەری دە ئــەو گونــەی دەگــری، یــەك قســەش بکەیــت هەمــوو لمــوزت دەشــکێنم و سنوورداشــت دەکەمــەوە.

- رزگار لەوبــەر ســەری لەســەر رانــی ئیبراهیــم دانابــوو، بــۆ بەرگریکــردن لــە مامۆســتا گوتــی: بێدەنگبــە کــوڕە، دەنــا هــەر ســی و دوو ددانــت دەردێنــم

- کوڕە: لۆ دکتۆری ددانیت؟

بەنــاوی ســورداش دەمــی مامۆســتای گــرت. لەگــەڵ قاچاخچــی کەوتینــەوە ڕێ بــۆ ماوەیەکــی تــر ڕۆیشــتین، ڕووبارێکــی بچووکــمان هاتــە پێــش پەرینــەوە (ماهیــر) نەیتوانــی بپەڕێتــەوە، چونکــە قاچــی هەتــا ســەر ئێســقان ســوتابوو لــەو چێشــتخانەی کاری تێدادەکــرد لــە ئیســتەنبول، ڕۆژێ جارێــك نایلۆنەکــەی دەگــۆڕی ئــەوەی بیدیبــا دەیــوت دەبــێ قاچــی ببڕێتــەوە. ماوەیەکــی بــرد تــا بەپشــت پەڕاندیانــەوە زۆر بێــزار بــوو، ســەرەڕای ئەمــەش ئیبراهیــم دەڵــێ: ئەگــەر ناتوانــی بڕۆیــت لەچــی دەگەڕێیــت هاتــووی بــۆ ئێــرە، ئەویــش بــێ ســڵەمینەوە دایــە بــەر مســتان زۆر جاکــی

لێـدا، رزگاری هاورێـی هـات و لەسـەری هەڵـدا، ئەویـش نەیکـردە نامـەردی و چەنـد مسـتێکی سرەوانـدە ئەویـش، رزگار لەوانەبـوو هەرگیـز شـتی وای بەسـەر نەدەهاتبـێ، کەچـی ئامادەبـوو گیانـی خـۆی لەسـەر ئیبراهیـم دابنـێ، هـەر لەبـەر ئـەم هاورێتییـە سـەفەری بـە فڕۆکـەی رەتکردبـۆوە، پارچـە نانێکـی هەبوایـە دەیکـردە دوولـەت بـە زۆریـش هـەر بەیەکـەوە دەنووسـتن، جارێکیـان لەنـاو کیسـەخەو بـوو ئیبراهیمیـش ئاسـایی ویسـتی بچێتـە لای پێیـووت: چییـە.. خوانەخواسـتە خـۆ بەنیـاز نیـت بـەو جلـە تەڕانـەوە بێیتـە نـاو کیسـەکەوە بـوو بەهـەراو هۆسـە قاچاخچییەکـە زۆر هەوڵیـدا بێدەنگیـان بـکات، کەچـی سـوودی نەبـوو، لەرقـان بەدەنگێکـی گـەورە هاواریکـرد خوشـکی ئـەو کەسـە، کـە ئێـوە ناگـرێ، دووبـارە ئارامـی گەڕایـەوە ناومـان تـا گەیشـتینە نزیـك گوندێـك کـە دوو رێـگای هەبـوو، هـی نـاوەوە و دەرەوە ئێمـە خواردنمـان نەمابـوو رێـگای ناوەمـان گـرت، جەنگـۆش خـۆی و نەفەرەکانـی هـی دەرەوەیـان گرتەبـەر. ئیـتر جیابووینـەوە. لەنێـو گوندەکـە ئاهەنگێکی گـەورە سـاز کرابـوو کۆمەڵێـك ماتۆڕیـش پێشـبرکێیان دەکـرد، کـەس بەکـەس نەبـوو، هـەر کەسـە شـتێکی لەگـەڵ خـۆی هێنـاو بەراکـردن تـا چیـای سـپی کـەدوا وێسـتگەمان بـوو رامانکـرد، کـە گەیشـتین بەڕاسـتی چیایەکـی سـپی بـوو بـەم شـەوە تـەواوی چیاکـەت دەبینـی لەژێـرەوە تـا لوتکەکـەی، ناوەکـەی پـڕ بەپێسـتی خـۆی بـوو. بـە هـەر شـێوەیەك بێـت سـەرکەوتینە سـەرەوە وەکـو شـەوەکانی تـر دوای خواردنـی ئـەو شـتانەی کـە هێنابوومـان بـەدوای شـوێنێك گەڕایـن بـۆ خەوتـن، لەپەنـای بەردێـك پاڵمدایـەوە کەوتمـە شـیرین خـەوەوە، لـەو

خەوەمـدا بەشـەمەندەفەر لەگـەڵ رەفعەتـە کوێـرو چەنـد کەسێکی دی لـە حاجـی ئۆمەرانـەوە بەهەریـرو شـەقڵاوە بـە گۆڕانـی وتـن بـەرەو هەولێـر دەچوویـن، لەپێـش شـەقڵاوە شـەمەندەفەر هـەر لەخۆیـەوە گـۆڕاو بـوو بەتراکتـۆر، رەفعـەت ئـەوە چیـە فیلمـی هیندیـە یەکسـەر تەلەفۆنـی گیرفانـی دەرهێنـاو تەلەفۆنـی بـۆ براکەی کـرد لـە هۆڵەنـدا: دلێـر بـرام ئـەوە مـن لەکوێـم وەرە قوربانتبـم...

لەگــەڵ جوولانــەوەی کەسـێك لەپشــتم بەئـاگا هاتـم بەهێواشــی ســەرم هەڵگــرت و رووم وەرگێــڕا (ژنــە)م بینــی خــۆی خەوانــدوە لەخۆمـم پرسـی: ئـەوە چیـە.. مـن بەکـێ تێگەشـتووە؟ بـۆ هاتۆتـە ئێـرە..؟ خـۆ مـن تـا ئێسـتا قسـەیەکم لەگـەڵ نەکـردەوە!!!

یــەك دووجــار کۆخیــم تــا خەبــەری بکەمــەوە ســوودی نەبــوو دووبـارەم کـردەوە، ئینجـا لەسـەرخۆ چـاوە سـوورەکانی هەڵێنـا و گوتـی: دەزانـی ئەمڕۆ هـەوا زۆر ساردە، لەگـەڵ قسـەکردنیش وەکـو کـرم خـۆی قـەدو بچـووك دەکـردەوە!

- دەڵێم ئەوە چۆنە هاتوویتە ئێرە؟

بۆ پێت ناخۆشە..؟

- نەخێـر.. نەخێـر، بـەڵام لام سـەیربوو لـەم هەمـوو شـوێنە ئێـرەت دۆزیـەوە؟

کەمێـك بێدەنـگ بوویـن پشـتم تێکـردو ویسـتم بخەومـەوە، لەنـاکاو لەگـەڵ خـۆ وەرگێـڕان ئانیشـکێکی زۆر بەهێـزی لەپشـتمدا، وامزانـی شـاخەکە رووخـا رێکەوتێکـی زۆر سـەیر بـوو خـەوی چەنـد رۆژی داهاتووشـی رووانـدمـەوە.

ئەویـش لەسـەرخۆ دەسـتی بەپرچیـدا هێنـاو گوتـی: ببـوورە نەمزانـی،

لـە خەویشـم کـردی.

- خەوی چی هەموو هەناوت بەردامەوە.

- پێکەنی و گوتی ئەی ئەگەر گوللەت پێکەوتبا چیت دەکرد؟.

رووم وەرگێـڕاو سـەیرێکم کـرد دیاربـوو نیـازی بـاش نەبـوو، لێـم پرسـی: دەتوانـم پرسـیارێکت لێبکـەم؟

فەرموو فەرموو.

- باشە تۆ بیری پیاوەکەت و منداڵەکەت ناکەیت؟

یەکسـەر دەموچـاوی گـۆڕاو هیـچ شـوێنەوارێکی پێکەنیـن لەسـەر رووی نەمـا، حـەزم نەکـرد بـە بیرەوەرییەکانـی ئـازاری بـدەم، بـەڵام هەڵسـوکەوتی وایکـرد پرسـیارێکی لەمجۆرەی ئاراسـتە بکەم, هەڵسـاو بـە دەنگێکـی پچـڕ پچـڕو پـڕ لـە گومـان گوتـی: دەزانـی مـن ئەوەندە بـێ وەفـا نیـم، بـەڵام پیاوەکـەی خـۆم خـۆش نەدەویسـت، ئەگـەر خـوا بـە گوناهـی نەنووسـێت دەڵێـم پێـم خۆشـبوو، چونکـە ئـەوە دە سـاڵە مـن لـە ئەشـکەنجەدام. راسـتییەکەی مـن بـە زۆر شـووم پێکردبـوو، لـەم دە سـاڵەی رابـردوودا چرکەیـەك خۆشـیم نـەدی، ئـەو شـەوانەش کـە دەهاتـە لام وامدەزانـی روحـم دەکێشـن، شـازدە سـاڵ لـە خـۆم گەورەتـرە بـوو سـەرەتا خەڵـك کـە ئێمەیـان بـە یەکـەوە دەبینـی وایاندەزانـی باوکمـە، دوای چەنـد سـاڵێ لـە خەفەتـان وام لێهـات لـەو گەورەتـر دیاربـم، کـە منداڵیشـم بـوو بـە تـەواوی ئەسـتێرەی ژیانـم کوژایـەوە، ئـەو حـەزی لـە منداڵـی زۆر بـوو تـا گەنجایەتـی خـۆم لەبیـر بچێتـەوە و چیدیکـە سـەیری لاوەکان نەکـەم کـە خەونـم پێیانـەوە دەدی، ئێسـتاش مـن ئـەو ژنـە خراپـە نیـم کـە ئێـوە بیـری لـێ دەکەنـەوە، بەڵکـو ئـەوە رەواندنـەوەی کابووسـی دە

ساڵی رابردووی ژیانمە، بیرکردنی شەوە پڕ هاوارە خنکاوەکانمە، زۆر بەزەییم پێیهاتەوە و لە باوەشمگرت، خەریکبوو خەو بمانباتەوە، لەم ساتەدا کوڕەك هات: برام ئەو ژنەم پێدەدەیەوە کەمێك ئەو شەوە دوا شەوە!

لۆ بابە یارییە سەیارەیە پایسکلە چییە؟

لەو کاتە کورەکەی هات: دایە ئەو پیاوانە دەڵێن خۆتان بۆ رۆیشتن ئامادە بکەن، شەوی داهاتوو دەبووایە دابەزینە نێو شار، بۆیە پێویست بوو خۆمان پاککەینەوە و ریشمان بتاشین، وەك مرۆڤە سەرەتاییەکان پارچە ئاوێنەیەکمان دۆزیبۆوە سەیری خۆمانمان دەکردو ریشمان لە بەرانبەر دەتاشی، ئێوارە بە خۆشۆڕکردنەوە و خلیسکان و گلۆربوونەوە خۆمان گەیاندە ژێرەوە، دەبوا ئەمشەو بگەینە دوا وێستگە کە شاری (ئیگزانتی) بوو، چونکە هیچ شوێن و جێگایەکی دیکە نەبوو قاچاخچی شارەزای بێت، سەرەڕای ئەوەش کە زۆر دوور بوو لەمە زیاتر نەدەتوانرا بە پێ بڕۆین، بۆیە ئەو شەوە بە راکردن دەڕۆیشتین هەرچیەکیشمان پێبوو فڕێمان دا تا گەیشتە چاکەتەکانیشمان، دوای چوار پێنچ سەعات گەیشتینە دەروازەی شار، بەڵام شار چ شار، تەنیا ئەو شەوە بە قەد ساڵێکی هەر سێ شارەکانی کوردستان گڵوپ داگیرسابوو، ئەوەندە رووناك بوو، دەبووایە هەر دە دەقە جارێك خۆ حەشاردەین, کۆڵان کۆڵان تا ناوەڕاستی شار، لەوێش بە ژێر پردێك بە ناو رووبارێکی پان و بەرینی تەنك تێپەڕین کەس نەبوو دووجار بەرنەبیتەوە لەناو ئەم رووبارە قەوزاوییە نەکەویتەسەر پەلە بەردەکان، کە ناخۆشترینیان بوو

هاتـە ڕێـمان، بەرەبەیـان بـە سـەر گردێـك سـەركەوتین كـە بـە لۆفـە بـوو، سەرەوەشـی كەنیسـەیەكی لـێ بـوو، لـە نێـوان لۆفـەی سـێیەم و چـوارەم بڵاوبووینـەوە و خۆمـان شـاردەوە، ئێـوارە مامۆسـتا بـارزان و رزگار و ئیبراهیمـی هاوڕێـی، خۆیـان ئامادەكـردو ڕۆیشـتن، پێویسـتیان بـە ئێمـە نەمابـوو، وتیـان: ئێمـە شـارەزاین و یەكەمجاریشـمان نییـە، بـۆ لەگـەڵ ئێـوە بگیرێیـن گوناهـمان چییـە!

قاچاخچـی بـۆ تەلەفۆنكـردن لەگـەڵ ئـەو شـوفێرەی كـە لەگەڵـی ڕێكەوتبـوو بمانباتـەوە (ماڵـی خـۆی) دابـەزی بـوو، كـە هاتـەوە بەخێرایـی دوو دوو ئێمـەی بـردە خـوارەوە و لـە سـووچێك سـەركەوتنە نێـو مینـی پاسـێك بـە چەنـد دەقەیـەك ئێمـەی بـردە بـەردەم ماڵـی خـۆی، لەوێـش بـۆ ژووری پشـتەوە، ئەمـە دوا خاڵـی بـە پـێ ڕۆیشـتنمان بـوو، ئـەو ماڵـەی كـە چوویـن توركـە قەرەجـەكان بـوو، لەمێـژ بـوو لـە یۆنـان گیرسـابووەوە، لەگـەڵ قاچاخچییـەكان ڕێككەوتبـوو بـە پـارە نەفەریـان بـۆ رزگار بكـەن، ئـەم پێوەندییـەش لـە ڕێـگای كچـی پیاوەكـە لـە ئەسـینا دروسـت ببـوو، كچەكـە لـە گازینۆیـەك كاری دەكـرد، ببـووە بـرادەری كـوردەكان، پاشـانیش بـرادەری شـێرۆ سـەلیم، ئـەو كاتـە شـێرۆ سـەلیم چەقوكێشـی ئەمۆنیـا بـوو، كـە سـەنتەری ئەسـینایە، كچـەش هـەر چەقوكـش بـوو، لـە چەنـد كەسـێكی دابـوو، كچێكـی قەڵـەوی گـورج و گـۆڵ، دوو سـاڵ كەوتبـووە بەندیخانـە دوای ئـەوەی شـێرۆ لـە ئەسـینا سـنووورداش كـرا كچـەش بەربـوو، پاشـان منداڵێكـی ببـوو، بـەڵام كـەس نەیدەزانـی ئـەو منداڵـە هـی چ پیاوێكـە، بـە چـوار پێنـج كـەس دەچـوو لەوانـەی كـە بـرادەری بـوون، دوای ماوەیـەك دوو مەنجەڵـی گـەورەی چێشـت

هـات، یەکـێ برنـج ئـەوی تـر فاسـۆلیا لەگـەڵ سـەموون، هەتـا سـکمان گرتـی خواردمـان. دلاوەر هـات و گوتـی: کـێ پـارەی حـازره بەڕێـی دەکـەم و بـووە هەڵـلا، چـۆن دەبـێ جیـاوازی بکـەی؟

- دلاوەر: کابـرا پـارەی دەوێ بـێ پـاره کـەس نابـات و دەرمـان دەکات، سـێ کـەس وتیـان ئێمـە پارەمـان حـازره یەکـە و هـەزار دۆلاریـان لەدەسـتی دلاوەر کـرد، ئەمـان لەگـەڵ دوو کـوڕی مەسـیحی دیکـە لـە ئەسـینا دەبـوا پـارەی بدەنـە ئیدریسـە رەش، ئەویـش پـارەی لەگـەڵ خـۆی بێنێتـە ئێـره تەتـۆ و کوڕێکـی تـر پـارەی ئەوتۆیـان نەبـوو، لەگـەڵ خـاوەن ماڵەکـە رۆیشـتنە وێسـتگەی شـەمەندەفەر و دەرچـوون، ئێمـەش بەیانـی کـە ئیدریـس هـات، بـە ئۆتۆمبێلـی کابـرا لەژێـر کوشـینەکان خۆمـان حەشـاردابوو، شـوفێرەکەش تەختەدارێکـی لەسـەر دانابوویـن، دوای چـوار سـەعات گەیشـتینە شـاری سالۆنیکی، کـە دوای ئەسـینا گەورەتریـن شـاری یۆنانـە. لەوێـش کابـرا بلیتـی شـەمەندەفەری بـۆ بڕیـن و هێڵـەی بـەرەو ئەسـینا دەڕوات، شـەمەندەفەرەکەی نیشـاندان و بەجێی هێشـتین، هەرکەسـەو ژماری خـۆی دۆزییـەوە کـە لەسـەر بلیتەکـە و کوشـینی شـەمەندەفەرەکە نووسرابـوو، بەراوردمـان دەکـردو دادەنیشـتین، بـێ ئـەوەی جوولـە بکەیـن نەدەبووایـە بـۆ هیـچ لایەکیـش ئـاوڕ بدەینـەوە نـەوەك بناسرێیـن، لـە دەسـتەچەپ لای جامەکـە دانیشـتم، نەوزادیـش لـەلای راسـتم دانیشـتبوو، هـەر سـەیری دەکـردم کـە ئـاوڕم لێدایـەوە بـە دەمـی کـراوە و چـاوی زەق بـەردەوام بـوو لـە سـەیر کـردن، گوتـم ئـەوە تەماشـای چـی دەکەیـت؟ دەڵێـی هەرگیـز نەتبینیـوم؟

- خۆ تەماشای تۆ ناکەم.

ئەی تەماشای چی دەکەیت؟

- دە تـۆ سـەربەرز بکـەوە و سـەیرێکی دەرەوە بکـە بزانـە چـی دەبینیـت؟ سـەیرم کـرد کچێـك کوڕێکـی بـەڕێ دەکـرد، دەسـتیان لـە ملـی یـەك کردبـووە دەمیـان لەنێـو دەمـی یەکـتر بـوو.

- ئەوجا ئەوان یەکتر ماچ دەکەن ئەتو بۆوا سڕ بووی؟

- دەزانـی ئەتـۆش قسـەی سـەیر دەکەیـت، توخـوا هەرگیـز لـە ژیانت لـە کوردسـتان نـەك لەسـەر شـەقام، بەڵکـو لـە تەلەفزیۆنیـش فیلمـی لـەو چەشـنەت بینیـوە؟ وازبێنـە بـا نەختێـك سـەیریان بکـەم بزانـم چـی دەکـەن، تـا شـەمەندەفەرەکە جووڵەی کـرد نەوزادیش بـەردەوام بـوو لـە سـەیرکردنی ئـەو دیمەنـە ڕۆمانسـییە، لەنێـو شـار دەرچوویـن تەنیـا مەترسـی ئەوەمـان مابـوو دوای جێهێشـتنی تـەواوی سـنووری سـالۆنیکی، دلاوەر هەڵسـایەوە و گوتـی: لێـرە بـە دواوە هیـچ ترسـمان نییـە لەنێـو شـەمەندەفەریش خـواردن هەیـە، ئـەوەی پـارەی پێـماوە و دەیەوێـت شـتی بکڕێـت بـا پـارە کۆبکەینـەوە، هەریەکـە و بایـی کۆلایـەك و پسـکیتێکی پێمابـوو، دوای شـەش کاتژمێـر گەیشـتینە وێسـتگەی کۆتایـی کـە سـەنتەری ئەسـینا بـوو. دواجـار دابەزیـن و بەڕیـز ڕووەو مەڵبەنـدی کـوردەکان بەنـاو شـاردا ڕۆیشـتین، بـە هەمـوو لایەکـدا دەمانڕوانـی نەماندەزانی سـەیری باڵەخانە یان دوکان و بـازاڕو خەڵکەکـەی بکەیـن، بـە تایبەتـی ئافرەتـەکان بـە جلوبەرگـی ئەوروپـی، گوناهـمان نەبـوو، یەکـەم جارمـان بـوو بـە ئـازادی و بـە تایبەتـی لـەو پایتەختـە ئەوروپییـە بسـووڕێینەوە، بـە هیـچ شـێوەیەك لەگـەڵ هەولێـر بـەراورد ناکرێـت لـە هیـچ بارێکـەوە، جگـە لـەو خۆشەویسـتی و سـۆزەی بـۆ هەولێـر هەمـان بـوو، چەنـد سـووچ

و کۆڵانێـک رۆیشـتین تـا گەیشـتینە پارکـی ئەمۆنیـا کـە سـەنتەری ئەسـیناو کوردەکانـە، پارکێکـی زۆر گـەورە نییە شـەقامێکی بـە بەردەم دادێـت لـە هـەردوو بـەر دوکانـە، لـەلای چەپـی پارکەکـە کافتریایەکی دوو نهۆمـی لێیـە کـوردەکان ناویـان نـاوە کافیتریـای بولغـاری، ئەمـە تەنیـا شـوێنی چاوپێکەوتنـی قاچاخچیـەکان و دانیشـتنی خەڵکەکـە بـوو، لـە پشـت پارکەکـە بـە چەنـد مەترێـك پارکێکـی تـری هەبـوو بۆ خەوتـن، خەڵکەکـە بـە کارتـۆن و دارو فایبـەر خانـووی بچووکیـان بـۆ خۆیـان دروسـت کردبـوو. سـەرەتا چەنـد کەسـێك لەوێـدا دەخەوتـن، چونکـە کوردێکـی زۆری لێنەبـووە کۆڵانێـك بەودیـوی پارکەکـە چایخانـەی بـاززان بـوو، پیاوێکـی کۆیـی بـوو خـۆی بـە ناسیاوی مـام جـەلال دادەنـاو لـەم چایخانەیـە خواردنیـش هەبـوو، ئێمەیـان بـردە ئـەوێ بـۆ نانخـواردن، دوای ئـەوەی نانمـان خـوارد هەریەکـە و لەگەڵ بـرادەری یـان ناسـیاوی چووەنـە نـاو پارکەکـە، مـن و دڵـدار لەگـەڵ دڵسـۆز رێکەوتیـن چووینـە ماڵـی خالیـد خۆشـناو کـە هاوڕێیەکـی دڵسـۆز بـوو، قاچاخچـی پاسـەپۆرت بـوو، بـە یەکـەوە خانوویـان گرتبـوو، ئێـوارە نەجمـی بـرای هاتـەوە لەگـەڵ هاوڕێیەکـی بەنـاوی ئەیـوب چینگەنـە، بوتڵێـك ویسـکیان دانـاو کەوتنـە خواردنـەوەی، دڵداریـش شانبەشـانی ئـەوان بەرماڵەکـەی هێنـاو دەسـتی کـرد بـە نوێژکـردن، ئـەو نوێژانەشـی قەڵاکـردەوە کـە لـە رێـگا نەیتوانـی بـوو بیانـکا، کـە کۆتایـی بـە نوێژەکـەی هێنـا سـەیرێکی ئـەو دووانـەی کـرد بـە شـێوازیکی رەخنەگرانـە گوتـی: کـوڕە ئـەو شـتە پیسـە چییـە دەخۆنـەوە بیر لـە رۆژی قیامـەت ناکەنـەوە؟

- نەجم: ئەوە چییە لەسەر بەرماڵ دانیشتووی و وەعز دەدەی؟

- ئەیـوب چینگەنـە: دڵـدار وەرە فڕێکـی لێـدە، ئەگـەر بـە درێژایـی تەمەنـت نوێـژت کـرد چ دەڵێـی بڵـێ.

ئەیـوب هـەر خـۆی گوتـی نـا نـا مەیخـۆ، چونکـە بەشـی خۆمـان نـاکات، بـە پێنـج هـەزار درەخمامـان کڕیـوە. بەیانـی ڕۆیشـتینە ئەمۆنیـا چەنـد کەسـێکی لێبـوو لەبـەر گەرمـا زۆربەیـان تـا ئێـوارە هـەر دەخەوتـن، سـەرەڕای گەڕانـەوەی ئـەو خەرجییـە. لـەم ڕۆژە کوڕێکـی سـلێمانیمان بینـی کـە هاوڕێـی دڵسـۆز بـوو بەنـاو دلشـاد، پرسـیاری خانوومـان لێکـرد بـۆ خـۆم، چونکـە خانووەکـەی خالیـد زۆر بچـووك بـوو، جگـە لـەوەی زۆریـش بوویـن، دڵشـاد گوتـی، وەرە لای ئێمـە خانووەکـە دوو ژوورە کرێکەشـی هەرزانـە، لـە شـوێنی کارکردنیـش نزیکـە، بـۆ شـەوەکەی بـە گـەڵ دڵشـاد کەوتـم لـە ڕێـگای ماڵـێ بـە بـەردەم خانوویـەك تێپەڕیـن، خانووێکـی ئاسـایی گڵۆپێکـی شەسـتی لەبـەردەم بـوو وەکـو هەمـوو ماڵەکانـی لای خۆمـان، دڵشـاد گوتـی بـا سـەرێك لەمانـە بدەیـن. منیـش بـێ پـرس لەگەڵـی چوومـە ژوورێ لـە دەرگای یەکـەم چووینـە ژوورەوە، لەنێـو ڕاڕەوەکـە گڵۆپـی ڕەنگاوڕەنـگ داگیرسـابوو، هەمـوو شـتێکی دەبریسـکاندەوە، چەنـد قەنەفەیەکـی کـۆن دانرابـوو دووکەسیشـی لێبـوو، بـێ قسـە دانیشـتین، دوو کچـی قـژزەردی چاوشـین تەنیـا مایۆیـان لەبـەر بـوو هاتنـە بەردەمـمان، دوو سـێ جـار لەبـەردەم ئێمـە بـە لەنجـەولار خۆیـان بـادا تـا تـەواو خۆیـان نیشـاندایـن، یەکـە یەکـە سـەیریان کردیـن تـا بزانـن کـێ لەگەڵیـان دەچیتـە ژوورێ، کـەس نەچـوو، ڕۆیشـتن ئێمـەش ڕۆیشـتین.

- دڵشـاد: ئـەم ئەسـینایە پـڕە لـە ئافرەتـی لەشـفرۆش و سـۆزانی

جۆرێکیان هەن پارەشت دەدەنێ تەنیا لەگەڵیان رابوێری، چەند برادەرێکم هەبوو فێری ئەم کاسبیە ببوون و هەر بەو کاسبیەش سەفەریان کرد، کە گەڕاینەوە ماڵێ سێ کەس دانیشتبوون سەیری تەلەفزیۆنیان دەکرد، سڵاومان کرد و دانیشتین دوای سەعاتێك یەکێکی تریش هاتەوە، زور بێزار بووم، بەڵام ئارامم گرت کۆنە بەتانییەکی لێبوو وەکو هی ئەوانی تر بە خۆم دادا و خەوم لێ کەوت، بەیانی لە مەیدانی کرێکاران وەستابووم، کوردێکی زۆریشی لێبوو، یۆنانییەك لە کرێکار دەگەڕا کەس لەگەڵی نەدەرۆیشت کوڕێکیش بە نێوی کامەران هاتە لام گوتی: ئەم پیاوە دوو کرێکاری دەوێت بۆ نیو سەعات کەس نایەت، چونکە نازانن کارەکە چییە، دەترسێین ئیشەکە گران بێت بۆ من و تۆ نەچین؟ خۆ کابرا نامانخوات؟ لەگەڵ کابرای یۆنانی رۆیشتین، دوو کۆڵان لە مەیدانی کرێکاران دوور بوو، لە بەردەم دەرگایەك بەلەمێکی دار لەسەر دەم دانرابوو، دەیویست بیخاتە سەر عارەبانە، دوایی بیخاتە سەر ئۆتۆمبێلەکەی، ئێمەش بەلەمەکەمان وەرگێڕا ئەمیش بە سیم لە دواوە راێکیشا سەر عارەبانەکە هەمووی دە دەقەی نەخایەند، پارەکەمان وەرگرت و گەڕاینەوە مەیدان بە پێکەنین، دیار بوو جەماعەت زۆر سوێیان لێببووەوە. دوای کەمێك یەکێك لە دواوە دەستێکی لە شان دام کە ئاوڕم دایەوە، کوڕێکی سوورکەلەی لاواز بە شۆرت و تیشیرتێك گوتی، تی پیلس زولیا؟ واتە (کار دەخوازی) سەرم بۆ لەقاندو بە گەڵی کەوتم هەر لە هەمان شەقام لە دەرگایەکی بچووك، چووینە هۆڵێکی گەورەی دارتاشی، دووکەس کاریان دەکرد،

مەکینەیەکـی گـەورەی ئۆتۆماتیکیـش بـۆ نەخشـاندنی تەختـەکان لـە پێشـەوە دانرابـوو، تەوقەمـان کـردو ئیشـەکەیان نیشـاندام، کـە لەگـەڵ ئـەو کـوڕەی هاتـە دوام بـۆ کار، ئـەو تەختـەی دادەنـا دوای دوو سـێ دەقـە دەینەخشـاند، منیـش هەڵمدەگـرت، ئیـتر داوایـان لێمکـرد رۆژانـە کاتژمێـر شەشـی بەیانـی تـا دوو ئامادەبـم. ئێـوارە گەڕامـەوە، لای جەماعـەت، گفتوگۆیەکـی توندبـوو لەنێـوان دڵشـاد و پیاوێکـی کەرکوکـی بـە تەمـەن و ریشـدار، چەقۆیەکـی لەدەسـت بـوو دەیگـوت: بـە گیانـی باوکـم دەتکـوژم. دڵشـادیش کوڕێکـی بچووکـی لاواز لـە چـاو ئـەو دەتگـوت مشـکە، لەسـەرخۆ دەیگـوت، کـوڕە ئـەم چەقۆیـە هەڵگـرە کـەری بـێ رەوشـت، دوایـی لـە خۆتـی رادەکەیـت، سـەردار کەرکووکـی کـە دروسـێیان بـوو هاتـە شـەڕەکەی کۆتـای پێهێنـا، خانووێکـی لـە نزیـك ماڵەکـەی ئێمـە هەبـوو، قاچاخچـی شـاحینە بـوو لـە نێـوان ئیتاڵیـاو یۆنـان و ئەڵمانیـا، تەلەفۆنێکـی لـە دەسـت بـوو، دوای شـەڕەکە هەندێـك ئـارام بـووەوە سـەردار دەسـتی بـە تەلەفـۆن کـردن کـرد ، دوو سـەعات لەگـەڵ هەولێـر، سـەعاتێك لەگـەڵ کەمپەکانـی ئەڵمانیـا، ، سـوید ... هتـد. سـەگێکی بچووکیشـی هەبـوو، کاتـی ئیشـی باشـبا و شـاحینە لـە کۆنـترۆڵ بـە سـەلامەتی دەرچووبـا، ملوانکـەی زێـڕ و جلوبەرگـی پۆشـتەی دەپۆشـی و گۆشـتی قوتووتـی بـۆ سـەگەکەی دەکـڕی، بـەڵام ئەگـەر وەجبـەی بگیرابـا ئـەوا سـەگەکەی لەسـەر گوفەکـو زبڵـدان دەسـووڕایەوە، خۆشـی دەسـتی دەکـرد بـە فرۆشـتنی شـتومەکەکانی، زمانـە یۆنانییەکـەی زۆر بـاش بـووە پێنـج مانـگ لـە گرتووخانـە بەندکرابـوو، چونکـە کاتـێ لـە سـنووری تورکیـا گەیشـتبووە یۆنـان

گوتبـووی مـن (میـت)ی تورکیـم، ئەوانیـش یەکسـەر بـە فڕۆکـە ڕەوانـەی ئەسـینایان کردبـوو، دوای لێکۆڵینەوەیەکـی زۆر قسـەکەی درۆ دەرچووبـوو، بـەڵام لەگـەڵ ئـەوەش هـەر بەندیـان کردبـوو، دواتـر دەسـتی لەگـەڵ پۆلیسـی یۆنانـی تێکـەڵ کـرد، شـکاتی لـە کـوردەکان دەکـرد، ئـەوەی کارێکـی خراپـی بکردایـە، کـە سـەردار دەهاتـە نـاو پـارك قاچاخچییـەکان، یـان ئەوانـەی دەرمانیـان دەفرۆشـت هەڵدەهاتـن. بەیانـی کـە بـۆ کار دەڕۆیشـتین، قـاوەی تاڵـمان دەخـواردەوە کـە عادەتێکـی ئاسـایی ڕۆژانـە بـوو، پاشـان ئـەوان چەنـد ڕۆژنامەیەکیـان دەخوێنـدەوە، ئینجـا دەسـتمان بـەکار دەکـرد تـا سـەعات دوو، دوای تـەواو بوونـی کار راسـتەوخۆ بـۆ ئەمۆنیـا ڕۆیشـتین بـۆ دۆزینـەوەی خانووێکـی تـر، تاقەتـم نەمـا چیـتر لەنێـو فشـەفش و درۆی ئەمانـە بمێنمـەوە، لەنێـو پـارك ئاشـنایەتیم لەگـەڵ فـارس پەیـدا کـرد، کـە کوڕێکـی هەولێـری بـوو لـە گەڕەکـی کـوران دادەنیشـت، پێنـج کـەس لـە خانوویـەك بـوون سـیانیان نیـازی سـەفەریان هەبـوو، بۆیـە دەیویسـت بـرادەری تـر بدۆزێتـەوە تـا کرێکـەی لەگـەڵ بـدا، ئەوەبـوو ئێـوارە بـە درەنگـەوە بـە میـترو بـە ئاراسـتەی (پیریـۆس) لەوێـش بـە پـاس سـێ وێسـتگە ڕۆیشـتین، لـە شـوێنێکی بـەرز لەسـەر گۆشـەیەك لـە باڵکۆنەکـە بەشـێکی گـەورەی شـارت دەبینـی، لـە ئەسـینا خانوویەکـی دوو ژووری گـەورە، مەتبـەخ، گەرمـاو و حەوشـێکی گـەورە ئاسـان دەسـت نەدەکەوهـت، کـەم کـەس خانـووی وای هەبـوو، فـارس کـە خاوەنـی خانووەکـە بـوو کارێکـی باشـی هەبـوو، هەروەهـا ماوەیەکـی زۆربـوو لـە یۆنـان گیرسـابۆوە، یاسـین کـە هـاوڕێ و هاوسـێیان بـوو لـە هەولێـر، بـێ

ئیش بوو، ئەوانەی لەسەر سەفەر بوون هیمداد و ئیسماعیل و فارووق بوون، هەرسێکیان بەرگدروویيان دەکرد، زۆر قسەخۆش بوون، شەو تا درەنگ نەیاندەهێشت کەس بخەوێت، بەیانیانیش تا درەنگ کەس خەبەری نەدەبووەوە، دڵسۆزیش لەگەڵ دڵداری برای بڕیاریاندا لەگەڵ ئەوان سەفەر بکەن بە شاحینەی ئاسۆس کەرکووکی کە کوڕێکی مووزەردی پرچ درێژ بوو، زۆر بە دەگمەن دەهاتە نێو خەڵکی، ئەگەر بشهاتایە خۆی و کچەکەی برادەری لە دوورەوە دەوەستان، چەند کەسێك لەوانەی نەفەریان بۆ کۆدەکردنەوە پارێزگاریان لێدەکردن، بە چەند مەترێ لە دووری ئەوان دەوەستان، بەڵام جێگەی بێراوی خەلکەکەبوو پارەی کەسی نەدەخوارد و زۆر گرێنتی بوو، ئەگەر وەجبەی بگیرابوایە دووبارە دەیبردنەوە یان پارەکەی بۆ دەگەڕاندنەوە، نەك وەکو سەردار کەرکووکی پێش ئەوەی خەڵکەکەی ببردبا پارەکەی لێدەخواردن، جەماعەت چوونە شوێنی دیاریکراو لەوێش بە ئۆتۆمبێلی خۆیان بۆ خانووی تایبەتی نەفەرات، دوو رۆژ دەمانەوە، ئینجا دەڕۆیشتن، خالید خۆشناو هەواڵی بۆ ئاسۆ نارد کە سەفەر بە دڵسۆز نەکات، چونکە پارە قەرزارە، رزگاری هاوڕێی دلاوەر، ئاسۆی ئاگادار کردەوە کە دڵسۆز شەش هەزار دۆلاری دلاوەری لایە هی نەفەران، دلاوەریش گەڕاوەتەوە تورکیا ئاگای لێنییە، بە هەرحاڵ سەفەرەکەی دڵسۆز پەکی کەوت، دوای سێ رۆژ بە پێکەنین و قوڕگی گیراو، سڵاوی کرد زۆر نائومێد بوو، دوو ساڵ بوو لە یۆنان بوو، پێشتریش دوو ساڵ لە تورکیای بەسەر بردبوو، هێشتا تەمەنی نەگەیشتبووە هەژدە ساڵی،

خەمی لەوە دەخوارد کە سەفەرێکی زۆر بێ مەترسی بووە، چونکە ئاسۆ خۆی لەگەڵ دابوو، دوای پێنج ڕۆژ کوڕێك هاتە لامان و پرسی: کێ دڵسۆزە؟

- دڵسۆز: فەرموو برا منم، فەرموو ئەوە پارەکەتە ئاسۆ لای منی جێهیشتبوو، ببوورە ئەگەر کەمێك دواکەوتبێت، وتم نەوەك ئاسۆ بگەڕێتەوە. واقمان وڕما کێ هەیە ئەمڕۆ پارەی لابێت و بیگەڕێنێتەوە، جا قاچاخچیش بێت؟ بەیانی تا لە کار گەڕامەوە دڵسۆز لەگەڵ یاسین چووبوونە ئەمۆنیاو لە رزگاریان دابوو، پاشان لە پارکەکە یەکترمان بینی، دانیشتبووین کاتێ خالید هات سڵاوی لە دڵسۆز نەکرد، دوایی کە هاتە قسە گوتی: دڵسۆز پێشتر زۆرم خۆشدەویستی، بەڵام کە بێ من سەفەرت کرد لەبەر دڵم کەوتی، بۆیە نەمهێشت ئاسۆ قاچاخچی بتبات، ئێستاش لە رزگارت داوە، لەبەر من نەبێت خەڵك حیسابی دیکەت بۆ دەکەن. خالید خۆشناو کوڕێکی زۆر هێمن و لەسەرخۆ بوو لە کاتی قسەکردن زمانی دەگیرا، بەڵام سەیرەکە ئەوە بوو خوێندەواری نەبوو ئیشی پاسەپۆرتیشی دەکرد، کاتێ یەکێ دەهاتە لای شەرمی دەکرد بڵێ نازانم بنووسم، قەڵەم و کاغەزی دەردەهێنا کەمێك لە کابرا دوور دەکەوتەوە و هەندێك خۆی خەریك دەکرد، گوایە ناوی دەنووسێت لەگەڵ ئەو شتانەی پێویستە بۆ جەواز، پاشان کە کابرا دەڕۆیشت، یەکێکی بە دوای دەنارد دووبارە ناوی دەنووسی و بۆی دەهێنا، ماوەیەکیش پێشمەرگە بوو لە ریزی (ی. ن. ك) لە تیپی هەشتاو پێنجی بەڕانەتی کە عەلی مەسیفی سەرتیپ بوو، ڕۆژی دواتر چوومەوە ماڵێ سێ

کەسی نامۆم لەوێ بینی، پێش ئەوەی بپرسم دڵسۆز هاتە قسە و گوتی، ئەو قۆندرەیە هەڵۆ قاچاخچی لە تورکیا بەگرتنی داوە، ئەوانەش برای هەڵۆن، کوڕێکی تورکمانی خەڵکی کەرکووك بوو، لە تورکیا ناوی هەڵۆیان دابووە (میت) موخابەراتی تورکییان وا تێگەیاندبوو کە هەڵۆ هاوڕێیانی (پەکەکە)ی گواستۆتەوە یۆنان، لە دادگاش لەبەردەم حاکم شاهێدی لەسەر دابوو، بەڵام براکانی هەڵۆ هێشتا منداڵ بوون هەستیان بە گەورەیی کێشەکە نەدەکرد، دوایی نەیاندەزانی چ بکەن بۆ ئازاد کردنی. بەیانی خۆمان بۆ سەر دەریا ئامادە کردو رۆیشتین، کە گەیشتین وامانزانی خۆپیشاندانە خەڵکێکی زۆر بەدوای یەکتری کەوتبوون، کەچی دوایی دەرکەوت کوردەکانن یاری دەکەن و یەکتر دەخەنە نێو ئاو و شەرە خۆڵ دەکەن، ناوە ناوەش بە کۆمەڵ بە دوای یەکێك دەکەوتن، ئەویش لە ترسان بەسەر خەڵکەکە بازی دەدا کە لەبەر تیشکی خۆر راکشابوون زەندقیان دەچوو پڕ بە قوڕگیان دەیانقیژاند، یەك لەوانە ئەیوب چینگەنە بوو پرچێکی درێژو لوولی هەبوو بە دووان دەیانگۆت یەکێکیش خۆڵ و لیتاوی دەریای لەنێو پرچی دەکرد، هەر جارێکیش کچێك تێدەپەڕی بیست کەس بەیەکەوە کە دەکاتە چل چاو سەیریان دەکرد، لەگەڵ یەکیش ملیان دەسووڕاند، ئەمەش سەدان جار دووبارە دەبۆوە، چونکە سەر دەریا بوو هەر هەموو ژنەکان بە مایە و ستیانبوون، یان دەچوون بۆ گەرماو تا بە (فڕنەکان) رابوێرن مەستی ئەو پیاوانە بوون کە شزوزی جنسیان (هۆمۆ) هەبوو. دەچوونە گەرماو کە زیاتر لە دە گەرماوی هەبوو، جگە

لـە دوشـەکانی دەرەوە، هـەر دەگەیشـتنە بـەردەم گەرمـاوەکان دوو سـێ فڕنچـی لـە دەورەیـان کۆدەبوونـەوە، یۆنانیـش خـوا لێیـان تێـك نـەدات فڕنـی ئەوەنـدە زۆرە هـەر سـووچی کۆڵانێـك رووی تێدەکـەی تووشـی فڕنێـك دەبیتـە رەنگـە خەڵکـی بـە موبالەغـەی بزانێـت، بـەڵام هیـچ شـوێنێك بـە قـەد یۆنانییـەکان ئـەم ئارەزوویـان نییـە، پیـاوی ئاسـایی، کرێـکار، پۆلیـس بەڕێوەبـەری پۆلیـس، قەشـە کـە پیـاوی ئایینیـە، پارەکـەش هـەر خۆیـان دەیـدەن، بـە گوێـرەی قسـەی خەڵکەکـە، سـینەما لـە هەمـوو وڵاتێـك جێگـەی حەسانەوە و سـەیرکردنی فیلمـی دڵـداری، سـێکس و تـرس و ... هتـد، تەنیـا زایەنـدی نەبێـت، کەچـی لـە سـینەماکانی یۆنانـی، جگـە لـە فیلمـی سێکسـی باسـێکی تـر نییـە، ئـەو پۆسـتکارتانەی لـە بـازاڕ دەفرۆشرێـن زیاتـر سێکسـین و زۆربەشـی هـی توخمـی نێرینـەن، بـە گوێـرەی پەیکەرەکانیـان و شـوێنەوارە کۆنەکانیـان ئـەم نەریتـە بـۆ سـەردەمی کـۆن دەگەڕێتـەوە، بـاس لـە هاوڕێیەتـی فەیلەسـووفەکانیان دەکـەن بـە هەمـان شـێوە ژیـاون، جـا سـوقرات یـان ئیقلیبادیسـی قوتابـی خۆشەویسـتی بێـت. ئێـوارە کـە گەڕاینـەوە لەنێـو پـاس کۆنـترۆڵ هەبـوو بـۆ ئـەو کەسـانەی بـە رەش یـان بـێ بلیـت سـەرکەوتوون، لـە کـوردەکان سـێ کـەس بـە رەش سـەرکەوتبوون، دووانیـان هـەر ئەوکاتـە پارەکەیـان دا کـە دەکاتـە پـارەی مانگێکـی پـاس، ئەگـەر هەمـوو رۆژ سـەرکەوێت، سێیەمیشـیان گوتـی پـارەم نییـە زیاتـر نیـازی ئـەوە بـوو پارەکـە نـەدات، ئەوانیـش بردیـان بـۆ مەرکـەزی پۆلیـس. کـە گەیشـتینەوە پـارك وەجبـەی جەنگـۆ دیسـان گەیشـتنەوە ئەسـینا، گوتـی دلاوەر لـە رێگایـە لـە سـنووری تورکیـا دەرچـووە،

پەنجا کەسی هێنا بوو، بەڵام نیوەی گیرابوون، دڵسۆز زۆر دڵخۆش بوو، چونکە چاوەڕێ بوو دلاوەر هەندێك پارەی بداتێ.
جەنگۆ قاچاخچی ناوی تەواوی (جەنگاوەر) بوو سەرو شکڵی جێگەی پرسیار نەبوو کە بۆچی ئەم کارە دەکات، بەڵام کە قسەت لەگەڵی دەکرد بیروڕاکانی لە قاچاخچی نەدەچوو، کە زیاتر چووینە ناو باسە کۆمەڵایەتییەکان دەرکەوت کە جەنگۆ، پێشەیەکی تری هەبووە کە بە شەرمەوە باسی دەکرد، ئەویش دەرچووی کۆلێژی زانست بوو، تەواوی ئەم چوار ساڵەی کۆلێژ زۆر بە خراپی ژیاوە، بۆیە ئەوەندە بێزار بوو، لەسەر حسابی ماڵەوەش سەفەری کردەوەو رووبەڕووی ئەم کارە بۆتەوە بۆ یارمەتیدانی ماڵەوە، چارەنووسی خۆی دەخستە مەترسیەوە لە هەر سەفەرێك کە دەگەڕێتەوە تورکیا نازانی چارەنووسی چی دەبێ، دەگیرێت، یان دەخنکێ یان دەکوژرێ.
- جەنگۆ: بەڵام کەس لەمە ناپرسێ وادەزانن قاچاخچیەتی بەس پارە و وەرگرتنە، بڕوا بکە کاتێ دەگەینە رێگای یۆنان ئەوەندە بێزار دەبین هەزار تف لە خۆمان و لەو پارەیە دەکەین کە وەریدەگرین، ئەم کارەش بە هەموو کەس ناکرێ، چونکە دەبێ ئەو کەسە دڵی نەبێ، یان زۆر دڵڕەق بێ، ئەگینا سەرکەوتوو نابێ، من هەر لە کۆلێژەوە دڵم مرد، لێپرسراوێتی زۆرە دەبێت زۆر بە نهێنی کارەکە ئەنجام بدەیت، رێگاکەت زۆر ئەمین بێت، زۆر ئاگاداری نەفەرەکان بیتە بەجێ نەمێنن و پەشیمان نەبنەوە لە رێگا، دەبێ خۆت زۆر بە جەرگ و ئازاو شارەزا نیشان بدەیت، ئەمە جگە لەو هەموو کێشانەی دێنە پێشەوە

کـەس نازانــن، کـە دەگەیتـە ئەسـینا رێـگا کۆتایـی دێـت, کێشـەی پـارە دەسـت پێـدەکات، هەیـە دەڵـی پـارەم نییـە کـە بەڵێنیشـی داوە پـارە بـدات نازانیـت چ هەڵوێسـتێ وەربکریـت، چونکـە ئەگـەر ئـەو نەیـدات هـی تریـش چـاو لـەو دەکـەن و نایـدەن، بۆیـە یـا دەبـێ ئـەو کەسـە بگەڕێنتـەوە تورکیـا, یـان هەمـوو سـەرو گێلاکـی بشـکێنیت، تـا ئەوانـی تریـش بترسـن یـان لـەماڵـەوە بەنـدی بکەیـت تـا پـارەی بـۆ دێـت, بـەڵام مـن فرسـەتی دەدەمـێ ماوەیـەك کار بـکات و پـارە پەیـدا بـکات.

ئێـوارە گەڕامـەوە ماڵـی یاسـین، گوتـی: برادەرێکی زۆر خۆشەویسـتت هاتــووە زۆر بەدواتــدا گەڕایــن دیــار نەبــووی، زۆر حــەزی بــوو بتبینێـت.

- ناوی چی بوو.؟

- ناوی نازانم، بەڵام کوڕێکی رەشتاڵەی پرچ گروازەیە.

خوایـە دەبـێ کـێ بـێ هیـچ بـرادەری وام نییـە، کەسیشـم بـە خەیـاڵ دا نایـەت تـا ئێـوارەی رۆژی دوایـی چوومـە پارکـە چـاوم گێـڕا هیـچ دەموچـاوی وانەبـوو تـازە بێـت بـۆم، کەمێـك وەسـتام یاسـین هـات یەکێکـی لەگـەڵ بـوو تەماشـام کـرد سـولەیمانە، مانگـی جارێـك گـەر بمدیبووایـە، ئەویـش لـە دوکانـی سەرتاشـخانە بـۆ سەرتاشـین دەچووم ئەمیـش بێـکار بـوو هـەر لـەم دوکانـە دادەنیشـت، کـە منـی بینـی ئەمـلاو ئـەولای مـاچ کـردم و زۆر بـە گەرموگـوڕی هەواڵـی پرسـیم وەك بڵێـی براکـەم گەیشـتبێت، منیـش ئاسـایی وەکـو ئـەو پرسـیارم لێکـرد، باسـی رێـگام لێپرسـی، ئیـتر وا باسـی کـرد کـە هـەر بـۆ ناوەکـە قاچاخچیـان لەگـەڵ بـووە، ئەگینـا هـەر بـە خـۆی شـتەکانی

ئەنجامـداوە و یارمەتـی برادەرەکانـی داوە، دیـار بـوو جێـگای نەبـوو، گوتـی تەنیـا ئەمشـەو جێگـەم بـۆ بدۆزنـەوە تـا بەیانـی تەلەفـۆن بـۆ ئەمریـکا دەکـەم دراوسـێیەکی زۆر خۆشەویسـتم لەوێیـە بەڵێنیشـی پێـداوم چـی بڵێـم بـۆم جێبەجـێ دەکات، بزانـم دوو هـەزار دۆلارێکم بـۆ نانێرێـت، بـەڵام چـۆن بـە دەسـتم دەگات.؟

- گوتـم: یەکـەم جـار بزانـە بـۆت دەنێرێـت، ئینجـا مشـوری بـە دەسـت گەیشـتن بخـۆ.

لـەلای حەکیـم مەسـیفی جێگـەم بـۆ کـردەوە لەنێـو پـارك، کـە زۆر زەحمەتیـش بـوو، بـەڵام بەهـۆی برادەرایەتـی یارمەتـی دام. بەیانـی تەلەفۆنـی بـۆ ئەمریکاکـرد بـۆ دراوسـێکەیان بـۆ هـاوکاری، دراوسـێیەکەش داوای لێبوردنـی لێکـرد کـە وەزعـی بـاش نییـە، لەگـەڵ ئـەوەش هێشـتا لەسـەر بەڵێنـی خـۆی مـاوە پەنجـا دۆلاری بـۆ ڕەوانـە بـکات! لـە چایخانـەی بـارزان دانیشـتبووم کوڕێـك هاتـە لام سـڵاوی کـردو پرسـی: ئایـا تـۆ خزمـی سـلێمانی؟، منیـش گوتـم، نەخێـر هـەروا دەیناسـم، گوتـی: ئـاگادارم کـە یارمەتـی دەدەی، هەوڵبـدە زیاتـر ئـاگات لێبێـت زۆر هـەژارە لـە ڕێـگا لەگـەڵ مـن بـوو، زۆر بێتاقـەت و بێزاربـوو هیـچ وانەمابـوو شـێت بێـت زۆر دەگریـا، بـە هـەردوو دەسـتی لـە خـۆی دەدا و دەیگـوت جێمبێڵـن مـن زیاتـر ناتوانـم بـڕۆم، محەمـەد سەرسـپی قاچاخچـی بـە لێـدان لەگـەڵ خـۆی دەهێنـا تـا جێنەمێنێـت. سـلێمانی بەدبەخـت ڕۆژێـك لەنێـو پـارك سـەری بوتڵـی غازیـان پێگۆڕیبـوو، جگـەرەی داگیرساویشـی لـە دەسـت دەبـێ، ئیـتر گـڕی گرتبـوو هەمـوو لەشـی سـووتابوو، کـە چوومـە لای لـە نەخۆشـخانە. گوتـی: بـە چاوچـووم، چونکـە بـە ڕووتـی خـۆم

شووشــت لەبــەر چــاوی خەڵــك لــەش و لاریشــم زۆر جــوان بــوو، بۆیــە تیــری چــاووزاری لێیــدام. ڕۆژی دواتــر لــە دوای کارکــردن لــە پــارك پیاســەم دەکــرد، محەمــەد چاوشــین بــە پەلــە هــات و گوتــی: بــڕۆ ماڵــێ جەماعــەت چاوەڕێــت دەکــەن. کــە گەڕامــەوە، دلاوەر و دڵســۆزو کوڕێکــی باڵابــەرزم بینــی دانیشــتبوون، ســڵاوم لێکــردن، پێکەنیــن، گوتــم چیتــان کــرد بــۆ مەســەلەی ســەفەر کــردن؟

- دلاوەر، هیــچ، بــەڵام ئــەو بــرادەرە هێشــتا لــە ئەمریــکا پــارەی بــۆ نەهاتــووە چــوار ڕۆژە چاوەڕێــی دەکــەم، دەبووایــە پێــش ئــەوەی بگەمــە ئەســینا پارەکــەی بــگات، کەچــی ئێســتاش نەگەیشــتووە، جــا نازانــم (د. ســەرباز) نایەوێــت پــارە بــدات یــا مامــی لــە ئەمریــکا بــۆی ڕەوانــە نــاکات.

شــەو کــوڕە خــۆی پێــمان ناســاند، نــاوی شــێروان خەڵکــی بادینــان بــوو تەمەنــی بیســت و پێنــج ســاڵان دەبــوو، بــە قســەی خــۆی مامــی لێپرسراوێکــی پارتــی بــوو لــە ئەمریــکا، پێشــتر لــە ئیبراهیــم خەلیــل فەرمانبــەر بــووە، مووچــەی مانگانــەی پێنــج هــەزار دینــاری عێراقــی بــووە، ئــارەزووی شــوکولاتە بــوو، بــە قســەی خــۆی تەنیــا لــە تورکیــا دوو هــەزار دۆلاری بــۆ مــاوەی پــازدە ڕۆژ بــە شــوکولاتە ســەرف کردبــوو، بــەردەوام پێدەکەنــی، جگەلــە قســە خۆشــەکانی دەنگــی زۆر خــۆش بــوو کاتــێ گۆرانییەکانــی محەمــەد عارفــی دەگوتــەوە نــاوە نــاوە دلاوەرو دڵســۆزیش بــۆ پێکەنیــن پێیــان دەگــوت توخــوا کاك شــێروان ســترانێکمان بــۆ بڵــێ، ئەگــەر دەشــزانی هەســتانێکی فەرهــاد زیرەکــمان بــۆ بڵــێ..؟

شــەو چوونــە دەرەوە تەلەفــۆن بــۆ مامــی شــێروان بکــەن، شــێروان

بـە مامـی گـوت: هێشـتا پارەکـە نەگەییشـتییەو دواکەوتـووە، بۆیـە مـن ئێسـتا لـە لای دلاوەر بەندکـراوم بـۆ ئـەوەی مامـی پارەکـە زوو بنێرێـت، گوتـی: جێگـەم زۆر ناخۆشـە. پاشـان تەلەفۆنیـان بـۆ (د. سـەرباز) کـرد ئەویـش زۆر تـووڕە بـوو، چونکـە ئـەو کـوڕە ئەمانەتـی ئـەو درابـوو، ئـەو خـۆی وا دەردەخسـت کـە یارمەتـی خەڵك دەدات، کەچـی ناسـیاوی خـۆی فڕێـداوە، گوتـی: ئەمشـەو، ڕەوانـەی بکەنـەوە ئەگینـا تووشـی کێشـە دەبـن؟ دلاوەریـش، گوتـی: پارەکـەم بـۆ بنێـرە ئێسـتا ڕاوانـی لای تـۆی دەکـەم، ئەویـش گوتـی باشـە بەیانـی پـارە دەنێـرم. شـەو درەنـگ محەمـەد چاوشـین هـات کـە کوڕێکـی بچووکـی جـوان بـوو بـرادەری یاسـین بـوو، لەگەڵـمان دەژیـاو گوتـی: دلاوەر ئێسـتا ئـەو کـوڕەی بنێـرەوە، ئەگینـا دەگیرێیـن، سـبەینێ (د. سـەرباز) پۆلیـس دەنێرێتـە سـەرتان، ئەوەتـە فریـاد و ڕزگار لـە مەقـەڕ گیراینـە، چونکـە برادەرتـن!

- دڵسۆز: محەمەد مەترسێ دکتۆر فشەکەرە..

- یاسین: وەڵلا بەرەڵلای بکەن باشترە.

منیـش وتـم دلاوەر مەسـەلە تـرس نییـە، بـەڵام ئێـرە هەولێـر نییـە، کێشـەکە بـە عەشـایری چارەسـەر بکرێـت، چونکـە ئێمـەش بـە ئاگری تـۆ دەسـووتێین بـێ ئـەوەی هیـچ پەیوەندییەکـمان بـە مەسـەلەکەوە هەبێـت تەنیـا لەبـەر ئـەوەی تـۆ لێـرە دەخەویـت، کوڕەکەشـت هێنـاوە، بنێـرەوە لای دکتـۆر دوایـش پارەکـەت وەرگـرە، خـۆ ئەگـەر نیازیانبـێ پـارە نـەدەن ئـەوە هـەر نایـدەن جـا بـۆ تـۆ و کـوڕەش باشـترە ڕەوانـی بکەیتـەوە، ئیـتر بـە قسـەی کەسـیان نەکـرد، فارسـیش کـە خـاوەن خانووەکـە بـوو، گوتـی، وەڵـلا دکتـۆر بێتـە پێـش دەرگا

دەیدەمـە بـەر کەللـە و شـەقازللە.
بەیانـی تەلەفۆنیـان کـردەوە، دکتـۆر گوتـی پارەکـەم داوەتـە محەمـەد چاوشـین، رۆژی شـەممە بـوو لـە مانگـی ئـاب، دەڕۆیشـتمە پـارك بـۆ پیاسـەکردن دڵسـۆزیش هـات و گوتـی منیـش دێـم، بـە ڕێکـەوت محەمـەد چاوشـینمان بینـی دڵسـۆز داوای پـارەی لێکـرد.
- محەمــەد: دکتــۆری ســەگباب درۆ دەکات، ئێســتا تەلەفۆنــی بــۆ دەکـەم دیـار بـوو دکتـۆر بـەدرۆ ئـەم قسـەیەی کردبـوو، لـەم کاتـەدا ئـازاد میـسری کـە ئەندامـی حزبێـك لـە حزبەکانـی کوردسـتان بـوو لەگـەڵ دڵسـۆز قسـەی کردبـوو بـۆ چارەسـەرکردنی کێشـەکە، گوتـی بـا بچیـن بـۆ لای دکتـۆر، دڵسـۆزیش گوتـی وەرە لەگەڵـم، گوتـم حـەز ناکـەم بێـم مـن ئـەو ئیشـەم لام پەسـند نییـە، چونکـە ئەمـان خۆیـان بـە دوای تـۆدا دەگەڕێـن چـۆن ئێسـتا تـۆ بەپێـی خـۆت دەچیتـە بەردەسـتیان؟.
- قەیناکە خۆ تۆ ناگیرێیت بۆ دەترسێی؟
کـە چووینـە لای، لەبـەر دەرگا وەسـتابوو ئازادیـش بـە تەنیـا لەگەڵـی قسـەی کـرد، یەکسـەر گوتـی: کاك ئـازاد ئیشـەکە لەبـەر دەسـتی مـن نەمـاوە کەوتووەتـە دەسـت پۆلیسـی یۆنانـی، پاشـان رۆیشـتینە ژووری پڕبـوو لـە خەڵـك فریادیـش لـە ناویانـدا دەستبەسـەر بـوو، نەیاندابـووە پۆلیـس، چونکـە پەیوەنـدی بـە (حێزبێکـەوە کردبـوو، بـەڵام رزگار لـەلای پۆلیـس دەستبەسـەر بـوو کـە هەردووکیـان بێتاوان بـوون و لەسـەر هەمـان بابەتیـش بانگهێشـت کرابـوون، چووینـە ژووری دکتـۆر ئاڵایەکـی کوردسـتانی لەسـەر مێزەکـەی بەردەمـی دانابـوو، گوتـی: ئەمەتـا وەرەقـەی بانـك بـۆ ناردنـی پارەکـە، کەچـی

دلاوەر پێـم دەڵێـت راسـت ناکەیـت، بـە شـەرەفم دەبێـت هەمـوو لەشـی بشـکێنم، ئینجـا حـەوت سـاڵ بیخەمـە ژوورەوە، پاشـانیش سنوورداشـی تورکیـا بکرێتـەوە، ئـەو دڵسـۆزەش نازانـم کێیـە لەگەڵی؟ بەرێکـەوت لـەو کاتـەدا ئـازاد نـاوی دڵسـۆزی هێنـا؟ دکتـۆر پرسـی: تۆ دڵسۆزی؟

- نەخێر من عوسمانم.

هاتـەوە سـەر قسـەکانی، ئەوانـە بـە مافیـا حیسـابیان بـۆ کـراوە پۆلیـس لـە هەمـوو کـون و کەلەبەرێـك بـە دوایانـدا دەگەڕێـت، بزانـم چـی دەکـەن؟

- دڵسۆز: ئاخر دکتۆر چۆن وادەبێت؟.

- وەڵـڵا ئاوایـە، بەشـەرەفم، بـە هەمـوو موقەدەساتم دەبێ ئەوەیـان لەسـەرنەچێت، ئاواشـم لەسـەریان نووسـیوە کـە لـە پۆلیسـخانە سـزایەکی بـاش بخـۆن. دکتـۆر زمانـی یۆنانـی زۆر بـاش دەزانـی هاوڕێیەتیشـی لەگـەڵ گـەورە لێپسراوانـی پۆلیـس پەیـدا کردبـووە. ئـازاد هەسـتی کـرد دڵسـۆز ئاشـکرا دەبێـت و دەگیرێـت، پێیەکـی لەپێـی داو، گوتـی بـا بڕۆیـن، زۆر سـوپاس دکتـۆر، هیواداریـن کێشـەکە بـە ئارامـی چارەسـەر بێـت. کـە چووینـە دەرەوە سـڵاومان لـە فریـاد کـرد، بـەڵام لەگەڵـی نەوەسـتاین یەکسـەر رۆیشـتین، کـە گەیشـتینە سـەری کـۆڵان یەکـێ لـە دواوە هـاواری کـرد دڵسـۆز؟

- یـەك دەقـە دکتـۆر ئیشـی پێتـە؟ گوتـم: دڵسـۆز هەڵـێ خـۆت دەربازکـە، شـەش حـەوت کـەس لەوانـەی لـە مەقـەڕ بـوون بـە غـاردان هاتـن، ئێمـەش کـە بینیـمان هەڵاتیـن تـا تـەواو لـەو شـوێنە دوورکەوتینـەوە، مـن تاقەتـم نەمـا وەسـتام دڵسـۆزیش بـەردەوام

بـوو لـە راکـردن، هەموویـان لەتەکـم تێپەڕیـن کـەس قسـەیەکی لەگەڵـم نەکـرد، دیاربـوو هـەر دڵسـۆزیان دەویسـت و زانیـاری تەواویـان هەبـوو.

لـە پـارك محەمـەدم بینـی و گوتـی: ئـەوە رزگاریـان بـردووە لەگـەڵ خۆیـان بـۆ ئـەوەی ماڵەوەیـان نیشـان دا، یاسـینی فەقیـر لەگـەڵ شـێروان و هیمـداد گیـراون، دلاوەریـش نازانـم، دوای دوو سـەعات بێسـەرو شـوێن بوونـی دڵسـۆز هـەواڵ هـات کـە لـە مەقـەڕ گرتوویانـە لەوێـش دراوەتـە دەسـت پۆلیـس، ئێـوارە کـە فـارس لـە کار دەگەڕێتـەوە بـێ ئـاگاو بێتـاوان دەیگـرن، ئـەوەی بڕۆیشـتبوایە لای ئـەم خانـووە دەگیـرا، شـەو چوومـە بەشـە ناوخـۆی قوتابیانـی زانکـۆ لای زمناکـۆ، کـە خوێنـدکاری زانکـۆ بـوو هاوڕێیەتیـمان دروسـتکردبوو، لـەوێ لەنێـو سـاڵەی شـوقەکە دلاوەرم بینـی، ئـەوە چ دەکـەی لێـرە چـۆن نەگیـرای، بەڵکـو ئەوانیـتر بەردەبـوون.

- دلاوەر: هـەی لـە... دکتـۆر سـەرباز بـەم ...، بـو تەلەفـۆن لـە مـاڵ هاتمـە دەرەوە کـە گەڕامـەوە بینیـم سـەیارەی پۆلیـس لەبـەر دەرگا وەسـتاوە، یەکسـەر گەڕامـەوە، هاتمـە ئێـرە لێـرەش دەبـێ بـڕۆم و تەلەفۆنێـك بـۆ براکـەم بکـەم کـە لێپـرسراوی سـوپایە لـە نێـو ریزەکانـی پێشـمەرگەی کوردسـتان لـە هەولێـر، بزانـم فاکسـێك بـۆ دکتـور نـاکات. دوای سـێ رۆژ خـۆ حەشـاردان و خۆشـاردنەوە ناچـار بـوو بگەڕێتـەوە تورکیـا و ئەوانـی تریـش (رزگار، دڵسـۆز، فـارس، یاسـین) دوای هەشـت مانـگ گیـران، ئینجـا درانـە دادگا، سـاڵێك بەنـد کـران، کەواتـە سـاڵێك و هەشـت مانـگ بەبـێ تـاوان و گونـاە لەیۆنـان بەنـد کـران، پۆلیسـی یۆنانـی لـە هـەر کێشـەیەکی

نێـو کوردەکانـدا کێـی بگرتایـە بەنـدی دەکـرد، گوناهبـارو بـێ گونـاه، هیـچ لێپرسـینەوەیەکی تەواویـان لەگـەڵ نەدەکـردن، بۆیـە بڕیارمـدا سـەفەر بکـەم، چونکـە کـوردەکان زۆر کێشـەیان لـە نێـو خۆیانـدا دروسـت دەکـرد بـۆ نموونـە لـە نێـوان قاچاخچیـەکان کێشـە هەبـوو، لـە نێـوان هەولێـری و سـلێمانی، هەندێـك جاریـش کـوردو ئەلبانـی. لەگـەڵ سـەردار کەرکوکـی رێککەوتـم بـۆ ئیتاڵیـا بچـم، کـە گەیشـتینە ئیتاڵیـا ئینجـا پارەکـە بدەیـن، هـەر بـەم شـەوە پێویسـتییەکانی رێـگام ئامادەکـرد لەگەڵیـان بـەڕێ کەوتـم، سـەیارە تـا نێـو گەراجـی شـاحینە لــە شــوێنێکی تاریــك و چــۆڵ دەرگای پشــتەوەی کردبــووەوە، بــە پەلـە سـەرکەوتین، ئێمـە هەشـت کـەس بوویـن، کـە سـەرکەوتین پـڕ بـوو لـە خەڵـك، دواتـر چەنـد کەسـێکی تریـش هـات، تـا بەیانـی دانیشـتین، ئینجـا بـەرەو (پاتـرا) کـە بەندەرێکـی گـەورەی یۆنانـە بەرانبـەر بـە ئیتاڵیـا بـە رێکـەوت، مانگـی هەشـتە زۆر زۆر گەرمایـە، شـاحینەکەش ماددەیەکـی پلاسـتیکی بارکردبـوو، زیاتـر گـەرم ببـوو، لـە پاتـرا سـەردار لـە پشـت چـادر دەیگـوت: لـە کۆنـترۆڵ بێدەنـگ بـن، دوو فلینـە بەفریشـی بـۆ کڕیبوویـن، یەکێـك گوتـی: سـەردار ئـەی نەتـوت پانگەتـان بـۆ دێنـم؟

- سـەردار: کـوڕم پانکـەی چـی، هـەر دەمویسـت ئیقناعتـان بکـەم. زۆریـش پێکەنـی دڵیشـی زۆر خۆشـبوو پارەیەکـی چاکـی وەرگرتبـوو. ئێــوارە شــاحینە رۆیشــتە نــاو کەشــتی، دوای زنجیرکردنــی بــە کاتژمێرێـك کەشـتییەکە کەوتـە جوولـە و هەسـتمان کـرد بەندەرەکـەی جێهێشـت، شـەو خەوتیـن بەیانـی لەبـەر ئارەقـە و گەرمـاو نەبوونـی ئۆکسـجین خەبـەرم بـووەوە هـەر کەسـە و پارچـە بەفرێکـی لەژێـر

سـەری دانابـوو، تەنیـا پانتۆڵیـان لەبـەر بـوو، تەنانـەت هەندێـك پانتۆڵەکەشیان داکەندبـوو بـە شـۆرت دانیشـتبوون، لەگـەڵ توانەوەی بەفرەکـە و زیادبوونـی پلـەی گەرمـا هـەوای نـاو شـاحینەکە کەمـتر دەبـووەوە، وردە وردە هەناسـەمان تەنـگ دەبـوو، دەنگـە دەنـگ پەیدابـوو ئیـتر هـەوا تـەواو بـڕا، دوو کـەس بوورانـەوە هەندێکیـان میزیـان دەهـات و لـە بوتڵـە بـە تاڵەکانیـان دەکـردو سـەرەکەیان قەپـات دەکـردوە، ئەفغانییـەك زۆری تینـو بـوو، بەبـێ ئـاگا بتڵێکـی هەڵگرتـوو خسـتیە سـەردەمی مژێکـی لێـدا هـەر ئەوەنـدە گەیشـتە قوڕگـی هەمـووی هێنایـەوە و دپرژانـدە بەسـەر و چـاوی ئەوانـەی بەرانبـەری، بـوو بـە پێکەنیـن، لـەم کاتـەش ئەوانـەی بوورانـەوە چەنـد ئاویـان پێداکـردن سـوودی نەبـوو، هاتینەسـەر ئـەو بیرۆکـەی کـە چادرەکـە کـون بکەیـن، هەندێکیـان لایـان پەسـند نەبـوو، لەبـەر کەشـف و ئاشـکرابوونمان، دەیانگـوت: مـادام بەرگـە ناگـرن بـۆ سـەفەر دەکـەن، چـاوی دەردەهـات و دەمـرد. ئیـتر لـەم قسـانەدا بوویـن یەکێـك نـەك هـەر کونـی کـرد، بەڵکـو سەریشـی بـردە دەرەوە، ئـەوەی سەریشـی ببردایەتـە دەرەوە نەیدەتوانـی جارێکیـتر بیهێنێتـەوە ژووریّ، وەك ئـەوەی لەژێـر دەریـا سـەری دەرکردبـێ، هەریەکـە هەوڵـی دەدا کەمێـك سـەر بێنێتـە دەرەوە هـەوا هەڵمژێـت، یەکێك چـووە دەرەوە لەسـەر چادرەکـە دانیشـت، دووان سـێیان و هـی تـر، هـەر هەموومـان چووینـە سـەر چادرەکـە بـە حیسـاب پـازدە کـەس دەبوویـن، بـەڵام لەسـەر چادرەکـە بیسـت و نـۆ کـەس بوویـن، یەکێکیـش لـە خـوارەوە بـوو کـە کوڕێکـی ئەفغانـی بـوو لاتەنیشـتێکی چادرەکـەی تـەواو دڕاندبـوو، کەسـمان بـڕوای نەمـا

گیرامـان مسـۆگەر بـوو، بۆیـە سـەیدۆ بەپێـی پەتـی خـۆی فڕێـداو دوو سـێ شـولاقی چاکـی لێـدا، گوتـی: بـرادەران مـن خواحافیـز، دەڕۆم خـۆم دەشـارمەوە. ئـاوی ئارەقـەو بەفـر لـە شـاحینەکە دەچۆڕایـەوە سـەر چادرەکـەش تـەواو تـەڕ ببـوو بـە درێژایـی شـاحینەکە خەڵـك راکشـابوو، زۆر هیـلاك بوویـن کـەس توانـای خۆشاردنەوەشـی نەبـوو، زۆری نەبـرد سـەیدۆ بـە راکـردن هاتـەوە، چـوار قووتـی کـۆلای لەدەسـت بـوو بـە شـاحینەکە سـەرکەوت، لـە دوای ئـەم چـوار پۆلیسـی نـاو کەشـتییەکە هاتـن، دیـار بـوو سـەیدۆ رۆیشـتبووە چێشـتخانەی کەشـتییەکە کـۆلای دزیبـوو، ئەوانیـش دیتبوویـان و دوای کەوتبـوون، چونکـە خەڵکـی وا پیـس و سـەیریان لـە نێـو کەشـتییەکە نەدیبـوو. کـە پۆلیسـەکانمان بینـی هەموومـان بـە پەلـە خۆمـان لـە چادرەکـە شـۆڕ کـردەوە، دانیشـتین، ئەوانیـش دەرگای دواوەی شـاحینەکەیان کـردەوە یـەك یـەك دایانبەزراندیـن و ئێمەیـان بـردە بـەر فێنککـەرەوە، سـەرژمێریان کردیـن سـی کـەس بوویـن، نەیاندەزانـی چیمـان لێبکـەن، هیـچ جێگەیـەك نەبـوو بـۆ ئێمـە، نەیاندەویسـت کـەس بمانبینێـت تـا نـاوی کەشـتییەکەیان نەزڕێـت، بۆیـە ئێمەیـان لـە گەراجـی سـەیارەکان هێشـتەوە، لـەم سـەین و بەینـە سـەیدۆ و عەبـۆ لەنێـو شـاحینەکان بزربـوون، سـوورە بـە پۆلیسـی گـوت مـن دەچـم دەیاندۆزمـەوە ئەویـش بەهـاوار کردن و جنێـودان بـە سـەیدۆ سـەیدۆ و عەبـۆ عەبـۆ رۆیشـت، سـەیدو و عەبـۆ هاتنـەوە سـوورە ونبـوو، ناچـار ئێمەیـان بـردە بـەر دەرگای کەشـتییەکە و کاپتنەکـە هـات زۆر ریـزی لێنایـن، داوای لێکردیـن بەس بێدەنـگ بیـن و خۆمـان نەشـارینەوە، چیمـان بوێـت بۆمـان دابیـن

دەکەن، دوو کەسی نارد بە دوای سوورە، بڕیاریشی دا خواردنمان بۆ بێنێت چارەکە سەعاتێکی پێنەچوو خواردن هات، هەریەکە و نیو مریشك و مۆزێك و سێوێکی بەرکەوتە تێرمان خوارد، سابوون و تایتیان بۆ هێنایین خۆمان پاك کردەوە، کاتێك دوو پۆلیسەکەی بە دوای سوورە دەگەڕان هاتنەوە سێ کەسی تریان دۆزییەوە، ئەوانیش لەبەر ئێمە ئاشکرابوون، سوورە تەواو خۆی ون کرد پۆلیسەکانیش وازیان لێهێنا.

وردە وردە خەو دەیبردینەوە، هەرکەسە لە شوێنی خۆی پاڵکەوت، دوو سەعاتێك نووستین کە خەبەرم بووەوە تەنیا شەش کەس لە تەنیشتم مابوون، ئەی خوایە ئەوانی تر دەبێ چییان بەسەرهات؟ بە پەلە خۆم گەیاندە شاحینەیەك، کە سەرکەوتم بینیم پڕبوو لە شووتی، قاچێکم بردە ژوورەوە، دەنگێ بەرز بووە یەکێك خۆی لەژێر شووتییەکان حەشار دابوو، یەکێکی تریش شووتییەکی بە هەردوو دەست گرتبوو دەموچاوی خۆی پێ شاردبۆوە، لایداو گوتی: کاکی خۆم تکایە ئاشکرامان مەکە، بڕۆ خوارێ منیش، گوتم، شاحینەی باوکتە؟ ئەمجارە زۆر بەبێ زەوقی گوتی: هەیهوو، دەوەرە سەرکەوە هەتا ئاشکرا نەبووینە، کەمێکی پێچوو دوو کەسی دیکە هاتن و خۆیان خستە ژێر شووتییەکان، تا دەهات ژمارەمان زیاد دەبوو، دوای چەند دەقەیەك نەوشاد لە خوارەوە هاواری کرد، کوڕە چاوەکەم وەرنە دەرێ سوودی نییە، با دارکاریمان نەکەن هەر دەتاندۆزنەوە، ئەفسەرەکە پێی گوتم بانگیان بکە، ئەگینا شوفێری شاحینەکانیان لێ ئاگادار دەکەینەوە، گوێمان پێنەدا و زیاتر بێدەنگ بووین، تا شۆفیری شاحینەکە

خـۆی هــات، لــە پشــتەوە ســەرکەوت و بــە یۆنانــی بانگــی کــرد، کــە بێنــە دەرەوە, هیــچ ســوودێکی نەبــوو تەماشــای کــرد جێگــەی شــووتییەکان وەك خــۆی نەمابــوو، دڵنیابــوو خەڵکــی تێدایــە، ناچــار بــوو بێتــە ژوورەوە، دوو هەنــگاوی هاوێشــت، لەگــەڵ هەنــگاوی سێیەم یەکێـك هـاواری کـرد ئـەی بابـە زگـم، دیـار بـوو قاچی لەسـەر شـووتی سـەر سـکی دانابـوو، لەگـەڵ ئاشـکرابوونی ئـەم، ئێمـە هـەر ئەوەمـان بـۆ کـرا بـە راکـردن خۆمـان بگەیەنینـە نـاو جەماعـەت و خۆمـان ون بکەیـن، ئەگینـا بـەر شـەق و کۆڵـە مسـت دەکەوتیـن، کاپتنەکــە هاتــەوە، زۆر بــە تووڕەیــی گوتــی: نەمگــوت خۆتــان مەشـارنەوە یارمەتیتـان دەدەیـن و خەبـەری پۆلیسـی ئیتاڵیـا نادەیـن، بــەڵام ئێســتا ناچارتــان کردیــن پێیــان رابگەیەنیــن. پۆلیســی ئیتاڵــی بــە دڵــڕەق و توندوتیــژ نــاسراون. ئێمەیــان بــردە ســەرەوە ژوورێکــی ئاسـایی لەگـەڵ ژوورێکـی تایبـەت بـە خۆیـان کـە شـوێنی دانیشـتن بـوو، قەنەفـە و مێزێـك و تەلەفزیۆنێکـی بچووکـی لێبـوو، ژوورەکـەی تــر چــوار قەلەوێــرەی لێبــوو، گەرماوێکــی تێدابــوو تــا گەیشــتینە بەنــدەری ڤینیســیا هەموومــان خۆمــان شووشــت، جگــە لــە ســێ ئەلبانییەکـە و پێنـج ئەفغانییەکـە نەبێـت، بـە دیـار تەلەفزیۆنەکـەوە دانیشــتبوون، عەبــۆی هەولێــری لەگــەڵ ئاهەنــگ ســلێمانی بــووە شـەڕیان، ئاهەنـگ بـە دوو جێگـە سـەری شـکا، بـەری چـاوی شـین و مـۆر بـووە دەموچـاوی هەمـوو خوێـن بـوو، پۆلیسـی ئیتاڵـی هـات ئاهەنگیـان بینـی، سـەریان سـوڕما دەموچـاوی هەمـوو خوێـن بـووە پرسـیاریان کـرد کـە کـێ لێیـداوە ئەمیـش دەسـتی خستەسـەر عەبـۆ، پۆلیسـەکان قۆڵـی عەبۆیـان گـرت و بردیـان، کـە هێنایانـەوە مـات و

بێدەنـگ دیاربـوو باشـیان لێیدابـوو دەیگـوت: بـەس بگەینـە یۆنـان خـۆم دەزانـم چ کارەسـاتێك بەسـەر ئاهەنـگ دێنـم.
پۆلیسـەکان هاتنـەوە بانگـی سـێ ئەلبانییەکەیـان کـرد، لـە پێـش ئێمـە بـەر کێبڵانیـان دا، ئیتاڵـی زۆر رقیـان لـە ئەلبانییـە، چونکـە زۆربەیـان قاچاخچیـن و چەکـدارن. دوای زیاتـر لـە شـەش سـەعات لـە بەندەرەکـە وەسـتاین هەمـوو ڤینیسـیامان لـێ دیـار بـوو، چونکـە ئێمـە لە بەشـی هـەرە سـەرەوەی کەشـتییەکە بووین و لـە پەنجەرەکە سـەیرمان دەکـرد، هەمـوو سەرنشـینەکانی نێـو کەشـتییەکە دابەزیـن بـە هەمـوو ناسـنامەیەك، بـە سـەگ و پشـیلەکانیانەوە، تەنهـا ئێمـە بۆمـان نەبـوو دابەزیـن، چونکـە نـە ناسـنامەمان هەبـوو نـە ئـەو وڵاتـە کـە بـۆی دەچوویـن هـی خۆمـان بـوو، نـە ئەوەشـی بـۆی دەگەڕاینـەوە، نـە کەسـیش زمانـی ئێمـەی دەزانـی، کـە دەتگـوت کـوردم واقیـان وڕدەمـا، چەنـد جارێـك دەیانگوتـەوە کـورد، کـورد، ئـەی وڵاتەکـەی خۆتـان؟
کوردسـتان، ناوەکەیـان بـەلاوە رێکبـوو لەگـەڵ نەتەوەکـە، بـەڵام نەخشـە نەبـوو بیسـەلمێنێ بـۆ نموونـە یۆنانییـەکان نەخشـە و ناسـنامە، یـا ئیتاڵییـەکان هتـد ئێمـەش دەبـوا نەخشـە و ناسـنامەی عێراقـی نیشـانیان دەیـن، ئـەو کاتـە بـە عـەرەب لـە قەڵـەم دەدرێیـن یـا تـورك یـا فـارس یـا سـووری، ئیـتر بێزاریـش دەبـووی لـەو چیرۆکـە بـۆ هەمـوو کەسـێك بگێڕێتـەوە کـە کـورد چییـە و لـە کـوێ هاتـووە؟ بوونـی لـەو کەونـە چییـە؟
بـە هەمـان رێـگا گەڕاینـەوە سـێ و پێنـج سـەعات لـە دەریـای ناوەڕاسـت ماینـەوە، کـە گەیشـتینەوە پاتـرا دونیایـەك رۆژنامەنـووس

هاتـن سـەدان وێنەیـان گرتیـن لەگـەڵ دوو سـێ کـەس چاوپێکەوتنیان کـرد، پاشـان بـۆ بەندیخانەیـان ڕەوانـە کردیـن، شـەوێك تێیـدا مایـنەوە دوایـی ئێمەیـان بـردە بنکـەی سـەرەکی پۆلیـس هەرچەنـدە ئەمانیـش شـوێنیان نەمابـوو، بـەڵام هـەر چۆنێـك بێـت لـە بەشـی پشـتەوەی بنکەکـە دوو ژووری بچـووك و ڕاڕەوێکـی درێـژی تەسـکی هەبـوو ئێمەیـان لـەوێ کۆکـردووە، ڕەنگـە بەندیخانـەی گـەورەو هەمەجۆریـان هەبێـت, بـەڵام حـاڵات و کێشـەی ئێمـە روون نەبـوو کـە چ یاسـایەك، بڕیارێـك لەسـەرمان جێبەجـێ دەبـێ یـان دەچەسـپێندرێت، بۆیـە کێشـەکەیان بـە هەڵـواسراوی هێشـتەوە، تـا ڕۆژی دادگاییکردنمـان، پێنـج شـەممە بەیانییەکـەی زوو بـە پاسـێك بـۆ دادگایـان بردیـن، دوای دوو سـاعات پێیـان گوتیـن ئەمـڕۆ دادگایـی ناکرێـن تـا ڕۆژی دوو شـەممە هـەر لـەوێ تورکێکـی یۆنانـی لێـمان نزیـك بـۆوە داوای کـرد ببێتـە وەرگێڕمـان، پـاش کێشمەکێشـمێکی زۆر ڕازی بوویـن، بـەڵام چـۆن وەرگێڕێـك ئێمـە هیـچ تێیناگەیـن، چونکـە لـە عەدنـان کەرکووکـی زیاتـر کەسـی تـر تورکـی نازانێـت، ئەویـش یۆنانـی دەزانـی پێویسـتی بـە تورکـی نەبـوو، ئـەم تورکـە لـە کێشـەکەی ئێمـەی دەزانـی، گوتـی ئێـوە هەمووتـان وەکـو یەکـن دەشـبێت یـەك قسـە بکـەن، بۆیـە دەتوانـن هەردەمتـان بجوڵێنـن, مـن قسـەکە بـۆ حاکـم دەکـەم, ئێمـەش دەبـوا بمانگووتبـا خۆمـان چـادری شـاحینەکەمان دڕانـدووە شـۆڕبووینەوە نـاوی، بـۆ ئـەوەی شـۆفیرەکان نەگیرێـن و نەکەونـە بەندیخانـە و تووشـی سـزا نەبـن، هـەر لەوێـش ئەوانـەی پارەیـان دابـووە پشـتیوان چاوشـین یـا سـەردار کەرکوکـی ترسـان لـەوەی سـنورداش بکرێنـەوە، تەلەفۆنیـان

بـۆ سـەردار کـرد یارمەتییـان بـدات کـە ئـازاد بـن، سـەردار لـە وەڵامـدا گوتـی: ئـەی هوتیوینـە ئـەوە سـنووورداش نەکراینـەوە، وەڵـڵا وامزانـی ئێسـتا لـە تورکیاینـە، پارەکـەم هەمـوو خـەرج کـرد، بـەڵام ئینشـائەڵڵا دەتانگەڕێننـەوە تورکیـا، هیچـی تـر تەلەفـۆن مەکـەن، ئـەوە موشـکیلەی مـن نییـە.

ئیـتر ئومێـدی گەڕانەوەمـان بـۆ ئەسینا نەمـا، مەگـەر بەرێککـەوت یـا ئەوەتـە شەنسـێکی گەورەمـان هەبێـت، بـە دڵتەنگـی و شـێوایییەوە گەڕاینــەوە بەندیخانەکـە دوای نانخواردنـی ژەمـی نیـوەڕۆ عەبـۆ سـەتڵێکی زبڵـی هەڵگـرت و پاکـی کـردەوە و خسـتییە نێـوان هەردوو رانـی و دەسـتی کـرد بـە تەپـڵ لێـدان و گۆرانیشـی گـوت، هەرچەنـد وتمـان بێدەنـگ بـە نـەوەك دوایـی ئازارمـان دەدەن، بـەڵام هیـچ سـوودێکی نەبـوو، عەبـۆ بـەردەوام بـوو لـە بـەزم و رەزمـی خـۆی، تەپـڵ لێدانەکـەی ئەوەنـدە خـۆش بـوو سـەرنجی سەیدۆشـی بـە جـۆش و خـرۆش خسـت و ناچـاری کـرد بەندەکانـی بـۆ تـەواو بـکات، دوایـی ئـەوەی بەنـدی تریـان بـۆ نەهـات هـەر لەسـەر هەمـان ریتـم و ئـاواز دەسـتیان کـرد بـە جنێـودان بـە یەکـتر، بەردەوامـی ئـەم کەشـە سـەرنجی ئەوانـی تریشـی راکێشـا تـا وایلێهـات هەموویـان خزانـە ئەڵقـەی تیپەکـە و وەکـو کـۆرس بـە دەنگـی بـەرز دەسـتیان بە گۆرانـی گوتـن و هەڵپەڕکـێ کـرد. کار گەیشـتە شـوێنێك کـە تـەواوی خەڵکـی گەڕەکەکـە گوێبیسـتی ئاهەنگەکەمـان دەبـوون، چونکـە شـوێنی ئاهەنگێڕانەکەمـان سـەری واڵابـوو، ئـەم بەزمـە نزیکـەی دوو سـەعاتی خایانـد، هەرچەنـدە پۆلیسـەکان لـە دەرگایـان دەداو هەڕەشـەیان لێدەکردیـن، کەچـی هـەر بـەردەوام بـوو تاکـو تیپەکـە

خۆیـان بێـزار بـوون. ماوەیـەك بێدەنگـی باڵـی بەسـەر شـوێنەكە كێشـا تـا كاتـی نانخواردنـی ئێـوارە، ئینجـا كـوڕی سیاسـی دەسـتی پێكـرد و هەركەسـە بـە یـاری خۆیـدا هەڵدەگـوت.

- سـەیدۆ، باسـی هـەر كەسـێك دەكـەن بیكـەن، بـەڵام قبـووڵ ناكـەم باسـی شـێری گـەورە بكـەن.

- دڵشـاد: بەسـەری باوكـم ئـەوەی نـاوی سـەرۆك بێنێـت چـی خراپـە بەسـەری دێنـم.

سەیدۆ: هەی سلێمانی فشەكەر ئێوە كەی پارتی بووینە؟

- دڵشاد: قسە بە من بڵێ، بەڵام رازی نابم باسی سەرۆك بكەی.

بەیانـی دووبارەبوونـەوەی رووداوەكانـی رۆژی پێشـوو بـوو تـا ئێـوارە، داوایـان كـرد رێـگای تەلەفـۆن كردنیـان پێبـدەن، دوو سـێ كـەس رۆیشـتن بـۆ تەلەفۆنكـردن و گەڕانـەوە, ئینجـا كـوڕە ئەفغانییەكـە رۆیشـت، دوای پێنـج دقـە پاسـەوانەكە بـە تووڕەیـی دەرگاكـەی داخسـت و گوتـی ئەوەیـان رایكـرد، شـوێنی تەلەفۆنەكـە كەوتبـووە نزیـك دەرگای سـەرەكی بـارەگای پۆلیـس كـە هەمیشـە واڵابـوو، ئەمیـش بـە هەلـی زانیبـوو رایكردبـوو، چونكـە پاكسـتانی و ئەفغانـی رەوانـەی وڵاتەكانـی خۆیـان دەكرانـەوە، وەكـو ئێمـە نەبـوون. لـە ئەتڵەسـە جوگرافییـەكان وڵاتیـان لابرابیـت. حاڵەتێكـی گـرژ لـە نـاو بارەگاكـە دروسـت بـوو، تـرس و سەرسـامیەكی زۆریشـی بـۆ ئێمـە هێنـا، هەسـتمان كـرد بـڕوا و متمانـەی خۆمـان لـە دەسـت داوە، پۆلیسـی یۆنانیـش بـەوە ناسرابـوون گـەر تـووڕە بـن، یـان ترسـیان لـە كەسـێك، یـان كۆمەڵێـك هەبێـت بـێ دوو دڵـی رەوانـەی سـنووری توركیـای دەكەنـەوە. دوای چـوار پێنـج كاتژمێـر دەرگای بەندیخانـە

کرایـەوە و کـوڕە ئەفغانییەکەیـان فڕێدایـەوە ژووریّ، دەرگاکەشـیان داخسـت, بـەڵام ئـەو کـوڕەی یەکـەم جـار بـۆ تەلەفۆنکـردن چـوو ئـەوە نەبـوو کـە گەڕاندیانـەوە نەتدەناسـییەوە، چونکـە ئەوەندەیـان دارکاری کردبـوو بـە دەسـتێکی سـەری خـۆی گرتبـوو بـە دەسـتەکەی تریشـی سـکی، دوو پاکسـتانی دەسـتیان گرتبـوو دەیانهێنایـە ژووریّ، کاتێـك عەبـۆ شـەقە زللەیەکـی لـە بناگوێیـدا و شـاپەکی تێهەڵـدا، سـەیدۆش تاکـە پێڵاوێکـی تێگـرت، دەسـتیان کـرد بـە جنێوپێدانـی، سـەگبابەی دیەوێـت سنوورداشـمان بکاتـەوە، کـێ جارێکـی تـر دەمانهێنێتـەوە، هـەر جارێـك خێرمـان پێدەکـەن و نایکـەن بـە دوو. سـەیدۆ و عەبـۆ لـە تورکیـا بـە خۆڕایـی گەیشـتبوونە یۆنـان، ئـەم جـارەش بـێ پـارە ڕەوانەیـان کردبـوون، چونکـە هیـچ پارەیـان نەبـوو، توانـای پەیداکردنیشـیان نەبـوو، جگـە لـە قسـەی قـۆڕ و هەڵسـوکەوتی کۆمیـدی توانـای کارکردنیـان نەبـوو، بۆیـە دەترسـان لـە گەڕاندنەوەیـان بـۆ تورکیـا وەك هـەر کەسـێکی ئاسـایی.

پۆلیسـێك هـات بانگـی عەبـۆی کـرد، نەوشـادیش وەکـو وەرگێـڕ لەگەڵـی ڕۆیشـت. پۆلیسـەکان پێنـج هـەزار دۆلاریـان لـە گیرفانـی ئەفغانییەکـە دۆزییـۆوە، ئەمیـش لـە ترسـان وتبـووی هـی عەبۆیـە، لـە کاتـی لێکوڵینـەوە پۆلیـس بـە عەبـۆ دەڵێـت ئـەو پارەیـە هـی تۆیـە؟ عەبـۆش پرسـیار لـە نەوشـاد دەکات، ئەگـەر بڵێـم هـی منـە پارەکـەم دەدەنـێ؟ نەوشـادیش دەڵـێ، نەخێـر دەیانەوێـت بزانـن ئـەم پـارە زۆرە هـی کێیـە، ڕەنگـە حیسـابی قاچاخچیـت بـۆ بکـەن، عەبـۆش دەڵـێ دەی باشـە بڵـێ ئـەم پارەیـە هـی ئـەم نییـە.

ئـەم ئێوارەیـە زۆر بێدەنـگ بـوو هـەر کـەس لـە شـوێنی خـۆی

دانیشــتبوو چاوەڕێــی هاتنــی بەیانیــان دەکــرد، لەگــەڵ عەدنــان کەرکووکــی لــە ژووره دوو مەترییەکــەی لەســەر پارچــە دۆشــەگێکی کــۆن دانیشــتبووین ســەیری نووســینەکانی ســەر دیوارەکەمــان دەکــرد, بــە تایبەتــی ئەوانــەی کــە بــە کــوردی و عەرەبــی نووسرابــوون, عەدنان خەریکــی گێڕانــەوەی ســەربردەی ژیانــی خــۆی بــوو، کەچــی مــن هەر رستەی یەکەمــم لــە قســەکانی کەوتــە بەرگــوێ لــە کاتــی کارکردنی لە تورکیــا وەســتا گەورەکــەی مافیــا بــووە داوای لــەو کــردووە ببێــت بــە پاســەوانی، ئــەوەی تــر بــە خوێندنــەوی نووســینەکانی ســەر دیوارەکــە خەریــك بــووم لــە شــوێنێك نووسرابــوو (پــۆڵا مەســیفی نەمــر هەمــوو شــتێکی بــە چــاوی خــۆی بینــی)، لــە لایەکــی تــر خەڵکــی هەمــوو گەیشــتنە ســوێد و ئەڵمانیــا و نەرویــج، تــۆ تــازە لێــرەی... هــا... هــا ...هــا لــە ســووچێکی تــر دەبــێ لــە ئێمــە بێکــەس تــر و کەرتــر هەبــێ، لــە لایەکیــتر (یــان نەمــان یــان کوردســتان)، (بعیــد عنــك حەیاتــی عــەزاب)، (ئــای لــەڤ یــو ....).

بەیانــی زوو بانگیــان کردیــن و بەڕیــز بــۆ دەرەوە لەوێــش بــۆ نــاو پاســێك ســەرکەوتین تــا بــەر دەرگای دادگا، کــە رۆیشــتینە ژوورەوە لــە راڕەوەکــە پیاوێکــی پــاك و خاوێــن بــە قــات و بۆینباخــەوە هاتــە بەردەمــمان و گوتــی، ئێــوەن کــوردەکان. کــە بە نا یاسایی رۆیشــتوون، وانییــە؟ مــن پارێــزەرم لــە رۆژنامــە، کێشــەی ئێــوەم خوێنــدەوە هاتوومــە بــێ هیــچ بەرانبەرێــك بەرگریتــان لێبکــەم.

چووینــە نێــو هۆڵــی دادگا هۆڵێکــی پــان و بەریــن بــوو، چەند کەســێك دانیشــتبوون, ئێمــەش لــە دەســتە چەپــی هۆڵەکــە روونیشــتین، تــەواوی کورســییەکانمان پــڕ کــردەوە، دوای نیــو ســەعات دادوەرەکان

هاتــن، گــورج هەڵســاینەوە و بــە هێواشــیش دانیشــتینەوە یەکــە یەکــە ناوەکانیــان خوێندیــەوە, ئینجــا بانگــی وەرگێڕەکەیــان کــردو چەنــد قســەیەکیان لەگــەڵ کــرد، نــاوی یەکــەم خوێندرایــەوە بــەرەو رووی دادوەرەکان رۆیشــت و لەبەردەمیــان لــە تــەك مێزێــك بــە پێــوە وەســتاو.

- تۆ کوردی عێراقی؟
- بەڵێ.
- بۆچی بە قاچاخ سەفەر دەکەی؟
- چونکە بە یاسایی ناتوانم؟
- بۆ ناتوانێت؟
- چونکــە لــە وڵاتــی ئێمــە رژێمێکــی دیکتاتــۆری هەیــە بەنــاوی بەعــس سەرۆکەکەشــی هەمــوو دونیــا دەیناســێت نــاوی ســەدامە، ئــەم رژێمــە تــرس و نیگەرانییەکــی گــەورە و بەهێــزە لەســەر تــەواوی ژیانــی ئــەم خەڵکــە ستەمدیدەیە, بــە تایبەتــی ئێمــەی کــورد، هەلــی ســەفەر کردمــان بــە قاچــاخ نەبێــت بــۆ نییــە.
- چۆن لەم شاحینەیە سەرکەوتیت؟
- قاچاخچییەکــە دەستنیشــانی ئەمــەی کــرد لــە ســەرەوە درزێکــی لــە چادرەکــە کــرد ئێمــەش شــۆڕ بووینــەوە نــاوی.
- شۆفێری شاحینەکە لەوێبوو؟
- نەخێر نەمانبینی.
- ئەی ئاگادار بوو لەوە؟
- نەخێر
- چۆن دەزانی ئاگادار نەبووە؟

- چونکـە ئەگـەر ئـاگادار بوایـە چادرەکەمـان کـۆن نەدەکـرد، بەڵکـو بـە دەرگاکـە سـەردەکەوتین.

- جا کێ دەڵێ بە دەرگاکە سەر نەکەوتوونە؟

- من دەڵێم

- ئەگـەر قسـەکانت راسـت نەبێـت رووبـەڕووی سـزای تونـد دەبیتـەوە.

- قاچاخچییەکە کێ بوو؟

- پیاوێکی ئێرانی بوو،

- جێگەو شوێنی پێدەزانی؟

- نەخێر هیچ شتێکی لە بارەوە نازانم.

- چۆن لەگەڵی رێککەوتی؟

- بە دوو هەزار دۆلار لە ئەسینا تا ئیتاڵیا.

بـەم شـێوەیە ئەوانـی تریـش بانـگ کـران و یەکەیەکـە رووبـەڕووی هەمـان پرسـیار کرانـەوە.

دوا کـەس پرسـینەوەی لەگـەڵ کـرا، پێـش ئـەوەی دادوەرەکان گفتوگـۆ لەنێـوان خۆیـان بکـەن و بۆچوونەکانیـان بگۆڕنـەوە، ئـەو پارێـزەری پەیمانـی بـە ئێمـە دابـوو بەرگریـمان لێبـکات دەسـتی بەرزکـردووە و هەڵسـا، ماوەیەکـی تـەواو بەرگـری لێکردیـن و رەخنەیەکـی زۆری لـە دەسـتەڵاتدارانی یۆنـان گـرت بەرانبـەر بـە پەناهەنـدە کـوردەکان و گوتـی (ئەوەتـا هەموویـان لـە پـارك و بـن دیـوارەکان دەخـەون، لـە کڵێسـەکانیش نـان دەخـۆن تـا بڵێـی بـاری گوزەرانیان ناخۆشـە، کەچـی ئێسـتا دەتانەوێـت حوکمـی گەڕانەوەیـان بەسـەردا بچەسـپێنن بـۆ وڵاتێکـی فاشـی وەك تورکیـا کـە هەموومـان دەزانیـن چ کارەسـاتێکی

بەسەر میللەتی کورد هێناوە، جا هیوادارم ڕەچاوی ئەم خاڵانە بکرێت، ئینجا بڕیاری لەسەر بدرێ، کە گەڕاینەوە بەندیخانە لە بارەگای پۆلیس دڵنیا نەبووین لە وەرگێڕەکە کە پێی گوتین: مەترسێن ئێوە دەگەڕێنەوە بۆ ئەسینا، ناچاربووین لە پۆلیسەکان پرسیار بکەین ئاخۆ چیمان لێدەکەن، ئەمانیش هەمان قسەیان دووبارە کردەوە. جا نازانم کەیسەکەی خۆمان بوو رزگاری کردین یا بەرگری ئەو پارێزەرە بوو کە زۆر مرۆڤانە و دڵسۆزانە بەرگری لێکردین.

بەیانی کاتژمێر (نۆ) بەڕیز پەنجەمۆریان پێکردین و وێنەیان گرتین، پسوولەی مانەوەی سێ مانگیان بۆ کردین، ئەو ئەفسەری پسوولەکەی پێدەداین بە پێکەنینەوە پێی دەگوتین، دەبێت لە ماوەی ئەم سێ مانگە رێگایەك بۆ خۆتان بدۆزنەوە و ئێرە جێبێڵن و بڕۆن.

ئیتر بێ ترس گەڕاینەوە ئەسینا بە پاس و شەمەندەفەر، ئەفغانی و چوار پاکستانییەکەی تریش سنووورداشی وڵاتەکەی خۆیان کرانەوە. جارێکی تر تێکەڵ بە خەڵکی ئەمۆنیا بووینەوە، لە ئەسینا بێ بەرنامەتر لە جاران لە شەقامەکان دەسووڕاینەوە. چاودێریەکی زۆر توند خرابووە سەر شاحینەکان کە نەفەریان تێدابوو، بۆیە هیچ قاچاخچیەك گرێنتی نەبوو.

بیرم لەوە کردەوە خۆم بە تەنیا بڕۆم، جاری یەکەم کە گیراین شارەزای ئەو شوێنانە ببووم کە پێی دەرباز دەبیت. پانتۆڵێك و تیشێرتێکم کڕی، بلیتێکم بۆ (پاترا) بڕی و هەر هەمان ئێوارە بەڕێکەوتم، کاتژمێر هەشت و نیو لە وێستگەی سەرەکی پاترا

دابەزیم کە دەکەوێتە سەر بەندەر هەر لەوێشەوە کەشتییەکان بۆ ئیتاڵیا و وڵاتەکانی تر بەڕێدەکەوتن لە گازینۆیەك چوومە ژوورەوە لە دەرگای دواوەی کە دەکەوێتە دیوی بەندەرەکە خۆم گەیاندە گەراجی شاحینەکان، لەوێ کەشتییەك وەستابوو خەڵك سەر دەکەوتن لە بەرانبەر کەشتییەکە دوو ئافرەتی پیر دانیشتبوون دیار بوو تازە هەندێك کەسیان بەڕێکردبێت، چاودێری رۆیشتنی کەشتییەکەیان دەکرد پرسیارم لێیان کرد:

- ئایا ئەم کەشتییە بۆ ئیتاڵیا دەڕوات؟

- بەڵێ بۆ (ئەنکۆنا)ی ئیتاڵیا دەڕوات.

دڵنیابووم لەوێ بۆ ئیتاڵیایە ترسی ئەوەم نەما بۆ وڵاتیکی تر بڕوات، وەکو ئەو چوار کوردەی بە هەڵە بۆ میسر رۆیشتبوون. بێ دوودڵی و ئەملاو ئەولا چوومە ژێر ئەو شاحینەیە لە ریزی پێشەوە وەستابوو کە بجێتە ناو کەشتییەکە، خۆم خستەسەر ئەکسلی دواوە. بە هەر شێوەیەك بێت جێگەی خۆم کردەوە و جوولەم لە خۆم بڕی، هەر لەم کاتەش شوفێرەکە بە زرینگانەوەی کلیلەکانی بەرەو شاحینەکە هات، وامزانی ئاشکرابووم، کەچی لە شاحینەکەی سەرکەوتوو بەگڕی خست و رۆیشت، تا بەر دەرگای کەشتییەکە, لەوێ پۆلیسەکان بە لایتی دەستی سەیریان کرد، قاچی پۆلیسەکانم دەبینی، بەڵام ئەمان سەیری ژێرەوەیان نەکرد، دوای سەرکەوتنی شاحینەکە بۆ نێو کەشتییەکە لە پڕ دوو دەست لەملا و لەولای شاحینەکە پارچە ئاسنێکیان خستە ژێر تایەکانی. دوا کەس و دوا ئۆتۆمبێل سەرکەوتن و دەرگای کەشتییەکە داخرا، نێو کاتژمێرێکی برد تا کەوتە جوولە و بە رێکەوت کەمێك

لـە بەندەرەكـە دووركەوتــەوە، ئینجـا هاتمــە دەرەوە، شـاحینەیەكی خاوێــن و تــازە لــە ریزەكەیــتر وەســتابوو بــە گەورەیــی لەســەر چادرەكــە نووسرابــوو (دانیــمارك - یۆنــان) ســەركەوتمە ســەرەوە و چادرەكـەم بـڕی و چوومـە نـاوی هەمـووی كارتـۆن بـوو، كارتۆنێكـم دڕانـد و خسـتمە شـوێنە دڕاوەكـە .

زیاتـر لـە سـی و پێنج كاتژمێـر لەنێـو شـاحینەكە بـووم لـەم بەینـەدا كـە دەكاتـە دەریـای ناوەڕاسـت هـەر شـتێك روویبدایـە، مـن یەكـەم قوربانــی بــووم، چونكــە لــە بەشــی ژێــری ژێــرەوە بــووم. پــاش ئــەم هەمـوو چاوەڕوانییـە، كەشـتییەكە وەسـتا لـە یـەك لـە بەندەرەكانـی ئیتاڵیـا شـاحینەكە بەهێواشـی هاتـە دەرەوە و دوای چەنـد دقەیـەك لـە گەراجێـك وەسـتا، نەمتوانـی زیاتر لـە كاتژمێرێـك لەنێو شـاحینەكە بمێنمــەوە، بۆیــە هاتمــە دەرەوە و ســەیرێكی ئەمــلاو ئــەولام كــرد كـەس لـەم نزیكانـە نەبـوو، سـەرم بـەرز كـردەوە و تابلۆیەكـم بینـی لێـی نووسرابـوو (ئەنكۆنـا)، قسـەی پیرەژنـم بیركەوتـەوە و زانیـم كـە لـە ئیتاڵیـام خـۆم فڕێـدا خـوارەوە لەلایـەك دەترسـام و لـە لایەكـی تریـش بـە دوای رێگایـەك دەگـەڕام بۆ چوونـە دەرەوە لـە بەندەرەكە، چونكـە بەندەرەكـە زۆر نزمتربـوو لـە ئاسـتی شـارەكە، بۆیە ئاراسـتەی باڵاخانەكانــم گــرت و رۆیشــتم، كــەس لێــی نەپرســیم تــا گەیشــتمە بـەردەم دەرگای هوتێلێـك و چوومـە ژوورەوە و ناسـنامەی بەلجیكیـم دایـە دەسـتی كـە لـە یۆنـان بۆیـان دروسـتكردبووم، داوای ژوورێكـم لێكــرد بــۆ یــەك شــەو، لەگەڵــم هــات و دەرگای ژوورێكــی بــۆ كردمـەوە و چوومـە ژوورەوە یەكسـەر بـۆ ژێـر دوشـەكە، جلەكانـم گـۆڕی و لەسـەر جێگەكـە پاڵكەوتـم كـە دڵنیـا بـووم لـە ئیتاڵیـام

هەستێکی زۆر سەیرم هەبوو لە خۆوە ئارامی سەراپای لەش و مێشکمی گرتبۆوە. وام هەستدەکرد گەیشتومەتە جێگەی مەبەست، بەڵام بەبێ ئەوەی هیچ جێگەیەك مەبەستمبێ، هەروەها چۆن و چی دەکەم یا دەبێ چی بکەم هیچ شتێکەم بە خەیاڵدا نەدەهات، بەڵام هەستمدەکرد ئیتر مرۆڤێکی ئازادم و هیچ ئاستەنگێك نەماوە بۆ دەرچوون و گەڕان و ترسی گرتن و گەڕانەوەش نەماوە.

لە بێدەنگی و ئارامی ژووری ئوتێلەکە وردە وردە دەحەسامەوە لە ناکاو گوێبیستی دەنگێکی گەلێك ئارام بەخش بووم، دەنگێك کە بیرەوەری خۆش و ناخۆشم لەگەڵی هەیە، ئەو دەنگەی لە پێنج شەممان پێش ئاهنگگێڕان و ڕۆژانی جەژن و هەروەها لە تازیمانە و سەر قەبرانیش دەبیستra، دەنگی قورئان بوو، بەڵام باوەڕم نەکرد، وامزانی گوێم دەزرینگێتەوە سەیری بنمیچ و دیوارەکەم کرد، ڕەنگە خەون بێت، کەچی هەمان ژوور بوو. ئەوەم بە مێشك داهات کە دەیانگوت: کاتی خۆی (ئارمسترۆنگ) لەسەر مانگ دابەزیوە گوێبیستی دەنگی بانگدان بووە، ئەوەش وا لە لای من دووبارە دەبێتەوە لەم شوێنە ئارام و دوور لە ئیسلامەتییەدا، هەڵسام بەرەو پەنجەرەکە هەنگاوم نا دەنگەکەم لەلا روونتر بوو، کە سەرم لە پەنجەرەی دواوەوەی هوتێلەکە هێنایە دەرەوە و سەیری خوارەوەم کرد پیاوێکم بینی لە عەرەب دەچوو خەریکی پاککردنەوەی باخەکە بوو، ریکۆردەرێکی بچووکی لەلای خۆی دانابوو دەنگەکە لەوێوە دەهات.

لە ژوورەکە هاتمە خوارو لە چێشتخانەیەکی تەنیشت هوتێلەکە

خواردنێکی پەلە و بێسەروبەرم خوارد و بیرم کردەوە بڕۆم، کە هاتمە دەرەوە لە چێشتخانە پرسیاری وێستگەی شەمندەفەرمکرد، گوتیان ئەوەتە، رێك لەمبەری شەقامەکە وێستگەی شەمەندەفەر هەبوو کە بەرانبەر هوتێلەکە بوو، خۆم کۆکردەوە، پێش ئەوەی داوای ناسنامەکەم وەرگرمەوە، کابرای پرسگە گوتی: ئەم شەو دوا شەوتە چیتر جێگەمان نییە بۆ تۆ، دیاربوو شکی کردبوو کەسێکی نامۆم، منیش گوتم: زۆرباشە ناسنامەکەم بدەوە ئێستا دەڕۆم. بلیتێکی شاری (رۆما)م بڕی، دوای چەند کاتژمێرێ لە رۆما دابەزیم، وستگەیەکی گەورەی شەمەندەفەر دە پازدە هێلی شەمەندەفەر لە تەنیشت یەکتری تەنیا سەکۆیەك جیای دەکردنەوە ئەویش بۆ سەرکەوتن، لەو بەینە چەند کوردێکم لە وێستگەکە بینی (کورد لە هەر شوێنیکی دونیا هەبێ یەکتر دەناسنەوە، جا بە شکڵ و فۆرم یا هەلسوکەوت بێ) وتیان ئێمە لە کڵێسەین بە ٤٠ رۆژ ٧٠٠ دۆلار وەردەگرین ئینجا سەفەر دەکەین، دوایی چوومە لای ئەوانە کە لەژێرزەمینی یەکێ لە کڵێسەکان دەخەوتن، لە کڵێسای (سانتا ماریا)ش پارەیان وەردەگرت (ئەو شوێنە پێش کلێسەی سەنتا مارییا لە ساڵی ٣٨ پێش مەسیح بیری نەوت بووە، پاشان لە سەدەی ٣ وە بۆتە کلێسەی مەسیحیەکان و بەردەوام گۆڕانی بەسەرداهاتووە لەڕووی بیناسازیی و ناوەکەیەوە، هەروەها مەزهەبەوە) کە دوو کۆڵان لەیەك دووربوون، ئەم کڵێسەیە زۆر دەمێکە یارمەتی هەژاران و لێقەوماوانی دەداو مێژوویەکی زۆر کۆنی هەیە، یەکێکە لە کڵێسە کۆن و ناودارەکانی جیهان بە وێنە و پەیکەرە

مۆزاییکەکانـی نـاسراوە.
کـە چـاوم بـە خەڵکەکـە کـەوت لـەم ژێرزەمینـە چـۆن لەسـەر کۆنـە قەنەفـەی تـۆزاوی و کورسـی شـکاو دەخـەون و ئەوانـەی کـە جێگەشـیان نییـە لەسـەر کارتـۆن بـە دیـار کۆنـە تەلەڤزیۆنـێ دانیشـتوون، ئەوانـی دەرەوەش هەندێکیـان خەریکـی شـت فرۆشـتنن و هەندێکیشـیان خەریکـی قاچاخچییەتیـن، ئەوانـەی کـە هیـچ بەرنامـە و ئامانجێکیـان نییـە لەگـەڵ یەکـتری خەریکـی خواردنـەوە و پێچانـەوەی جگـەرەی حەشیشـن، لـە دەرەوەی کڵێسـەکە هیـچ جیاوازییەکـم نەبینـی لـە بـارەی کوزەرانـی ژیانـی ئـەو خەڵکـەی ئێرە و ئەسـینا، هیـچ شـتێك وای لێنەکـردم کـە بمێنمـەوە و تێیـدا جێگیربم، جگـە لـە ژیانێکـی رووکەشـی هیچـی تـر نەبـوو، بـێ دوو دڵـی بـەرەو وێسـتگەی شـەمەندەفەرەکە گەڕامـەوە، ئەمجـارە بلیتێکـی تـرم بـۆ شـاری (میلانـۆ) بـڕی کـە دەکەوێتـە سـنووری فەڕەنسا، دوای پێنـج کاتژمێـری تـەواو گەیشـتمە میلانـۆ، درەنگـی شـەو بـوو، لـە دەرەوەی شـەمەندەفەرەکە خەڵکێکـی زۆر راوەسـتا بـوون، چاوەڕێـی کەسـوکاریان دەکـرد، ئـەوەی گوڵێکـی هێنابـوو، یـان لەسـەر پارچـە کاغەزێکـی گـەورە نـاوی ئـەو کەسـەی لـێ نووسرابـوو کـە چاوەڕێـی دەکـرد، بـە دەسـت لەملانێـوە دەڕۆیشـتن، دابەزیـم سـەرم سـوڕما لـە خۆشـی و جوانـی و گەورەیـی وێسـتگەی شـەمندەفەری، هەرچەنـدە رۆمـا پایتەخـت بـوو، بـەڵام وێسـتگەکەی وا گـەورەی نەبوو، شـارێکی زۆر سـاردبوو بارانێکـی بەخـوڕ دەبـاری، رۆیشـتمە نێـو وێسـتگەکە لەپێشـەوە لـە کۆشـکێك لەفەیـەك و بیبسـییەکم کـڕی، دوای کەمێـك چوومـە ژوورەوە بـۆ بـەردەم تابلـۆی کاتـی دەرچـوون و هاتنـی

شـەمەندەفەرەکان بـۆ شـارو وڵاتـەکان، مـن بـە نیـازی پاریـس بـووم، بـەڵام هێشـتا زۆرمابـوو بـۆ کاتـی ڕۆیشـتن، سـەیری ئەمـلاو ئـەولام کـرد، بەڵکـو هاوسـەفەرێك بدۆزمـەوە، لـەو سـەر کورسـییەکی دوو کەسـی لێبـوو پێنـج کەسـی لەسـەر دانیشـتبوو کـە بینیـم هـەر زوو زانیـم کـوردن، تـەواو سـەیرم کـردن، ئەوانیـش سـەیریان کـردم پێـش ئـەوەی بچمـە لایـان سـەری خۆیـان نـزم کـردەوە گوایـە مـن نابینـن، منیـش هەسـتم کـرد ئـارەزووی ئاشـنایەتییان نییـە و لـە ترسـی گرتـن و سـنوورداش خۆیـان بـەدوور دەگـرن، هەرچەنـدە ئـەو ترسـە پێویسـت نەبـوو، چونکـە کـەس دەگیـرا و کەسـیش نەگیرابـوو، یەکسـەر ڕۆیشـتمە دیـوی پشـتەوەی وێسـتگەکە لـە پێپلیکانەکـە چوومـە خـوارەوە یـەك لـە بەردەمـم وەسـتا و هـەر بەکـوردی گوتـی: زەحمـەت نەبـێ کـوردی؟

- بەڵی.

- خەڵکی هەولێری؟

- بەڵی

- بـرات دلاوەر، زۆر خۆشـحاڵم بەدیتنـت، وەختـە دڵـم بووەسـتێت دووجـار لـە سـنووری فەڕەنسـا گیـراوم، پـارەم نەمـا تەنیـا پەنجـا دۆلارم مـاوە، دەمەوێـت بگەڕێمـەوە ڕۆمـا پـارەی کەنیسـە وەرگـرم، تـۆ بـە نیـازی بـۆ کـوێ بڕۆیـت؟

- پرسـیارێکی جوانـە، بـەڵام وەڵامـم نییـە، چونکـە شـوێنێکی دیاریکـراوم نییـە ڕووی تێبکـەم دوای ئـەوەی هەولێـرم جێهیشـت، خـۆم بەقـەرەج دەزانـم، تـا ئـەو کاتـەی دەگەڕێمـەوە هـەر لـە ئێسـتاوە دڵتەنگـم هـەر بەڕێوەیـن... قسـەکانی پێبڕیـم و گوتـی:

- ئـەرێ بەڕاسـت باسـی هەولێـرت کـرد، دەزانـی رژێـم هاتـەوە و هەولێـری گـرت؟

چ..؟ چییە ئەوە شێت بووی یا خەونت دیوە؟

- بـە خـوا بەراسـتمە تـازە تەلەفۆنـم بـۆ برادەرێکـم کـرد لـە سـوێد گوتـی لـە کەناڵـی (جزیـرە) نیشـان دەدات دەبابـە لەنـاو هەولێـرە، وا بـەرەو سـلێمانی دەڕوات، تـەزوو بـە لەشـمدا هـات، نەمتوانـی وشـەیەکی تـر بدرکێنـم، هەولێـرم بـە هەمـوو گـەڕەك و کۆڵانەکانـی هاتـەوە یـادو بیرەوەریـم، بیـرم لـە ئاپـۆرای خەڵـك دەکـردەوە وەك سـاڵی (١٩٩١) کۆچـڕەو دەکـەن و دەنگـی تۆپـەکان دەهاتنـەوە بەرگوێـم، بەرزبوونـەوەی خـۆڵ و بـەردو لەشـی رۆڵـەی کـوردم دەهاتـە بەرچـاو لەگـەڵ تەقینـەوەی گوللـە تۆپـەکان دیسـان کوسـۆڤۆو کارەسـاتێکی تـرە.

دلاوەر پێکەنی ها ئەوە چیتە؟

راوەستە دلاوەر کاری لێکردم، ئازاری رێگام هەمووی بیرچۆوە.

- لێگـەڕێ ئـەو میللەتـە عەقڵـی نییـە، خـۆی حوکمـی خـۆی بـکات بـا رژێـم بێنێتـەوە دوایـی دەزانێـت چـی بەسـەر دێـت.

زۆرجـارم لـێ دووبـارە کـردەوە تـو خـودا راسـت دەکەیـت یـان گاڵتەیـە؟

- ئەگەر باوەڕ ناکەی وەرە تەلەفۆن بکەین.

هەر بروام نەکرد، بەڵام پرسیاری تریشم لێ نەکرد.

- ئێسـتا ئەگـەر یارمەتیـم دەدەیـت تـا ئەڵمانیـا چ بـە قـەرز چ بـە پیاوەتـی لـە کوێـش پارەمـان بـڕا تەلەفـۆن دەکەیـن پارەمـان بـۆ بنێـرن، ئەگەرنـا دەبێـت بگەڕێمـەوە رۆمـا؟

دلاوەر کوڕێکــی باڵابــەرزی لاواز و ڕەنــگ ئەســمەر بــوو، عاقــڵ و لەســەرخۆ بــوو، زۆر گاڵتــەی دەکــرد، دەرچــووی کۆلێــژی ئەندازیــاری بــوو لــە زانکــۆی ســەڵاحەددین، نەختێــك ئینگلیــزی دەزانــی بــە قســەی خــۆی یــەك دوو مانــگ لــە یۆنــان خەریکــی قاچاخچییەتــی بــووە.

بــە کوڕێکــی چــاك هاتــە بەرچــاوم و قســەکانیم بــە راســت زانــی و بڕیارمــدا پارەکەمــی لەگــەڵ بکەمــە نیــوە لــە ڕێــگای میلانــۆ و فەڕەنســا کۆنترۆڵێکــی زۆری لێبــوو، ناچاربوویــن بچینــە شــاری (فانتیمێــلا) ئەویــش کەوتبــوە ســەر دەریــا لــە ســنووری فەڕەنســا بــوو، هەروەهــا تێکەڵاوبــوو لەگــەڵ شــاری (مۆنتیکارلــۆی فەڕەنســی کــە شــارێکی زۆر جــوان و سەرنجڕاکێشــە، لایەکــی ئــاو لایەکــەی تــری شــاخاوییە، خانووبــەرەو باڵەخانــەکان بــە درێژایــی زنجیــرە چیــاکان دروســتکراون، وەك ملوانکەیــەك بــە ســینگی شــاخەکان هەڵــواسراون، لــە لێــواری دەریــای فانتیمێــلا لەبــەر تیشــکی خــۆر لەســەر لمەکــە کەمێــك پاڵکەوتیــن و نــان و شــوتیمان خــوارد، بــە ماوەیەکــی کــورت، بــەڵام پشــوێکی باشــماندا لــەو ئــاو و هــەوا پاکــە، دواتــر بــەرەو وێســتگەی شــەمەندەفەر گەڕاینــەوە، کوڕێکــی جەزائیریــمان بینــی، کــە کاری بەڕەکردنــی خەڵــك بــوو بــۆ فەرەنســا بــە قاچــاغ، گوتــی: پێنــج دقیقــە پێــش ئــەوەی شــەمەندەفەرەکە بــڕوات خۆتــان ئامادەکــەن لەگــەڵ پەنجــا دۆلار، ئێمــەش زۆر بــە ئاســانی کارەکەمــان هاتــە بەرچــاو، بڕیارمانــدا کارەکــە خۆمــان بکەیــن، دوو بلیتــی شــاری (نیــس)ی فەرەنســامان بــڕی کــە کەمێــك لــە ســنووری ئیتاڵیــا دوورتــرە واتــە یەکــەم شــاری ســەر ســنوور نییــە، تــا کــەس گومانمــان لێنــەکات

لـە وێسـتگەکە چووینـە ژوورەوە بـۆ هێڵـی دوو (گڵاسـی دوو) لـە شـەمەندەفەرەکە سـەرکەوتین دلاوەر زۆر دڵخـۆش بـوو هـەر هـاواری دەکـردو فیکـەی لێـدەدا گوایـە رزگارمـان بـوو پەنجـا دۆلاریشـمان بـۆ گەڕایـەوە، پێمـوت بێدەنـگ بـە سەروشـکڵمان دیـارە ئاشـکرا دەبیـن.

دلاوەر: کـوڕە نـا، نـا هیـچ نییـە مەترسـێ.

پێـش ئـەوەی لـە قسـەکانی بێتـەوە دوو پیـاو بـە جلوبەرگـی ئاسـای ناسـنامەی پۆلیسـیان دەرهێنـاو گوتیـان: ئێمـە پۆلیسـین، پاسـەپۆرتەکانتان دەرکـەن، ئێمـەش نفووسـی عێراقیـمان نیشـاندان، لەگـەڵ هـەردوو بلیتـەکان. سـەیرێکی پێناسـەکانیان کردیـن و دایانبەزاندیـن، بـەرەو ژووری پۆلیسـی نـاو وێسـتگەکەیان بردیـن، داوایـان کـرد نـاوی خۆمـان بنووسـین، چونکـە لـە هەویەکـە تێنەدەگەیشـتن و نەیاندەتوانـی بیخوێننـەوە، ناوێکـم بـە خەیـاڵ داهـات نووسـیم، دلاوەریـش بـە لاتینـی نووسـی (کـەر لـە ... دایکتـان بـا) بلیتەکانیـان دڕانـدو بەڕێیـان کردیـن، هـەر بـە پێکەنیـن هاتینـەدەرەوە.

دووبـارە گەڕاینـەوە لای کـوڕە جەزائیرییەکـە، لێـمان زویـر بـوو دەیگـووت: دڵڕەشـینە ئێسـتا کـە گیـران ئینجـا دێنـە لام، بـە هەرحـاڵ رازی بـوو بـە مەرجێـك پەنجـا دۆلارەکـە پێـش وەخـت بدەیـن. لـە شـەمەندەفەری داهاتـوو کـە دوو کاتژمێـر جارێـك دەهـات، ئینجـا بەرلـەوەی شـەمەندەفەرەکە بـڕوات بـە چەنـد دقەیـەك ئێمـەی بـردە نزیـك هێڵەکـە هاوڕێیەکیشـی لەمبـەرەوە چاودێـری پۆلیسـەکانی دەکـرد، کاتـێ پۆلیسـەکان دابەزیـن ئیشـارەتی دا کـە ئێمـە سـەرکەوین بـە راکردنـەوە خۆمـان کێشـا بـە یەکـێ لـە

دەرگاکانـی شـەمەندەفەرەکە، لەگـەڵ سـەرکەوتنمان کەوتـە جوولـە و ڕۆیشـت، تـا شـاری نیـس کـەس لێـی نەپرسـین. پێـش ئـەوە بگەینـە سـەنتەری نیـس لـە وێسـتگەیەك زووتـر دابەزیـن، ئینجـا بـە پاسـی ژمـارە پێنـج ڕۆیشـتین وەك پێـمان گوترابـوو بـۆ نێـو سـەنتەر لەوێـش بـۆ وێسـتگەی سـەرەکی نیـس، چاومـان بـە چەنـد خێزانێکـی کـورد کـەوت چاوەڕێـی شـەمەندەفەریان دەکـرد، بـەرەو شـاری (شـتراس بـۆزرگ) لەسـەر سـنووری ئەڵمانیـا، ئێمـەش نەماندەزانـی بـۆ پاریـس بڕۆیـن یـا وەك ئەمـان بـەرەو ئەڵمانیـا. لـە وێسـتگەکە کوڕێـك زۆر بە ترسـەوە دانیشـتبوو، دلاوەر سـەیری کـرد و گوتـی: ئەوەتـە حەسـەن و دەسـتیکرد بـە پێکەنیـن، بانگـی کـرد حەسـەن حەسـەن.

حەسـەن بـە ئامـاژە گوتـی: بێدەنـگ بـە پۆلیـس هەیـە بـڕۆ، بەترسـەوە بـەرەو ڕوومـان هـات و گوتـی: ئێـرە پۆلیسـی زۆرە دەبـێ لـە یەکـتر دوور کەوینـەوە ئـەم خێزانیـە بلیتیـان بـۆ بڕیـوم توخـوا بـە گرتنـم مـەدەن لێـم دوور بکەونـەوە. دڵاوەر گوتـی: مەترسـێ کـێ لـە فەرەنسـا دەگیـرێ، بـە حسـاب قاچاغچیبـووی لـە یۆنان کاك حەسـەن، فشـەیە ئەوەنـدە مەترسـێ، یـەك هەنـگاو دوورکەوتینـەوە دوو پۆلیـس هاتـن داوای پاسـەپۆرتیان کـرد، دیسـان ناسـنامەی عێراقیـمان نیشـاندان، بـەڵام ئـەم جـارە نەیخـوارد. حەسـەنیش دەیویسـت خـۆی لـە گێلـی بـدات و بـڕوات، پۆلیسـەکە لـە پشـتەوە قۆڵـی گـرت و گەڕاندییـەوە، هەرسـێکمان بـە دەسـتی کەلەبچـە کـراوەوە بردنیانـن، دوای لێکۆڵینـەوەی دوو کاتژمێـری نەمانتوانـی هیچیان بۆ بسـەلمێنین، حەسـەن ویسـتی بیانترسـێنێ، دوو سـێ کەلـەی لـە دیوارەکـەدا و بـە هـاوەرەوە بـە بـە ئینگلیزیەکـی خـراپ بـە پۆلیسـەکەی گـوت:

خـۆ ئێمـە ئـاژەڵ نیـن. پۆلیسـەکە هەڵسـاو بـۆ لای ئێمـە هـات وامانزانـی کەلەپچەکەمـان دەکاتـەوە، کەچـی پرچـی حەسـەنی گرتـوو پێنـج شـەش جـار لـە دیوارەکەیـدا و گوتـی: ئاوهـا باشـە هـەی ئـاژەل بەڵـێ ئێـوە ئاژەڵـن، بەیانـی ڕەوانـەی لای سـەدام حوسـێنتان دەکەینـەوە. ئێمەیـان لـە بنکـەی پۆلیـس بـۆ بەندیخانـە گواسـتەوە و شـتوومەکەکانیان لێوەرگرتیـن، وەك پـارەو قایشـی پشـت و قەیتانـی پێـڵاو، حەسـەن دەسـتی بـە گریـان کـرد و بـە دەنگێکـی لەرزۆکـەوە نەمگـوت دەگیرێیـن. دلاوەر گوتـی:

- کـوڕە عەیـب ناکـەی وەك ژن دەسـتت بـە گریـان کـردووە، خـۆ لـە سـێدارەمان نـادەن هـەر ئـازاد دەبیـن.

وەك تاوانێکـی گەورەمـان کردبێـت هـەر یـەك بـە جیـا لـە ژوورێکـی دوو مەتـری و دەرگایەکـی ئاسـنی ئەسـتووریان بەسـەردا داخسـتین، تەنیـا درزێکـی بچـووك هەبـوو بـۆ سـەیرکردنی دەرەوە، بـەڵام تەنیـا دیـواری بەرانبـەرت لێـوە دیـار بـوو و هیچـی تـر، سـەکۆیەکی چیمەنتـۆ بـۆ نووسـتن و توالێتێکـی ڕۆژهەڵاتـی لەگـەڵ بەتانیەکـی زۆر چڵکـن و پیـس لەسـەر سـەکۆیەکە فرێدرابـوو.

وامدەزانـی ژووری لـەم شـێوە و قەباریـە تەنیـا لـە وڵاتـە ڕۆژهەڵاتییەکانـدا هەیـە، هـەر بیـرم بـۆ ژوورە تاکـە کەسـیەکانی دامودەزگاکانـی دائیـرەی ئەمـن و ئیسـتیخباراتیەکانی ڕژێمـی بەعـس دەچـوو، کـە دوای ڕاپەڕیـن ئاشـکرا کرابـوون، کەچـی دوای گەیشـتن بـەو ئوروپایـەی لووتکـەی بـە نـاو دیموکراسـی و لاف لێـدان بـە مافـی مـرۆڤ، بـەڵام لەژێـرەوە سیسـتمێکی تـر حوکـم دەکات، ئەگینـا کـوا دادپەروەریـان؟ کـوا مافەکانـی مـرۆڤ؟ کـە خۆیـان بانگەشـەی

بۆدەکەن، بێگومان ئەم ژووره جێگەی ژیانی ئاژەڵانیش نییه، بە هەرحاڵ وەك لینین گوتەنی (دەوڵەت یانی چەوسانەوە)، چونکە بریتییە لە کۆمەڵێك یاسا و رێسا، لەژێر دەسەڵاتی کۆمەڵە کەسانێك، بێگومان لەگەڵ زۆربەی مافە سەرەتاییەکانی مرۆڤ ناگونجێن.

بەیانی وەك ئەوەی یەکێ بیست ساڵ لەم ژووره بێت ئەوەندە بێزار بووین هەموو هەست و بیرکردنەوەیەکمان لەسەر ئەو چرپەیە بوو کە یەکێ بەرەو دەرگا بێت، زرینگەی کلیلەکان هات و دەرگاکە کرایەوە، ئێمەیان بردە ژوورێکی تر، بیرمان هەر بۆ سنووورداش دەچوو، بەڵام پێچەوانەی بیرکردنەوەمان بوو، پسووولەیەکی دە رۆژیان بۆ کردین، لەو ماوەیەدا پێویست بوو سنووری ئەو وڵاتە جێبێڵین و بچینە دەرەوە، کاتێ لە بەندیخانە چووینە دەرەوە یەکسەر کاغەزەکەمان دڕاندو فڕێمان دایە نێو زبلدان و گەڕاینەوە وێستگەکە، شەنسی حەسەن خێزانە کوردەکە هەر لە چاوەڕوانیدا بوون، حەسەن کە چاوی بەوان کەوت شاگەشکەبوو خواحافیزی کردو ئێمەی جێهێشت. لە خۆمانەوە دوو بلیتی شاری (لیۆن)مان بڕی کە شارێکی گەورەی پیشەسازییە لە ناوەڕاستی فەڕەنسا، بە شەمەندەفەر کەوتینەڕێ پێش ئەوەی تەواو تاریك بێت گەیشتینە وێستگەی سەرەکی لیۆن، وێستگەیەکی قەشەنگ و رازاوەو گەورە بوو. دلاوەر گوتی: تەلەفۆن بۆ سوید دەکەم بۆ ئەوەی هەندێك پارەم بۆ رەوانە بکەن.

تەلەفۆنی کردو بە پەلە گەرایەوە و گوتی: پێویستیمان بە

ئەدرێسـێك هەیـە تـا پارەكەمـان بـۆ بنێـرن.
بیرمـان لـە دۆزینـەوەی ئەدرێسـێك دەكـردەوە، لـەم كاتـەدا دوو كـەس لـە تەكـمان تێپەڕیـن بـە عەرەبـی قسـەیان دەكـرد، ئێمـەش بـە هەڵمانزانـی، پرسـیمان: دەبـێ هیـج چێشـتخانە یـان دوكانێكـی عەرەبـی لـەم نزیكانـە هەبـێ؟ ئیشـارەتی دوو كۆڵانیـان بـۆ كردیـن، بـەرەو كۆڵانەكـە بەڕێكەوتیـن كـە دەكەوتـە پشـت وێسـتگەكە. لـە رێـگا كوڕێـك و كچێـك بـەرەو روومـان دەهاتـن، دووبـارە پرسـیارمان لێكـردن بـێ ئـەوەی بزانیـن عەرەبـن یـان نـا، بـەڵام كوڕەكـە تۆزێـك لـە عـەرەب دەچـوو، بۆچوونمـان تـەواو دەرچـوو كوڕەكـە عـەرەب بـوو كچـەش فەڕەنسـی، دیاربـوو كـوڕە كچـەی بەڕێدەكـرد بەرلـەوەی وەڵامـمان بداتـەوە گوتـی: دقەیـەك ماڵئاوایـی لـەم كچـە دەكـەم و دێمـەوە لاتـان. دەیویسـت لەگەڵـمان بێـت بۆیـە هـەر لـەوێ كچـەی لەبـاوەش گـرت و یـەك دوو ماچـی ناسـكی لـە دەمـی كـرد و جیابوونـەوە، بـە دەسـتیش دووبـارە ماڵئاواییـان لـە یەكتركـرد، كـوڕە هاتـەوە لامـان و داوای لێبوردنـی كـرد كـە هەندێـك دواكەوت، پرسـی بۆچـی دەچـن بـۆ ئـەم چێشـتخانەیە هـی خۆشـتر هەیـە، ئێمـەش تێمانگەیانـد كـە بـۆ خـواردن ناچیـن، بەڵكـو ئەمـە چیرۆكێكـی تـرە، گوتـی باشـە ئەگـەر دەتانـەوێ مـن بۆتان جێبەجـێ دەكەم. ئەدرێسـی بانكـم هەیـە. دلاوەر گوتـی: چـی دەڵـێ دەبـێ ئـەم كـوڕە جێـگای متمانـە بـێ؟ گوتـم هیـچ جیاوازییـەك نابینـم لـە نێـوان ئـەم كـوڕە و چێشـتخانەكە بـۆ ئێمـە وەك یەكـە، فەرمـوو ئەمـە ئەدرەسـەكەیە دەبا بـڕوای پێبكەیـن، یـان دێ یـان دەڕوا، كـوڕە گوتـی: ئەمـە نـاوی بانـك و ئەدرێسـی منـە، بـەڵام لـە هەمـوو حاڵەتێـك ئـەم شـەو پارەتـان

نـاگات، دەمێنێتـەوە بـۆ بەیانـی.

- دلاوەر: باشـە قەیناکـە، بـەڵام ئێمـە ئـەم شـەو بـۆ کـوێ بچیـن پـارەی ئوتێلـمان نییـە.

- کـوڕە، مـن مزگەوتێـك پێدەزانـم دەتوانـن ئـەم شـەو لـەوێ بخـەون، وەسـفی شـوێنی مزگەوتەکـەی بـۆ کردیـن کـە دەبـوو بـە دوو (میترۆ) و پاسـێك بـۆی بچیـن, خـۆ ئەگـەر خەڵکـی ئـەم شـارەش بووایـن هـەر نەماندەۆزییـەوە.

دوایـی خۆیشـی زانـی نایدۆزینـەوە، بۆیـە گوتـی خـۆم لەگەڵتـان دێم، بەیەکـەوە رۆیشـتین بـۆ مزگەوتەکـە، کەوتبـووە گەڕەکـی زانکـۆی ئـەم شـارە، گەیشـتینە بـەردەم مزگەوتەکـە بانگـی شـێوان بـوو، زۆر دڵخۆشـبووین بـەوەی ئیـتر گەیشـتینە نێـو خەڵکێـك کـە تێماندەگـەن و هەسـت بـە ئازارەکانمـان دەکـەن، کوڕەکـە لـە دەرگای مزگەوتەکـە چـووە ژووری خانوویەکـی لـە جەمەلـۆن دروسـتکراو، مزگەوتەکـە بێ منـارە بـوو، لەبـەر دەرگاکـە چاوەڕێـمان کـرد تـا گەڕایـەوە، گوتـی: بـە داخـەوە جێگەتـان ناکەنـەوە، چونکـە کـەس ناتانناسـێ.

دەسـتمان کـرد بـە جنێـودان بـە یەکـەوە گەڕاینـەوە سـەر شـەقامە سـەرەکییەکە. شـەوێکی زۆر سـاردو بێدەنـگ بـوو، جگـە لـە ئێمـە و گڵۆپەکانـی سـەر شـەقام هیـچ گیانلەبەرێکـی تـرت نەدەدیـت، هەردووکـمان جگـە لـە تیشـێرتێك هیچـی ترمـان پێنەبـوو. کـوڕە بیری کـردەوە کـە ناسـیاوێکی هەیـە لـە کۆمەڵـەی ئاوارەکانـی جەزائیـر کاردەکات، دەفتـەر تەلەفۆنەکـەی دەرهێنـاو بـە وردی دەسـتی کـرد بـە خوێندنـەوەی نـاو ژمـارەکان تـا گەیشـتە ئـەو نـاوەی کـە مەبەسـتی بـوو، هـەر لەسـەر شـەقامەکە لـە کابەینـەی تەلەفـۆن

تەلەفۆنێکـی بـۆ ئـەم خێزانـە کـرد، دوای قسـەکردنێکی دوورودرێـژ بـە دەسـت ئیشـارەتی دەکـرد، ئەگەرچـی تەلەفۆنیـش بـوو، بـەڵام زۆر جـدی بـوو لـە یارمەتیدانـی ئێمـە، دیـار بـوو قەناعەتـی بـۆ ئـەم خێزانـە دروسـت کـرد، بـە دڵخۆشـی گەڕایـەوە لای ئێمـە، وەکـو ئـەوەی جێگـەی بـۆ خـۆی پەیـدا کردبێـت ئەوەنـدە کەیـف خـۆش بـوو، گوتـی: ئێسـتا هاوڕێیەکـەم دێـت شـوێنتان بـۆ دەکاتـەوە...! ماوەیەکـی زۆری نەبـرد، ئۆتۆمبێلێـك لـە جـۆری (ئـاودی) ڕەنـگ ڕەش لەبەردەمـمان وەسـتا، ژنێکـی قـژ زەردی لاوازی دەم بـە خەنـدە دابـەزی، دواییـش شـوفێرەکە کـە پیاوێکـی قەڵـەوی سـمێڵ گـەورە بـوو کـە سـمێڵی هـەروەك پیاوەکانـی سـەردەمی ڕژێمـی بەعـس وابـوو، بـەڵام بەنـاوەڕۆك تـەواو جیـاواز هەمـوو کاتـی بـۆ خزمەتـی ئـاوەرەکان تەرخانکردبـوو، ژنەکـە بـۆ لامـان هـات و دەسـتی بـۆ تەوقـە کـردن درێـژ کـرد و گوتـی: (نیـك)، پیاوەکـەش بـە هەمـان شـێوە گوتـی: (بەرنـارد).

- نیـك: کـوا جانتـاو شـتوومەکەکانتان؟ ئێمـەش پێکەنیـن، دلاوەر ویسـتی بڵـێ هیچـمان نییـە، مـن قسـەکەم پێبـڕی و بـەو کـوڕە عەرەبـە کـە نـاوی ئەحمـەد بـوو گوتـم: بڵـێ لـە فڕۆکەخانـە لێیـان ونبـووە! ماڵئاواییـمان لـە ئەحمـەد کـرد و سـواری ئۆتۆمبێلەکـە بوویـن ڕۆیشـتین بـێ ئـەوەی بزانیـن بـۆ کـوێ دەچیـن.